شهامت

نهم کال، پنځمه، پرلپسې ۵۵مه ګڼه، ربیع الثاني۱۴۳۷ هق، فبروري ۲۰۱۶م

په کندهار کې د اشرف غني سیاسي افتضاح

په پګواش کنفرانس کې د اسلامي امارت د استازو لخوا د لوستل شوې بیانیې متن

شهامت

علمي، کلتوري او اسلامي مجله

نهم کال، پنځمه، پرلپسې ۵۵مه ګڼه، ربیع الثاني۱۴۳۷ هق، فبروري ۲۰۱۶م

دامتیاز خاوند :

دافغانستان اسلامي امارت
دفرهنګي چارو کمیسیون

مسؤل مدیر :

ابو ظهیر

کتنپلاوی :

شاهد "حقاني" لطیف عزم
حسن " علوي" بلال "وحید"
نعیم " صافی " عابد مجاهد
قاري حبیب

بیه :

یوه ګڼه ۲۰ افغانۍ او ۳۰
کلدارې په پاکستان کې

تخنیکي مسؤل :

تخنیکي څانګه

یادونه

شهامت له سرمقالې پرته دنورو لیکنو مسؤلیت
په غاړه نه اخلي.

لړلیک

ادرس : کابل کارته پروان عقب سینمای بهارستان   بریښنالیک : Sham.shahamat@yahoo.com

سرليکنه

بسم الله الرحمن الرحيم

ايا دبهرنيو ځواکونو په شتون کې به!

دسولې خبرې او ناستې مثمرې پايلې ولري؟

له شک پرته چې سوله د هر هېواد، هر ولس او هرانسان اړتياده! د سولې او امن لـه ډادمـن چاپيريـال پرتـه د هېوادو او ولسونو سياسي، اقتصادي او اجتماعي ژوند فلج او معطل وي!

دډېر تاسف ځای دی چې له دې سره سره چې څلورکونجه نړۍ د بشر دحقوقو او ازادۍ مدافعينو شـور او زوږ نيولې، بياهم له يو درجن د زياتو هېوادو مليونه وګړي د سولې او ازادۍ له نعمت نه په محروميت کې ژوند تيروي او دنړۍ زبرځواک هېوادونه چې امريکا يې په سر کې ده دهغوی بشري استقلال او ازادي ګواښې!

هو! زمونږ هېواد هم يو له هغو هېوادو څخه دی، چې ولس يې دامريکا تر مستقيم اسارت لاندې شپې ورځې سباکوي؛ او دتيرې څه باندې يوې لسيزې راهيسې پکې صليب پال يرغلګرځواکونه دانساني کرامت او بشري حريت وژلو په خونړۍ او وحشيانه جګړه کې بښکېل دي!

اوس د حيرانتيا وړ داده، چې دڅه مودې راهيسې هم دغه وحشت پـالونکې او خـوروونکې امريکاچـا چـې دافغان مظلوم ولس سوله،سوکالې او خوشالې يې وژلې! او د لکونو خلکو پر معصومو وينو يې لاسـونه سره دي ، د سولې زيري شيندي! او له خولې يې دسولې شعار ونه اوروو!!..

خو دلږ شعور اوکمې پوهې درلودونکی انسان چې درد او احساس ولري هم پوهيږي چې زمونږ په هېـوادکې ولې سوله نشته؟ اوافغان ولس ته ننۍ پرتې ستونزې او کشالې دچا مرهون منت دي؟ ښکاره ده دافغانانو د ټولـو اوسنيو نا خوالواوبدمرغيو عمده لامل له نړيوالو قوانينو، اصولو، اخلاقو او مقرراتو نه په سرغړونـه دامريکـا لـه لوري د مردود يرغل جسارت دی!

امريکا او ملګرو يې د وحشيانه يرغل راوړو په پيل کې پټيلې وه چې له درې څلـور ورځـو مسلسـل بمبـارد وروسته به افغانستان کې د دوی داستعماري ارادو اوشيطاني موخو په وړاندې هيڅوک خنډ نشي! او طالبانو تـه په شکست ورکولو سره به په افغانستان او منطقه کې ټول امريکائي ضد احساسات د خاورو سره خـاورې کـړې او په اسانۍ سره به دامريکايي لوڅ بې حيا کلتور دپراختيا ،کرغيړن سياست اوشومو ګټو د خونديتوب لپـاره بـه خپل يو لاسپوڅی رژيم رامنځته او په پښو ودروي!

ليکن وخت وښوده چې دا د امریکا لویه تیروتنه او اشتباه وه اوپه دې وړاندوینه او انګیرنــه کــې خطــاء وه! هغه جنګ چې دوی یې د درې یا څلور ورځو اټکل کړی و، ۱۵کلو ته وغځیده!هغه لاسپوڅی رژیم چې دامریکـایي کلتوردپراختیا، سیاست او ګټو د خوندیتابه په موخه یې رامنځته کړ،نن پخپله د هغه د سقوط په باب انکشافات لــه نړۍ سره شریکوي!

دسیاسي چارو بیطرفه کتونکو په اند: امریکایان دجنګ اوږدیدو له امله نور ستړي دي، هغـه هیوادونــه چـې دوی سره دکومک په نیت راغلي وو ،هغوی یو، یو له افغانستانه ووتل؛ امریکا چې دلته دکـوم لـوري! او فکـر پـه ځپلو پسې راغلې وه ، هغه دتاریخ جوړونکو،قربانیو، فداکاریو او سربښندنو په برکت ورځ تربلې پیاوړی او غښـتلی کېږي ولایتونه، ولسوالۍ او پراخې سیمې ترخپل کنترول لاندې راولي او په امریکائي یرغلګرو یې دبري چانس لیدل کېږي او امریکا ته دخپل بري چانس په دوربین کې هم نه ښکاري!نو مجبورًایې طی کړې ، څو دمذاکراتو اوســولې جریان په رامنځته کولوسره له افغانستانه په عزت سره دتیښتې لار او ګودر وګوري!

په تیرو ۱۴ کلو کې یې له ټولې نړۍ نه دعسکرو په راوستو،د زیاتو ځاني تلفاتو او مـالي زیـانونو د زغملـو سربیره یې بیا هم دبري څرک ونه لیدل شو! ښه به وي که امریکا له بدو عزایمو څخه په شاه او د واقعبینانه حـل اوسولې د راتلو په وړاندې ترټولو عمده خنډ [د پوځیانو نارواشتون] له منځه یوسي!

خو دسیاسي چارو ثقه کتونکي دامریکا په نیت او اراده شـک لري،ولـې دامریکایـانو دقـول او عمـل تـرمنځ څرګند تضاد لیدل کېږي! په داسې حال کې چې یو پلو ته امریکا دسـولې پــه نامــه دوامــدار تبلیغـاتي غونـډې او کانفرانسونه جوړوي! بل پلو په جګړه کې د شدت را وستلو لپاره نوي جنرالان د نویو ګواښــونو او لافـو شـافو پـه ملتیا جګړې ته را لیږي !یو پلو یې جنرالان اولوړپوړي چارواکي خپل سنا مجلس او رسنیو ته په خبرو کې دکابل د لاسپوځي رژیم دسقوط په اړه تازه انکشافات ورکوي بل پلو یې ځیني نور بیا افغانستان کې دامریکایې پوځیـانو له شتون څخه پلوي کوي آن تر۲۰۲۰زکاله یې دهغوی دپوځي ماموریت غځولو غوښتنه کوي! داپه دې معنی چـې امریکا افغانستان کې د څولسیزو پوځي حضور ساتلو پخه ارداه لري!

نوبناً دسولې په نامه وروستۍ ناندرۍ او شعارونه تیرایستونکي او جعلي بولي، چې په تـرخ کـې یــې امریکـا اونور پخپلو ۱۴کلنوناکامیو او رسواییو دپردې اچولو هڅه کوي ، لیکن افغان مـؤمن ولـس تـه بـه دغسيـ جعـلي اونمایشي شعارونه هیڅکله قانع کوونکي نه وي، که واقعاً دسولې په نامه بهیر کې ور ګډ اړخونه یالوري د ســولې راوستلو لیوالتیا ولري ، هغوی باید ترهر څه دمخه امریکا قانع کړي، چې هغه دجګړې ددوام اســاسي عوامـل لــه منځه یوسي ! دافغانستان ناروا اشغال سملاسي پای ته ورسوي! د افغانانوازادي او خپلواکې ومني! او هرڅــومره ژر چې ممکن وي له افغان خاورې خپل ټول عسکر وباسي! ددایمي پوځي هډو جوړولو په اړه خپله جوړه کړغېړنــه ستراتیژې لغوه اعلان کړي!باوردی چې په دې سره به دسولې لپاره هر ګام پورته کول مثمرې پـایلې، او دربښــتیني سولې په لور به مثبت قدم وي او ددې پرته به دسولې خبرې نیمګړې او په اړه یې ناستې کول دوخـت ضـایع کولـو سیوا بله معنی اومفهوم ونلري... !

په کندهار کې د اشرف غني سیاسي افتضاح

شاهد (غزنیوال)

د تیرې چارشنبې په ورځ د ګډ حکومت مشر اشرف غنی احمد زی کندهار ولایت ته ولاړی تر څو هلته د ترکیې هیواد نویې پرانیستونکي کونسلګري افتتاح کړي ، خو په کندهار کې د کونسلګري تر افتتاح وړاندې د سختې سیاسي افتضاح ښکار او په ځړیدلې اوږ میږ بیرته کابل ته را وګرځیده.

ښاغلي اشرف غنـي غوښتل کندهار ته په خپل ناڅاپي سفر سره ځان له هغه فشاره وژغوري کوم چې له تیرې یوې اونۍ را هیسې په کابل ښار د بریښنا د پرچاوي له امله ورسره مخ دی، خو له بده مرغه په کندهار کې په داسې فضیحت واوښت چې ده یې هیڅ توقع نه لرله .

په کندهار ښار کې د اشرف غني رسمي افتضاح ، په پلازمینه کابل کې د بریښنا نشتوالي او په ډنډ غوري کې یې د مجهزو دولتي ځواکونو ناکامي د نوموړي د بې وسه واکمنۍ تر ټولو څرګنده نښې دي.

که څه هم چې په کندهارښار کې پخواني ولسمشر حامد کرزی هم د خپلې واکمنۍ په لومړیو کې له ورته موقف سره مخ شوی چې د یوه امریکـايي سرتیـري د سر په بیـه د عبدالرحمن نومي سرښندونکي له بریده روغ څـټ کابـل تـه پښـې سپکې کړې خو د اشرف غني په وړاندې د کندهار فضیحت آوره پیښه له شکه پرته چې تـر هماغه پـوځـې برید ډیره ژوره او په سیاسي لحاظ ډیره شرموونکې وه .

ځکـه پـر کـرزي بانـدې تـرسره شـوی بریـد د هغـه د دښـمنانو (طالبـانو) لخـوا طراحـي او پـر اشرف غني باندې فضیحت باره ګوزارد هغه د خپلو سیاسي دوستانو لخوا په ډیر مهارت سره پلان او په ښه کامیابي سرته ورسیدی .

ولسمشر- اشرف غني د خپلې بې وسۍ له مخې د لوړې حوصلې څښتن دی ،ښايي د کندهار پیښه هم د خپلې واکمنۍ د نـورو زرګـونـو فضیحتونو او نـاخوالو پـه څیـر د نسیان حـافظې تـه وسپاري ، خو که نوموړی یاده پیښه د خپل وجدان په تناظر کې ښه ترغور لاندې ونیسي- ښـايي د ټـول عمـر لپاره ورته نه هیریدونکې درس وي.

د کنـدهار پـه یـادې پیښـې کـې یواځې د اشرف غني سپکاوی نه بلکې پـه اشرف الـبلاد (کنـدهار) کـې د ولسمشرۍ د هغه مقام تـوهین شوی کـوم چې هـر افغـان یـې درنـاوی او احـترام د ځـان مـلي او اخلاقـي وجیبه ګڼي.

افغانان پـه میلمـه پـالنې او د خپلو مشرانو په احترام کې ځانګړی نوم لري ، اشرف غنـي او هرهغـه چـا تـه چې د افغانانو د مشرتوب ادعـاء لـري پـه کـار دی چې ځان په داسې صفاتو متصف کړي چې لـه امله یـې د خپـل قـوم او ولس په منځ کې د درناوي او احترام مورد وګرځي.

امریکایـانو د خپـل نـاروا اشغال پـه ترڅ کـې پرنـورو نـاخوالو سر بیـره د افغانانو اصیل کلتـور او سـوچه عنعنات هـم تـو هـین کـړل او پـر هغـوی یـې د اشرف غنـي او کـرزي پـه څیـر داسې سپک چارواکي وتپل چې د ملت ټول درانه اقدار ورسره توهین شول.

کـه دا ډول سـپک او مهـین اشخاص نورهم د امریکایانو د تـوپ او طیـارې پـه زور پـر افغانـانو ځـان مسلطوي ښايي له کندهاره پرته د هیواد په نورو سیمو کې هـم تـر دې لـه بـدو مواقفو سره مخ شي.

افغانـــان اشرف غنـــي او د امریکایـانو نـور مـزدوران د خپلـو چارواکو په حیث نه ؛ بلکې د پردیـو د نوکرانـو پـه حیـث پیـژني، اجنبـي نوکران که څه هم د پردیو په زور ځان پرخلګو مسلط ګڼي خو د غلامي طوق یـې د ذلـت او مهانـت حقیقـي څیره هرچاته ښه څرګنده کړې...

ابوظهير

آهـ!

مولوي سيد محمد حقاني هم له مونږ جلا شو!

روان [١٤٣٧هق] کال، ربيع الاول مياشتې په ٢٢ مه نيټه،د شنبې په ورځ دافغانستان اسلامي امارت دفرهنګي چارو کميسيون مرستيال [الحاج مولوي سيد محمد حقاني رَحِمَهُ ٱللَّهُ هم بالاخر په هغه سفر لاړ،په کوم چې هر تلونکی مسافر بيرته نه راځي. انا لله وانا اليه راجعون.

دمرحوم حقاني صاحب ناروغي او مړينه! بيخي ناڅاپه او دتمې خلاف وه، په پيل کې څه مهال ور ته دسينې د درد او تبوخي ناروغي پيداشوه،نوموړی څو مشرانو سره يوځای د ځينو امارتي کارونو په کتنه اوسمون بوخت وو،هغه مهال هيچا هم نه انګيرله چې ګواکې دابه دومره خطري او وژونکې ناروغي وي چې له امله به يې نوموړی دتل لپاره له مونږ څخه جلا او روان کارونه به نيمګړي پريږدي!!الله تعالی دي په نوموړي رحم وکړي کوردي نورشي ! د غوره اخلاقو، شريفانه برخورد، سليم عقل او دبيدار شعور څښتن و،چې مړينه يې واقعاً ستر زيان اونه جبرانيدونکې ضايعه ده. فالی الله المشتکی!

که څه هم زه نوموړي ته د ناروغی پېښيدو په مهال ،او په روغتون کې د تدواي اودرملنې پروخت او بيا له روغتونه موټرته د جنازې پورته کولو پرمهال حاضر وم! خو بيا هم زما زړه نه مني چې رښتيا هم حقاني صاحب رَحِمَهُ ٱللَّهُ له مونږ جلا شوی او بلې نړۍ ته يې کوچ کړی دی ...

ځکه هيڅکله زما يا دنورو په وهم او ګومان کې هم دا نه راتله چې نوموړی به دومره ژر مونږ پريږدي او راڅخه دتل لپاره جلاکيږي...! هو! مرګ داسې تريخ حقيقت دی چې تل اندازو، تخمينونواو اټکلونو ته شکست ورکوي!! خو بياهم انسان پخپل ژوند کې دمرګ وهم يا اټکل يقيني نه بولي که څه هم هغه پخپلو لاسونو څو واره پخپلوانو، انډيوالانو او دوستانو خاورې واړوي! ليکن بيا به هم نفس ورته فريب او دوکه ورکوي چې [نه!ته ! خو لا ځوان اوپرونی هلک يي !]

بهر صورت حقاني صاحب له مونږنه ناڅاپه جلاشو! اوخدای خبر! چې دنوموړي په دومره ناڅاپې مړينه به څومره لويو، لويو هيلو، سترو پلانونو او

خوشالې ښښونکو ارزوګانو تګان خوړلی وي او پرې به خاورې امبارشوې وي؟ کله چې له نوموړي سره دخپل تعلق او په خاصه توګه دوفات نه څو ورځې وړاندې کاري بوختیاوو یاداښتونو اوخاطرو ته مې ذهن لاړشي نو له حسرتونو اوماتم پرته نورڅه راته په لاس نه راځي .څو ځله مې قصد وکړ چې پخپلو خیالاتو ،یاداښتونو او احساساتوکې په توازن راوستو دنوموړي په اړه څه ولیکم! خو هرځل پاته راتلم او اړکېدم چې کاغذ او قلم دواړه کېږدم!

ځکه هغه چاچې حقاني صاحب لیدلی وو اوپیژانده یي ، هغوی هم شاید زما په څېر په اسانه دا باور ونکړي چې هغه رښتیا وفات شوی؛ ځکه چې نوموړی ښه صحت مند، تندرست، روغ رمټ او تروتازه و، چادا فکر نه کاوه چې دومره ژر به رخصت اخلي!لیکن مرګ زمونږ دسوچونو ،فکرونو او هیلو پروا نلري اونه زمونږ تراندونو او انګېرنو تړلی دی! دهرچا دمرګ فیصله هغه حکیم او حاکم ذات کوي دچا مشیت چې زمونږ دمحدودو فکرونو اوذهنونو دلید له دایرې ماورادی.

هو! مرحوم حقاني صاحب نه یواځې دفرهنګي چارو کمیسیون غوندې دمهم کمیسیون مرستیال و، داسلامي امارت مخور او پیژندل شوی سیاسي او جهادي مشر هم و،په دې سربیره دښو اخلاقو، تواضع، ایثار اوهمدردۍ یوه ځلیدونکې نمونه و او لنډ به ووایم چې نوموړی دشرافت، دیانت او اخلاص یوجامع پیکر و.. الله جَلَّجَلَالُهُ دې ورته لوړدرجات په نصیب کړي.

هرکله چې الله تعالی خپل یوبنده دنورو خلکو دکتو او هواساینې لپاره غوره کړي، نو دهغه په زړه کې دخپلو ملګرو، همزولو او همفکرانو سره دمحبت اوشفقت دومره سلنه واچوي چې هغه دهرچاسره د ناستې ولاړې، راشې درشې اوروېې مناسبات و لري هغه دومره مؤثر او ژور وي چې د هر ملګري رنځ او تکلیف خپل رنځ او خپل تکلیف حسوي او خوشالي او راحت یي خپل راحت او خپله خو شالي ګڼي !دملګرو سره داروانښاد حقاني صاحب رویه تعلق اومناسبات هم داسې و، هرملګري داحسوله چې ترنورو یې له ماسره ډېر تعلق، زیاته همدردي او ملګرتیا ده اوزما په راحت او خوشالي ترنورو زیات خوشاله کېږي... اوپه غم او دردکې راسره ترنورو زیات شریک دی.

او په دې هم کلک باور او ایمان لرو چې دالله تعالی دمشیت پرته هیڅ زنده سر او ساکښ ساه نشي کښلی په حقیقت کې حاکم هم هغه ذات او حکیم هم هغه دی، دهغه هیڅ پریکړه له حکمتو خالي نده که زمونږ په پویه کې دهغه حکمت راځي او که نه،ښکاره ده چې زمونږ په څېر دکوتاه لرلید لرونکو لپاره دمرحوم حقاني صاحب مړینه یوه نه جبرانیدونکې ضایعه او زیان دی ځکه دقحط الرجال په دې زمانه کې ترنوموړي پورې ډېرې هیلې تړل کېدې او زمونږ هېواد او اسلامي امارت دنوموړي سیاسي تجربو او صلاحیتونو ته زیاته اړتیا درلوده خو هم هغه حکیم ذات دې مونږ ته او بالخصوص د امارت مشرتابه ته توفیق ورکړي چې دنوموړي دژوند ستر ارمانونه او هدفونه [دهېواد ازادي او اسلامي

نظام] نیمگړې پاتـه نشـي او روانـه مبـارزه اوجهـاد دبریاوو ترمنزله ورسي!

رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمـایلي: [اذکـروا اموتـاکم بالخیر] خپل مړي په ښو خبرو یاد وئ!لـه دې وجـې پورته لیکل هیڅکله درسمي خانه پورې بنه نلري! بلکـې درسـول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د دي پورتـه مبـارک ارشاد تعمیل دی په کوم کې چـې کـڼ حکمتونـه پټ او نغښتي دي.

که زه دا وایم چې دحقاني صاحب مرحوم پشـان خلک دشمڼ لـه پلـوه کـم پیـدا کېـږي او خصوصاً زمونږ په تبولنه کې دمالکې اومره دي! نو یقین وکړئ مبالغه نده ! څکه ترکومه ځایه چـې زه علـم لـرم او راته ښکاري نوموړی دخپل صف او مجاهـدینو لپـاره پــه اخــلاص لرلــو کــې یــومخ د [فنـاء فــی الاخلاص]مرتبـې تــه رسـیدلی و، پـه دې وجـه لـه هرچا سره یې برخورد،راشـه درشـه صمیمانه او لـه خلوص ډکه وه.

داسلامي امارت په تیـره دوره کـې پـه مختلفـو کلیـدي څوکیـو او دنـدو [لکـه دکنـدهار داطلاعـاتو اوکلتور رئیس، دبهرنیو چارو وزارت دمعین ، دچـارو د لویې ادارې د رئیس او پاکستان کې داسلامي امارت د سفیر] په تو که دکار اوخد متونو ترسره کولـو پـه وجه یـې پرشخصیت کـې جامعیـت لیـدل کیـده او دامارت دلیکو دننه او بیرون یې د با اعتماده، بانفوذه او کار پوه مشرپه حیث احترام کیده.

تواضع، عـاجزي، زړه سـوی ، اواخـلاص دنومـوړي ځانګړي صفات وو.دلـویې حوصلې او پراخـې سـینې خاوند و، هیڅکله جذباتي او احساساتي نـه و،پـه تونده لهجه د خبرو په ځای یـې پـه نرمـه اوقناعـت ښښونکې لهجـه اسـتدلال کـاوه ، دوفـات څخـه درې څلور ورځې مخکـې یـې ویـل: ځینـي ملګـري ماتـه حیران دي چې ته ! دفلانـي... او فلانـي سـره څنګـه ګذاره کـوې؟ خـو زمـا ګـذاره دا ده چـې زه دهغـوی دیوې نیمي کیلې یا خبرې اوریدو حوصله لرم ... پـه خبـرو یـا نیـوکـو یـې نـه احساسـاتي کېـږم... کوښښ مې دا دی چې ورته پـه نرمـو الفـاظو قناعـت ورکړم...دغه وجه ده چې ورسره مې تراوسه لفظي قدرې شخړه هم نده راغلې...

یقیناً ددې ستر او نیک انسان دمړینې له امله داسلامي امارت تـول غـړي پـه تیـره دفرهنګـي چـارو کمیسیون ملګـري دتعزیـت حقـدار دي او بالخصوص دنوموړي درنـې کـورنی، اولادو او ورونوتـه دتعزیـت وړانـدې کولـو وروسـته دعـاکوو چـې الله تعـالی دي مرحوم حقاني صاحب ته په [مقعدصدق] کې د ځای په ورکولو دنوموړي درجات بلنـد کـړي او دکـورنی پاتې غړوته دي دجمیل صبر توفیق ورکړي اومرحـوم چې دځـان وروسـته داتحـاد، دیانـت او اخـلاص کـوم میراث پرېښود ی مونږ ته دي الله تعالی دهغه په سمه توګه دساتلو اوخوندي کولو ظرفیت راکړي.

(امین)

په پګواش کنفرانس کې

داسلامي امارت

د استازو لخوا د لوستل شوې بيانيې متن

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله نحمده و نستعينه ونستغفره، ونعوذ بالله من شرور أنفسنا و من سيآت أعمالنا، من يهده الله فلا مضل له ومن يضلل فلا هادي له، وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له و أشهد أن محمدا عبده ورسوله، أما بعد:

تر هر څه د مخه له ټولو ښاغليو او آغليو ګډونوالو څخه مننه کوم او کور ودانۍ ورته وايم چې زمونږ د ګران هېواد افغانستان او مظلوم افغان ولس د ستونزو د هواري په اړه د بحث او نظر شريکولو لپاره دلته سره راغونډ شوي، په ځانګړي ډول د قطر د اسلامي هېواد او ښاغلي امير شيخ تميم بن حمد بن خليفة آل ثاني څخه د زړه له تله مننه کوم چې په خپل هيواد کې يې د دې مهمې ناستې لپاره اسانتياوې برابرې کړې.

همدا ډول د پګواش له نړيوالې مؤسسې او د هغوی له اړونده مسؤولينو او کارکوونکو په ځانګړي ډول د پګواش له سکرتر جنرال ښاغلي (پاولو کوټا راموسينو) څخه مننه کوم چې له ډېر وخت راهيسې يې د دې ناستې د برابرولو لپاره هلې ځلې کړې دي.

اوس غواړم د خپل ګران هېواد د روان وضعيت او اړونده موضوعاتو په اړه له تاسو سره معلومات شريک او په اړه يې د افغانستان د اسلامي امارت رسمي دريځ روښانه کړم، الله دې وکړي چې دا ناسته زمونږ د کړېدلي او ځورېدلي ولس د ستونزو د هواري لپاره يوه ښه پيلامه شي.

په افغانستان کې د نړدې څلورو لسيزو د غميزو او جګړو د دوام عوامل:

زمونږ ګران هېواد، مسلمان او مجاهد ولس له نږدې څلورو لسيزو را په ديخوا د اور په لمبو کې سوزي، مادي او معنوي هستي يې تالا او ترغه شوې، د هر ډول پرمختګ مخه يې نيول شوې، په سل هاوو زره خلک بې کوره شوي، فقر او مسکنت بل هغه لوی مصيبت دی چې د جګړو له امله افغان ولس ورسره لاس او ګرېوان دی، د دې ټولو ناخوالو بنسټيز لامل د بهرنيانو لاسوهنې او يرغلونه دي، ور سره د وخت د واکمنو خودخواهي، بې کفايتي، بې عدالتي او په اسلامي معتقداتو بې باوري بل لوی لامل دی چې هېواد او ولس يې له غم لړلي ناورين سره مخ کړی دی، د افغان مسلمان ولس د اوسنيو ناخوالو او کړاوونو د مزي سر د ۱۳۵۷ هـ ش کال له کمونيستي کودتا سره تړلی دی چې د وينو ويالې يې تر نن پورې روانې دي.

کله چې د الله تعالی په نصرت او بيا د افغان مجاهد ولس د مېړانې په نتيجه کې شوروي اتحاد ماتې وخوړه او د هغوی لاس پوڅی نظام نسکور شو، متآسفانه چې افغان ولس

بیا هم د آرام ساه وانخیسته، کورنۍ جګړې پیل شوې، په هر ښار او هره سیمه کې ملوک الطوائفی جوړې شوې، انارشیزم را منځته شو، نه د چا سر په امن و، نه یې مال او نه عزت، د دې مشکلاتو د حل په خاطر، د طالبانو اسلامي تحریک د مرحوم امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله په مشرۍ کې راپورته شو چې په ډېر لنډ وخت کې یې د الله تعالی په نصرت او د ولس په مرسته د هېواد اکثریت سیمې تر خپل کنترول لاندې راوستې؛ خو د امارت ضد قوتونو اسلامي امارت او افغان ولس ته په تشو بهانو د ستونزو په جوړولو پیل وکړ.

د سپتمبر د یوولسمې پېښه او په افغانستان د امریکا د ناروا یرغل ناوړه عواقب:

په داسې حال کې چې اسلامي امارت د ۲۰۰۱ کال د سپتمبر د ۱۱ مې په پیښه کې هیڅ ډول لاس نه درلود، د دې پرځای چې د پېښو په اړه یوه عادلانه او هر اړخیزه څېړنه شوې وای، بر عکس د امریکې د وخت ولسمشر جورج بوش نېغ په نېغه افغانستان او اسلامي امارت ته ګوته ونیوه، که څه هم اسلامي امارت له مختلفو لارو ډېرې هڅې وکړې چې نړیوالو ته قناعت ورکړي چې د پېښې په اړه څېړنه وشی، تر څو حقیقت معلوم شي؛ مګر اړونده امریکایي سیاستوالو په هېڅ ډول د منطق او عقل خبره نه اورېده.

همغه و چې امریکې په افغانستان یو ناروا او ظالمانه یرغل وکړ، په افغان ولس یې رنده بمباري، میزاییل او راکټونه ویشتل پیل کړل.

دا دی څوارلس کاله پوره شول، د کومو اهدافو چې دوی شعار ورکاوه یو یې هم تر سره نه شو، بلکې عملا یې د هغو شعارونو په خلاف ګامونه پورته کړل چې له مخې یې په افغانستان باندې خپل یرغل توجیه کاوه، د امریکا دغه ناروا یرغل بې شمیره ناخوالې او ناوړه عواقب درلودل چې د نمونې په توګه په لاندې ډول د یو څو یادونه کوو:

۱ -د هېواد اشغال او اسلامي نظام له مینځه وړل:

یو اسلامي نظام چې د ولس غوښتنه او د مجاهدینو د پاکو وینو ثمره وه، هېواد یې له تجزیې ژغورلی و او عدالت یې پکې تامین کړی و، هغه یې د خپل ناروا یرغل په نتیجه کې له مینځه یووړ، یو اسلامي او خپلواک هېواد یې اشغال کړ، د ولس او هېواد خپلواکي یې سلب کړه، د خپلې خوښې یوه بې صلاحیته او په فساد ککړه اداره یې رامینځ ته کړه چې واک یې له دوی سره دی، کوم څه چې دوی وغواړي په خلاص مټ یې کولی شي او هغه ناروا بشریت ضد جنایتونه یې وکړل چې په خپلو هېوادونو کې یې نشي کولی.

۲ -ملکي تلفات او مالي زیانونه:

د هېواد زیر بناوې یې نه دا چې په اساسي ډول جوړې نه کړې، بلکې د هېواد د معادنو او کانونو د غیر قانوني استخراج او چور لپاره یې زمینه برابره کړه، طبقاتي نظام یې پیاوړی او پراخه کړ، د خلکو تر مینځ یې د انساني خواخوږۍ، اسلامي ورورولۍ او اخلاقي ارزښتونو معیارونه ونړول، په لسهاوو زره عام خلک، سپین ږیري، ماشومان او ښځې یې شهیدان کړل، په ودونو، کلیو، جوماتونو، جنازو، بازارونو، مدرسو او ښوونځیو، ماشومانو او عامو خلکو یې بمبارۍ وکړې، د خلکو فصلونه، کښتونه او باغونه یې خراب کړل، خلک یې له خپلو کلیو او کورونو څخه کډه کولو ته اړایستل.

۳ -تعصبونو ته لمن وهل او د اسلامي او ملي ارزښتونو له منځه وړل:

له یرغل سره سم یې عملا د ولس په ټوټه کېدو لاس پورې کړ، د ولس تر منځ یې د قوم، ژبې، سمت او مذهب په نامه کرکې او نفرتونه وکړل، دا کار یې په ډېرو برخو او مختلفو کچو ترسره کړ، په اجتماعي برخه کې یې په تبلیغاتي بڼه په خپل لاس د جوړو کړیو رسنیو له لارې، او په حکومت کې د قوم، ژبې، سمت او مذهب په نامه د چوکیو د ویش او تقسیم له لارې دغه ناوړه کار ته لمن ووهله.

بار بار یې د اسلام او مسلمانانو د مبارک او مقدس کتاب قرآن کريم سپکاوی وکړ، د جوماتونو بې حرمتي یې وکړه، د شهیدانو د جسدونو سپکاوی یې وکړ، حتی د الله تعالی د مقدس ذات په وړاندې ګوستاخیانې وشوې، د دې جنایتونو د مرتکبینو حفاظت او ساتنه یې وکړه، او په ټولنه کې یې اخلاقي فساد رواج کړ.

۴ – په خلکو کې د ډار او ترهې فضا را منځته کول:

په داسې حال کې چې په کور کې واړه ماشومان په خواږه خوب ویده وي، یرغلګر او انډیوالان یې پرته له کوم مخکني خبر، یو په یو په دېوالونو ور اوړي، دا کار نه یوازې د اسلامي قانون له مخې یو جنایت دی، بلکې د هر انساني قانون او عرف خلاف عمل دی، په افغاني ټولنه کې د ورځې له خوا د یو چا په کور ورننوتل ستر جنایت دی، دا چې د شپې له خوا د چا په کور څوک ورننوزي، هېڅکله یې افغاني غیرت نشي برداشت کولی، متاسفانه د دوی له خوا د افغان ولس په حق کې دا جنایت هره ورځ تر سره کېږي.

یرغلګرو په زرهاوو بې ګناه افغانان یا هسې په ظاهري بڼه چې دوی ور سره نابلد دي، بندیان کړي، یا یې د خپلو ګومارل شویو جاسوسانو په غلطو راپورونو د زندان تورو تمبو ته اچولي او په کلونو کلونو بې سرنوشته هملته پراته دي، چې یوه ښه بېلګه یې د بګرام کرغېړن زندان دی چې هلته له نورو زرګونو بي ګناه بندیانو سره ۶۰۰ یوازې هغه بندیان چې د بند موده یې هم پوره شوې، په غیر قانوني ډول په زندان کې ساتل شوي او د تعذیب شپې او ورځې تیروي او داسې شکنجې ورکوي چې ځینې بندیانو خپل ژوند له لاسه ور کړی، دا ډول ډېرې پېښې رامنځ ته شوې دي، چې په رسنیو کې هم راغلي دي.

یرغلګرو د افغان ولس په منځ کې په عام ډول یوه د ډار او ترهې فضا حاکمه کړې، په کلیو او بانډو کې خلک نه د شپې په آرام وي نه د ورځې؛ ځکه هره شیبه د دې احتمال وي چې یرغلګر راشي، یا چاپې ووهې، او یا بمبار وکړي.

۵ – د کېمیاوي وسلو استعمالول:

په افغانستان کې د کیمیاوي وسلو استعمال بل هغه لوی جنایت دی چې یرغلګرو تر سره کړی، هغوی یوازې د عادي وسلو په کارولو بسنه نه ده کړې، بلکې داسې نښې نښانې شته او په دې اړه ځینې څېړنې هم شوې دي، چې ښيي یرغلګرو په افغانستان کې کیمیاوې وسلې استعمال کړې دي.

۶ -افغانستان د استخباراتو او مخدره موادو په مرکز بدلول:

یرغلګرو په خپل راتګ سره زموږ ګران هېواد افغانستان دنړیوالو استخباراتو په ځاله بدل کړ، تر پنځوسو زیاتو هېوادونو ته یې داسې زمینه برابره کړه چې په هېواد کې استخباراتي ځالې جوړې کړي او د خپلو شومو موخو لپاره په خلاص مټ کار وکړي، همدا رانګه د نشه یي توکو پدیدې چې اسلامي امارت یو مخیزه له مینځه وړې وه، متاسفانه چې د اشغال په دوران کې یې په بیساري او هر اړخیز ډول وده وکړه او په ملیونونو افغانان په نشه یې توکو روږدي شول.

۷ -د ښځو په وړاندې د زور زیاتي د پېښو زیاتوالی:

یو بل د پام وړ جنایت چې د یرغل په پایله کې رامنځته شوی، هغه له ښځو سره زور زیاتی، او د ښځو په وړاندې غیر انساني، غیر اخلاقي او غیر افغاني چلند دی، له کومې ورځې چې یرغلګر راغلي د ښځو په وړاندې د زور زیاتي پېښې ډېرې شوې دي، له همدې کبله د ښځو ځان وژنه په ځانګړي ډول ځان سوځونه زیاته شوې، په ښځو په ځانګري ډول په وړو ماشومانو د جنسي- تېري (د پیښو) زیات راپورونه ثبت شوي دي، که څه هم یرغلګر دعوه کوي چې د ښځو لپاره یې د زده کړې او کار زمینه برابره کړې ده؛ خو که پام وشي د یو انسان لپاره تر هر څه د مخه ژوند لومړی او اساسي حق دی، چې باید خوندي وي، په داسې

حال کې چې د ځينو ښځو په ژوند او آبرو لوبې کېږي، که يو څو نورو ته د تعليم او کار زمينه برابره شي، دې ته د ښځو حقوق نشي ويل کېدی، د يادونې ده چې د نجونو د تعليم په هکله د دوی ارقام په حقايقو نه دي ولاړ بلکې تر ډيره حده تخيلي دي، په دې اړه په خپله د کابل ادارې په اصطلاح د تعليم او تربيې وزرات ځينو پخوانيو چارواکو او نورو نړيوالو څارونکو په مطبوعاتو کې له پټو او حيرانوونکو حقايقو پرده پورته کړې ده.

د کابل اداره بې واکه ده:

د کابل ادارې چوکاټ څوارلس کاله وړاندې په بون کې د يرغلگرو په نوښت، مرسته او ملاتړ جوړ او په افغان ولس وتپل شوه او اوس هم د هغوی له خوا په سياسي، اقتصادي او اداري برخو کې اداره کېږي، په هر ملک کې نظامي ځواک د ملا د تير حيثيت لري، کوم نظام چې پوځي ځواک و نه لري، په دې معنی دی چې اصلا څه نه لري، او د چا چې نظامي ځواک د بل په واک کې وي، په دې معنی چې اصلا خپلواکي او استقلال نه لري، د کابل ادارې په اصطلاح ملي اردو روزنه او تمويل د يرغلگرو له خوا ترسره کېږي، ډوډۍ، تيل او معاش يې دوی ورکوي، په داسې يو حالت کې، آيا دغه عسکر کولی شي د هغوی د امر مخالفت او د خپل ولس خدمت وکړي؟ آيا دغه نظام خپلواک گڼل کېدی شي؟

د کابل اوسنۍ اداره قانوني مشروعيت نه لري:

ټولو ته واضحه ده چې د کابل ادارې اوسنی سياسي برخليک متاسفانه د يرغلگرو په سفارت کې وټاکل شو! که پام وشي په ټوله نړۍ کې داسې بيلگه نشته چې په يوه چوکۍ دې دوه کسان موجود وي، د کابل ادارې د اوسنيو چارواکو تر مينځ لومړی واک پنځوس پنځوس وويشل شو، ورپسې پنځوس په خپلو کې ديرش، شل او لس وويشل شو.

په دې کې هېڅوک شک نه لري چې د کابل اوسنۍ اداره هېڅ ډول قانوني مشروعيت نه لري، نه د اسلامي قانون له مخې او نه د غير اسلامي قوانينو له مخې، په دې اړه بار بار خپله د ادارې لوړ پوړو چارواکو او نورو مستقلو سياسي محللينو هم څرگندونې کړې دي.

اداري فساد:

اداري فساد په حقيقت کې د کابل ادارې لپاره د سرطان ناروغي ده چې ورځ تر بلې زياتېږي او اوس د دې ادارې رسمي دنده بلل کيږي، درغلي او رشوت، ظلم، بې عدالتي، د حقوقو تر پښو لاندې کول په اداره کې عادي خبره گرځېدلې، له دې علاوه په نړۍ کې داسې فساد نشته چې په نوموړې اداره کې شتون ونه لري.

د مليشو په واسطه په ولس کې بې امنيتي رامنځ ته کول:

د کابل اداره دومره بې کفايته او بې صلاحيته ده چې د کابل ښار امنيت هم نشي تامينولی بلکې دوی خپله د بې امنيتۍ لامل دي؛ ځکه تر هر چا مخکې خپله د ادارې لوړ پوړي چارواکي قانون تر پښو لاندې کوي. له بلې خوا د کابل ادارې د خپلو بهرنيو مشرانو په مرسته، مشوره او ملاتړ د هېواد په گڼو برخو کې مليشې او اربکيان جوړ کړي، بې بندوباره، معتاد او بيسواده ځوانان يې پکې راټول کړي او د هغوی په نامه امکانات په خپلو جيبونو کې اچوي، چې اربکيان بيا خلک شکوي، غلاوې کوي، قتلونه کوي، د خلکو په آبرو او عزت تجاوزونه کوي.

له هيواده د ځوانانو تېښته:

د کابل د ادارې يوه لويه ستونزه بيکاري ده، په ولس حکومت کول د دې لپاره نه وي چې حکم پرې وچلوي بلکې د دې لپاره وي چې د ولس لپاره هوسا ژوند برابر کړي او د خلکو خدمت وکړي، ډېر د تاسف ځای دی چې د هېواد او ولس په پانگه روزل شوي ځوانان د دې پر ځای چې خپلې خاورې او ولس ته خدمت وکړي، د موجوده ادارې د بې کفايتۍ او بې اعتنايي له کبله له خپلې خاورې پښې سپکوي، د دقيقو شمېرنو له مخې نږدې دوه لکه ځوانان په

دي لنډ وخت کې له هېواد څخه تښتېدلي دي چې د ماشومانو او ښځو په شمول یوه د پام وړ برخه یې په لارو ضایع شوي او په دریابونو کې ډوب شوي دي.

د افغانستان د اسلامي امارت لنډ تاریخ، اهداف او تګلاره:

دوه لسیزې مخکې کله چې ګران **هیواد افغانستان** او زموږ مسلمان ولس د یو ستر ناورین او نامعلوم سرنوشت سره مخ وو، یو تعداد مخلص افغان مجاهدین او د دیني مدارسو شاګردان د عالیقدر محترم امیرالمؤ منین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله تر مشرۍ لاندې د ولس د نجات لپاره راپورته شول، د دوی هدف دا و چې په هیواد کې نا امني ختمه او هیواد له تجزیې، ملوک الطوایفي او زورواکي څخه وژغوري، مهمه دا چې د اسلامي نظام په بڼه کې د مجاهدینو د قربانیو ثمره چې د ذات البیني جګړو له امله لا نه وه ترلاسه شوې او هغه د جهاد او مجاهدینو د بدنامۍ سبب ګرځیدلې وې، ترلاسه کړي.

دا یو افغاني او ولسي حرکت و او د قوت سر چینه یې د ولس ملا تړ تشکیلوله، د خپل ظهور نه سملاسي وروسته یې په هیواد کې د بشپړ امنیت په راوستلو سره د خپلسرې مخه ونیوله، د خلکو مال، سر او عزت یې خوندي کړل، د مخدره موادو د قاچاق او کښت مخنیوی یې وکړ، هیواد یې له احتمالي تجزیې وساته، ځمکنۍ بشړتیا یې تامین کړه، د سرحداتو ساتنه یې وکړه او د یوې واحدې ادارې او اسلامي نظام په رامنځته کولو سره یې د ملی وحدت په لور غښتلي ګامونه واخیستل.

اسلامي امارت د امریکا له یرغل وروسته:

په افغانستان باندې د امریکې له یرغل وروسته د اسلامي امارت مشرانو او مجاهدینو د الله تعالی په نصرت او د افغان مسلمان ولس په ملاتړ له اسلامي او ملي ارزښتونو څخه د دفاع په خاطر د قربانۍ او جهاد میدان ته راودانګل، په خپلو کمو وسایلو یې د یرغلګرو د پرمختللې جنګي تکنالوژۍ مقابله وکړه، د خپل کلک عزم، میړانې او لوړې حوصلې ثبوت یې هیوادوالو او نړیوالو ته وړاندې کړ.

د افغانستان اسلامي امارت د ځمکې پر سر یو مسلم حقیقت دی، اوس هم ټول حکومتي تشکیلات، او په ګڼو برخو کې د پام وړ لاسته راوړنې لري، د هیواد په زیاتو برخو کې ولس د امارت محکمو ته مراجعه کوي، د افغانستان په ډیرو سیمو کې تعلیمي چارې د اسلامي امارت په مرسته مخ پر وړاندې روانې دي.

اسلامي امارت د تپل شوي جنګ او د اشغال د خاتمې لپاره د نظامي او سیاسي دواړو لارو څخه کار اخیستی دی او د افغانستان د مسئلې د سوله ایز حل لپاره یې لومړی ځل په ۲۰۱۰ کال کې د خپل مشر عالیقدر امیرالمومنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله له منظوري سره سم د امریکا د متحده ایالاتو سره خبرو ته امادګي وښودله او د اعتماد سازي لپاره یې د یو لړ اقداماتو غوښتنه وکړه.

د اسلامي امارت نوی زعامت:

د امیر المومنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله له وفات وروسته، د اسلامي امارت د رهبري شورا غړو، مشائخو او علماء کرامو چې د اهل الحل والعقد له شرعي اعتبار څخه برخمن وو، د یوې غونډې په ترځ کې له اوږدو سلا مشورو وروسته، د ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله نږدې او د اعتماد وړ ملګری او د اسلامي امارت پخوانی مرستیال محترم ملا اختر محمد منصور د اسلامي امارت د امیر په حیث وټاکه.

د یادونې وړ ده چې د افغانستان د اسلامي امارت زعیم ملا اختر محمد منصور حفظه الله، د طالبانو د اسلامي تحریک د مخکښو او ابتدایي مسئولینو څخه دی، د امارت د علني واکمنۍ او په افغانستان باندې د امریکې د یرغل څخه وروسته یې د اسلامي امارت په مختلفو مهمو پوستونو کار کړی دی، د امریکایي یرغل نه وروسته د جهادي مقاومت په پراخولې او غښتلي کولو کې یې مهمه ونډه لرلې

ده او د ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله د نږدې او معتمدو کسانو څخه ګڼل کیده، او د تېرو شپږو کالونو راهیسې یې عملا د اسلامي امارت سرپرستي او مشري په غاړه درلوده.

له انتخابیدو وروسته امیرالمؤمنین ملا اختر محمد منصور حفظه الله د اسلامي امارت د مجاهدینو او افغان مسلمان ولس لپاره یو لړ چاپي او صوتي بیانونه خپاره کړل چې په هغو کې یې د اشغال ختمولو، د اسلامي نظام قیام، د صف وحدت، د ملکي تلفاتو مخنیوی، د دیني او عصري تعلیم پراختیا او د ولس هوسایي او عدالت ته چې زمونږ د ولس ضرورت دی، خاصه توجه کړې، په ځانګړي ډول یې مجاهدینو ته لارښوونې کړې چې ولس سره به د خادم په توګه چلند کوئ، په بې اساسه راپورونو به خلک نه ځوروئ، د اسلامي امارت ترلاس لاندې سیمو کې به د دیني او عصري علومو لپاره زمینه برابروئ، د ملکي تلفاتو مخنیوی وکړئ، د سیمې د علماوو او قومي مشرانو سره مشوره کول به د خپل کار برخه ګرځوئ، له دې علاوه یې د افغانستان د مسئلې د حل لپاره د نظامي لارې ترڅنګ سیاسي لاره هم پرانیستې پرېښې ده چې دلته زمونږ او تاسې ناسته د دې تګلارې عملي نمونه ده، څو افغان مسلمان او مجاهد ولس وکړی شي له سوله ایزې لارې خپلو مشروع اهدافو ته ورسیږي.

د اسلامي امارت اهداف:

روان جهاد د افغان مجاهد ولس یوه مقدسه جګړه او د سپېڅلو او لوړو اهدافو د تر لاسه کولو لپاره ده، د افغانستان اسلامي امارت د اقتدار د انحصار په فکر کې نه دی بلکې مخې ته یې لوړ اسلامي او ملي اهداف ایښودي دي، کوم چې د هر مؤمن او غیور افغان مشترکه ارزو ده، د نورو ترڅنګ، د اشغال خاتمه، د هېواد استقلال، د اسلامي نظام قیام او د ملي وحدت او د عدالت تامین، دا ټول د اسلامي امارت مهم اهداف دي.

۱ -د اشغال خاتمه:

د دې لپاره چې د هیواد د طبیعي ودې او وقار لاره پرانیزو، لازمي ده چې د افغانستان استقلال اعاده شي، اشغال ته د پای ټکی کښېښودل شي، تر څو افغانان د ژوند په ټولو برخو: سیاسي، اقتصادي، اجتماعي، فرهنګي، تعلیمي او نورو برخو کې د خپل ولس په ګټه ځواکمنې او ولس پلوې پریکړې وکړای شي، دا یو څرګند حقیقت دی چې په افغانستان کې اشغال د جګړې د دوام اسباب برابروي؛ نو لومړی باید مونږ افغانان دغه اسباب له منځه یوسو او یا په دې فکر وکړو چې څنګه یې له منځه وړلای شو، دغه کار به هیواد کې سولې او د افغانانو په خوښه نوي نظام جوړولو ته لاره هواره کړي.

۲ -افغان شموله اسلامي نظام رامنځ ته کول:

دا چې د افغان ولس مطلق اکثریت مسلمانان دي؛ نو په هېواد کې پرته له خپلواک اسلامي نظام نه بل نظام ستونزې نشي هوارولی، او افغان مسلمان ولس بل نظام نه مني؛ ځکه چې نژدې څلویښت کاله قربانۍ یې هم د همدې هدف لپاره ور کړې دي او لا یې ورکوي، او دا یې د ټولو قوانینو له مخې مسلم او ثابت حق دی چې د خپلې عقیدې او ارزښتونو سره سم نظام ولري.

اسلامی امارت د افهام او تفهیم پر اصل باور لري، غواړي چې د ټولو افغانانو سره په تفاهم او مشوره د یوه افغان شموله خپلواک اسلامي نظام لپاره کار وکړي.

۳ -په هیواد کې د امنیت او عدالت تامینول:

په هیواد کې امنیت او عدالت تامینول د اسلامي امارت د مهمو اهدافو څخه دي، اسلامي امارت د هیواد د آزادي په خاطر، له یوې خوا د اشغالګرو عسکرو او د هغوی د ملاتړو په خلاف جهادي مقاومت پرمخ بیایي، له بلې خوا نه پرېږدي چې د کابل د ادارې تر سیوري لاندې اختطافګر، غصب کوونکي او غله زمونږ د هیوادوالو ژوند نا امنه او نا آرامه کړي، په ټول هیواد کې یې قضایي سیستم فعال کړی

او د اداري فساد پرته د هیوادوالو ستونزې هواروي، د هیوادوالو سر او مال ته د زیان رسولو مخنیوی کوي، که په هیواد کې د اسلامی امارت عدلي او قضایي قوه موجوده نه وای، خپلسرو وسله والو به په هیواد کې د نوییمې لسیزې غمیزې بیا تکرار کړې وای.

۴ -سمتي او قومي تبعیض او تعصب له منځه وړل:

اسلامي امارت د ټولو افغانانو کور دی، په دې کور کې د هیواد له هرې برخې څخه مسلمان او مجاهد افغانان راټول شوي دي، څنګه چې په اسلام کې معیار امانت او تقوی ده؛ نو د اسلامي امارت لارښوونکی معیار هم په همدې اصل ولاړ دی، اسلامي امارت د هر ډول سمتي او قومي تبعیض او تعصب سره مخالف دی، او باور لري چې په هیواد کې د ژبني او سمتي تعصب پراخولی او هوا ورکول د افغانانو کار نه دی بلکې دا د پردیو پروژه ده چې د خپلو شومو اهدافو د لاسته راوړلو لپاره غواړي لومړی افغانان په یوه او بل نوم سره وویشي- او بیا خپلو شومو سیاسي، فرهنگي او اقتصادي موخو ته ځان ورسوي، باید ټول افغانان دغه ټکي ته متوجه شي او د مخنیوي لپاره یې کار وکړي.

د اسلامي امارت داخلي تګلاره:

۱ -د شریعت په چوکاټ کې د بیان د آزادي تامینول:

اسلامی امارت د بیان آزادي ته ځان ژمن بولي، سالم انتقاد د ټولنې د اصلاح او پرمختګ لپاره یو ضرورت گڼي، که د بیان آزادي نه وي، په ټولنه کې فساد او ظلم رامنځ ته کیږي، اسلامي عدالت ته زیان رسیږي او ټولنه د تمدن په ځای د وحشت او ګډوډي لور ته درومي، موږ په اسلام کې د آزادي لپاره څرګند اصول او عملي نمونې لرو چې زمونږ لپاره د لارښود کار کوي، اسلامي امارت د ټولو هغو مدني ټولنو هر کلی کوي چې د افغان ولس خدمت ته یې ملاوې تړلې دي او د اسلامي اصولو په رڼا کې افغانیت او انساني کرامت ته ژمنې وي.

د بیان آزادي باید د اسلامي اصولو او افغاني ارزښتو په چوکاټ کې وي، هغه آزادي چې خلک بد اخلاقي او انحراف ته رابولي او زموږ د هیواد اسلامي او ملي مصالح متضرر کوي، هغه زموږ اسلامي ټولنې ته نه جبیره کیدونکي زیانونه اړوي.

۲ -دیني او عصري تعلیم ته زمینه برابرول:

اسلامي امارت دیني او عصري زده کړې د افغان ولس لپاره ضروري گڼي، په نني عصر کې له تعلیم پرته د هېواد پرمختګ او اقتصادي شیرازي ناشونې ده، لکه څنګه چې د یو مسلمان لپاره دیني زده کړې ضروري او حیاتي دي، همدغه شان عصري زده کړې هم لازمي او لوړ ارزښت لري، په اوسني وخت کې سره له دې چې اسلامي امارت د اشغال د خاتمې لپاره په جهادي مقاومت بوخت دی او کافي مالي وسایل په اختیار کې نلري لکن د اسلامي امارت زعیم محترم امیرالمؤمنین ملا اختر محمد منصور حفظه الله پخپل تیر اختریز پیغام کې د اسلامي امارت مجاهدینو ته هدایت کړی چې د خپل لاس لاندې سیمو کې د دیني او عصري تعلیم لپاره زمینه برابره کړي، همدا راز، د اسلامي امارت مشرتابه په هیواد کې د دیني او عصري زده کړو د پراختیا لپاره پخپلو تشکیلاتو کې د تعلیم او تربیې او عالي تحصیلاتو ځانګړی کمیسیون جوړ کړی چې د هیواد په ټولو ولایتونو کې نمایندګان لري او په هیواد کې د تعلیم د پرمختیا او پراختیا لپاره کارکوي، اسلامي امارت په دې برخه کې په خپلو هڅو قانع نه دی بلکې غواړي په دې برخه کې نور کار هم وکړي.

۳ -د اسلامي اصولو په رڼا کې ښځو ته مشروع حقوق ورکول:

اسلامي امارت د ژوند په ټولو برخو کې د ښځو هغو حقوقو ته ځان ژمن بولي چې د اسلام مبارک دین ورکړي

دي، ښځه په اسلام کې د ملکيت حق لري، د ميراث حق لري، د علم او کار حق لري، اسلامي امارت به د ښځو دغه حقوق په داسې ډول خوندي کړي چې نه د هغوی روا حقوق تر پښو لاندې شي او نه يې انساني کرامت او اسلامي ارزښت له ګواښ سره مخ شي.

۴ -د ملکي تلفاتو مخنيوی:

اسلامي امارت د ملکي تلفاتو د مخنيوي لپاره واضحه ستراتيژي او عملي تګلاره جوړه کړې چې وخت په وخت يې اعلام کړې او هم يې خپلو ټولو مجاهدينو ته رسولې ده، همدا شان په هغوی يې د عملي کولو لپاره لازم مقررات وضع کړي دي، هر ولسي- وګړي ته چې ضرر رسيږي، دا داسي دي لکه په خپله چې اسلامي امارت ته ضرر رسيږي؛ ځکه اسلامي امارت د ولس له منځ څخه راټوکيدلی او د ولس په مينځ کې اوسيږي.

همدا ولس دی چې اسلامي امارت سره د روان جهادي مقاومت په پرمخ وړلو کې مرسته کوي، نو د ولس هوسايي او خونديتوب د اسلامي امارت له لوړو اهدافو څخه دي، د اسلامي امارت مشر حفظه الله تعالی په خپل اختريز پيغام کې تل د خلکو د سر، مال او عزت په ساتنه او د ملکي تلفاتو په مخنيوي ټينګار کړی، د همدې لپاره يې د ملکي تلفاتو د مخنيوي لپاره يوه مستقله او با صلاحيته اداره جوړه کړې ده.

۵ -د عام المنفعه تاسيساتو او ملي اثاثو ساتل:

اسلامي امارت د عام المنفعه تاسيساتو جوړول او ساتل د خپل هيواد او هيوادوالو د هوسا ژوند لپاره يوه اړينه اړتيا بولي، پلونه، تونلونه، د اوبو بندونه، د اوبه خور سيستمونه، بريښنا کوټونه، د بريښنا د انتقال مراکز، د کانونو د استخراج، د نفتو د تصفيې مراکز او سامان الات يې، تعليمي ادارې، مدرسې، مساجد، ښوونځي، پوهنتونونه، صحي مراکز، کلينيکونه، روغتونونه او داسې نور عام المنفعه ځايونه اسلامي امارت د ولس مشترک مال ګڼي او ساتنه يې خپله وجيبه بولي، په دې اړوند اسلامي امارت د ولس د منفعت په خاطرد ټاپي پروژې او دې ته ورته نورو ملي پروژو ملاتړ کوي او هر نوع همکاري ته تيار دی او د خپلو جهادي عملياتو په دوران کې د هيواد ملي مصالح په نظر کې نيسي.

د اسلامي امارت بهرنۍ تګلاره

د متقابل احترام په اساس د ګاونډيانو، او نړيوالو سره روابط ساتل او پراخول:

اسلامي امارت د متقابل احترام پر اساس د نړۍ له هيوادونو، د ملګرو ملتونو، اسلامي کنفرانس په ګډون له نورو نړيوالو مؤسساتو سره د ښو او مثمرو اړيکو په لرلو باندې باور لري او ټول هغه نړيوال قوانين مني چې له اسلامي اصولو او زمونږ له ملي ارزښتونو سره په ټکر کې نه وي، د هر هيواد د مثبت او رغنده رول هر کلی کوي چې د افغانستان د ريښتوني پرمختګ او د افغانانو د هوسايي لپاره وي، او د سيمه ايزې او نړيوالې سولې او ثبات د تفاهم لاره پرمخ بيول غواړي.

اسلامي امارت یو ځل بیا ګاونډیو ملکونو، سیمه ایزو هیوادونو او نړیوالو ته د خپلې پالیسۍ په اړه تاکیدا وایي چې اسلامي امارت اراده نلري چې نورو ملکونو او یا د هغوی اتباعو ته ضرر ورسوي او نه به چاته اجازه ورکړي چې د افغانستان خاوره د بل چا په ضرر استعمال کړي او بل چاته هم اجازه نه ورکوي چې زمونږ په کورنیو چارو کې لاسوهنه وکړي، اوس چې موږ په هیواد کې د اشغال په خلاف په جګړه بوخت یو، د نړۍ په هیڅ ګوټ کې د کوم حکومت یا ولس په خلاف په تخریبي اعمالو کې ښکیل نه یو او نه یې غواړو چې دا زمونږ د تګلارې عملي مثال دی.

سوله:

۱ -د سولې اړتیا:

سوله د هرې ټولنې لومړۍ اړتیا ده، په تیره بیا د مظلومو افغانانو تر ټولو مهمه غوښتنه ده، له سولې پرته آرام ژوند او اقتصادي، تعلیمي، فرهنګي، اجتماعي او سیاسي پرمختګ ناشونی دی، یوازې په سوله کې ولسونو اوهیوادونو پرمختګ کړی، لکن سوله یوازې په ویناوو او شعارونو منځ ته نه راځي بلکې کلکې ارادې او ښکاره عمل ته اړتیا لري، هر چیرې چې د ولسونو څخه د آزادۍ حق واخیستل شي، د انصاف او حق ځای ظلم او بې انصافي ونیسي، د کمزوري حق په زور تر پښو لاندې شي، ظاهره ده چې هلته به سوله له منځه ځي.

جنګ په اسلامي امارت او افغان ولس تپل شوی دی؛ ځکه چې هیواد اشغال شوی، اشغالګرو او د دوی داخلي ملګرو یې په هیواد کې یوه فاسده لاسپوځي اداره رامنځ ته کړې؛ نو تر ټولو د مخه باید هغه عوامل له منځه لاړ شي چې په افغانستان کې د سولې له منځه تګ او جنګ د دوام باعث ګرځیدلي دي.

۲ -سوله باید تګلاره وي نه پروژه یا شعار:

متاسفانه په افغانستان کې په تیره یوه نیمه لسیزه کې سوله یوازې تر شعاره محدوده پاتې شوې، خارجیانو او د خارجیانو په لاس جوړې شوې اداري تل سولې ته د ضرورت په ځای د یوه تکتیک په سترګه کتلي دي، کله وایې سوله کوو، کله وایې سوله نه کوو، څو زریزه ملیشې جوړوو، د قوت په زور به وسلوال ختموو، نور شریکان یې بیا نورې خبرې کوي!

۳ -د سولې په هکله د امریکې متزلزل موقف او د زور د استعمال پالیسي:

د امریکا پالیسي په افغانستان کې تل یو قدم مخته او دوه قدمه شاته ولاړه ده، هیڅ وخت په خپلو ژمنو نه دریږي، بلکې د خپلو ژمنو څخه د یوتکتیک په توګه کار اخلي، تاسو لیدلي چې په تیره یوه نیمه لسیزه کې یې خپل ټول زور وکاراوه؛ خو کامیاب نه شول، وروسته یې بیا د سولې غږ د یو تکتیک په ډول پورته کړ نه د واقعې سولې لپاره.

امریکایانو ته په کار ده، لکه څنګه چې افغانستان ته مخامخ ننوتل او حمله یې پرې وکړه، همداسې نن باید د سولې پروسې ته هم مخامخ ننوزي، امریکا ته په کار ده چې د سولې اړوند روښانه تګلاره خپله کړي او متزلزل موقف چې ډیر ځلې یې پرجګړه اصرار کړی او کله کله یې د سولې شعار پورته کړی، په دغه موقف باندې تجدید نظر وکړي.

۴ -د سولې په اړه منفي تبلیغات:

تر څو چې امریکایان او نور داخلي او خارجي ملګري یې د سولې پروسې ته د جوړجاړي د یوې واقعې پروسې په نظر ونه ګوري، سوله نه شي راتلای، د سولې له پروسې څخه باید د رواني او تبلیغاتي جنګ حربه جوړه نه کړي، که داسې نه وي نو دابه سوله نه بلکې ځان تیرایستنه وي، کله چې د سولې خبرو ته زمینه سازي کیږي، نړیوال کنفرانسونه جوړیږي مغرض حلقات یې مخنیوی کوي، او کابل اداره کې هم ډیری رسنۍ زهرجن او منفي تبلیغات کوي چې د سولې د پرمختګ مانع ګرځي.

د جنګ د اوږدولو لپاره د کابل ادارې له خوا د بهرنیانو دعوتول او د سولې نارې وهل، د اوسنۍ ادارې هغه هڅې دي چې غواړي ځان ته وخت واخلي او خپله لږزانده بقا وغځوي.

د سولې لپاره مقدماتي اقدامات:

مخکې له دې چې د سولې خبرې پیل شي، باید ځینې مقدماتي ګامونه پورته شي، چې هغه د سولې لپاره ضروري دي او د اعتماد سازي برخه ده لکه:

۱ –دفتر پرانیستل:

د خبرو لپاره ځای او د ارتباط محل چې د دفتر په شکل کې وي، ضرورت دی، اوس د خبرو د ځای په توګه د اسلامي امارت ښکاره او رسمي ادرس چې یو ابتدایي ضرورت دی، نشته، باید ووایو د سولې اړوند منظم مجلسونه یوازې د دفتر په شتون کې ترسره کېدای شي، دفتر د دې لپاره هم ضرور دی چې د سولې اړوند مطبوعاتي بیانونه ورکړي، د خلکو پوښتنو ته د یوه مسئول جهت په توګه ځواب ووايي او د ولس اندېښنې لیرې کړي، همداراز د سولې ضد کړیو ته به دا بهانه په لاس نه ورځي چې د طالبانو رسمي ادرس نه دی معلوم.

۲ –تورلیست ختمول:

دا یو بې بنیاده او ړوند لیست دی، په دې کې داسې کسان هم شامل دي چې له اسلامي امارت سره هیڅ تړاو نلري، ځینې یې د کابل په اداره کې دي، او ځینې داسې کسان دي چې اوس وفات شوي خو په لیست کې موجود دي، د سولې پروسه او تورلیست دوه متضاد مفاهیم دي، له یوه او بل سره اړخ نه لګوي؛ نو په کار ده چې تورلیست او د جایزې لیست ختم شي، تر څو د طالبانو استازي وکولای شي پرته له ستونزو د سولې اړوند خبرو کې په بېلابېلو ځایونو کې برخه واخلي.

دا هم ضروري ده چې د سولې دواړه خواوې په آزاده فضا کې او د هر ډول فشار پرته د سولې پروسه پر مخ بوزي، نه دا چې یو لوری په تور لیست کې وي، آزاد سفر نشي-کولی، هر وخت د تعقیب لاندې وي، او بل لوری آزادي ولري او د تور لیست کارت له ځان سره ګرځوي، هر وخت چې وغواړي د فشار په توګه یې استعمال کړي، دغه بې انډوله پروسه نه پرمخ تلی شي او نه مطلوبه نتیجه ورکوي.

۳ –د بندیانو آزادول:

امریکا او د دوی تحت الحمایه رژیم د مجاهدینو او د بې ګناه افغانانو نیول او زندانونو ته اچول د سولې سره متضاد عمل دی؛ ځکه امریکا او د دوی تحت الحمایه رژیم په لسګونه زره افغانان او مجاهدین په خپلو پټو او ښکاره زندانونو کې اچولي او له هغوی سره د ټولو قوانینو خلاف ناوړه او بد چلند کوي، دا څنګه کېدای شي چې یو څوک دې له یو طرف نه د سولې چیغې وهي او له بل طرفه دې داسې ناوړه او غیر قانوني کړنې ترسره کوي؟ دا په خپله د سولې اړوند یو مانع دی، د واقعې سولې راتلو او فاصلې کمولو له پاره باید جانب مقابل د اسلامي امارت مجاهدین او عام افغانان چې اوس په زندانونو کې دی، آزاد کړي.

۴ -د اسلامي امارت په خلاف زهرجن تبلیغات درول:

موږ مخکې وویل چې د کابل ادارې او ملا تړي یې د اسلامي امارت پر خلاف د تبلیغاتو میدان ګرم ساتلی، اکثره رسنۍ د شته ادارې په ولکه کې دي او امریکا یې هر اړخیز ملاتړ کوي او په اسلامي امارت هر ډول تورونه پوري کوي، چې دا په خپله د سولې د پرمختګ مانع ګرځي، همداراز ځیني استخباراتي کړۍ ناوړه پېښو ته لاس اچوي، پلونه الوزوي، د ښوونځیو په شاګردانو تیزاب پاشي او د سرک تر غاړې په ملکي موټرونو چاودنې کوي؛ خو د کابل ادارې پورې مربوطې رسنې په پټو سترګو دغه پېښې د

اسلامي امارت په خلاف د خپلو زهرجنو تبليغاتو لپاره د خامو موادو په توګه استعمالوي او هغه نتايج هم نه اعلانوي کله چې د تحقيقاتو په پای کې ثابته شي چې دغه ډول ناوړه اعمال د اسلامي امارت د مجاهدينو نه بلکې د استخباراتي کړيو دي، دا ځکه چې دوی فکر کوي په دې ډول به اسلامي امارت له ولس او نړی څخه منزوي وساتي او د خپل اقتدار ورځې به نورې هم اوږدې کړي، د داسې زهرجنو تبليغاتو په څپو کې حقيقت او سوله دواړه قرباني کيږی.

د سولې په وړاندې خنډونه:

۱ –اشغال

د واقعي سولي لپاره بايد د ولس ارادې ته غاړه کېښودل شي، اشغال پای ته ورسول شي، اشغال د ټولو غميزو مور ده، په افغانستان کې سوله او د خارجي قواوو وتل يو له بل سره تړلي دي؛ ځکه چې د خارجي قواوو وتل د سولې لپاره عملي زمينه برابروي، متاسفانه لا تر اوسه په افغاستان کې سوله راوستل د نړيوالو او سيمه ايزو لوبغاړو له خوا د يو تکتيک په توګه کارول شوې او دا د ولس په سترګو کې خاورې اچول دي.

موږ وينو چې ځينې خواوې کوشش کوي د واقعي سولې په ځای اسلامي امارت تسليمی ته اړباسي، دوی فکر کوي چې لومړی بايد اسلامي امارت په نظامي ډګر کې کمزوری کړي، بيا به يې د قوي دريځ څخه سولې ته مجبور کړي؛ خو دا يوازې ځان تير ايستل دي چې له ځمکنيو حقايقو سره اړخ نه لګوي، د اسلامي امارت تر شا افغان مجاهد ولس ټينګ ولاړ دی، يرغلګر او انډيوالان يې بايد ومني چې د نړی هيڅ قوت ولسي۔ قوت له مينځه نشي۔ وړلای، او نه ستونزه د بې مسوليته او غير قانوني ترونونو په لاسليکولو هواريږي، اصلي خبره دا ده چې د سولې لپاره پخې ارادې او په واقعيتونو ولاړې ستراتيژی ته چې په هغه کې د اشغال خاتمه مهم جز دی، اړتياده، نه دا چې په دې اړه د وينا او عمل ترمينځ يې توپير وي.

۲ –د اسلامي نظام نه شتون

په افغانستان کې د سولې او ثبات لپاره بايد د داسې افغان شموله خپلواک اسلامي نظام په رامنځته کيدو توافق وشي چې افغانانو ته د منلو وړ او د اسلامي او افغاني ارزښتونو ځرګندوی وي؛ ځکه چې اسلام د افغان ولس دين او د هيواد د اقتصادي ترقي، اجتماعي عدالت او ملي يو والي ضامن دی.

۳ –د سولې د توافقاتو د تضمين نه شتون

د سولې پروسه تضمين ته اړتيا لري؛ ځکه د دې پرته د سولې د توافقاتو مادې په سمه توګه نشي۔ پلې کيدلای، لهذا ملګري ملتونه، لوی قوتونه، اسلامي کنفرانس غړي او تسهيلاتو برابروونکي هيوادونه بايد د توافقاتو د عملي کيدو تضمين وکړي.

۴ –فعلي اساسي قانون

اساسي قانون د هر هيواد لپاره مبرم ضرورت دی؛ ځکه چې له هغه پرته د ولس او هيواد د پرمختګ چارې له ګنو ستونزو او ګډوډيو سره مخامخ کيږي، د اساسي قانون له لارې د افغانستان د هر وګړي شخصي۔ مدني او سياسي حقوق تنظيميږي، د حکومت او ولس په مينځ کې به د اړيکو څرنګوالی روښانه کړي، د حکومتي درې ګونو قواوو پر توازن به رڼا واچوي، تشکيلات او واک به مشخص کړي، په مجموع کې به د افغانستان د کورني او بهرني سياست په اړه تګلاره وټاکي.

له همدې امله اسلامي امارت د خپل ګران هيواد او غيور ولس د پرمختګ، هوسا ژوند او د چارو د بهبود لپاره يو داسې اساسي قانون ضرور بولي چې د اسلام د مبارک دين د اصولو، ملي ګټو، تاريخي وياړونو او ټولنيز عدالت پر بنسټ ولاړ وي، انساني کرامت، ملي ارزښتونو او بشري حقوقو ته ژمن وي، د هيواد د ځمکنی بشپړتيا او د ټولو هيوادوالو د ټولو حقوقو ضمانت وکړای شي.

د اساسي قانون مسوده به د حریت په آزاده فضا کې د افغـاني علـماوو او پوهـانو لخـوا ترتیبیـږي، د کابـل اداري موجوده اساسي قانون ځکه د اعتبار وړ نـه دی چـې د غـرب څخه کاپي شوی، او د اشغالګرو د اشغال تر سـیوري لانـدې د افغانسـتان پـه مسـلمانې ټولنې بانـدې تپـل شـوی دی، د افغانانو غوښتنو ته جواب نشي ویلای او خپله د کابـل اداري د لوړ پوړو چارواکو له خوا په پرلـه پسـې ډول نقـض کیـږي؛ ځکه چې مواد یې پـه خپلـو کـې متضـاد او مـبهم دي، لهـذا اوسنی اساسي قانون په فعلي بڼه کې د سولې په وړانـدې یـو لوی خنډ دی.

۵ –د سـولې پـر ځـای د جنـګ پالیسيـ تـه ادامه ورکول:

سوله ایز مذاکرات کول او سـوله راوسـتل هغـه جملې دي چې د کابل د اداري د مشرانو له خوا تل تکراریـږي؛ خـو په عملي ډول هر وخت د سولې د خـبرو پـه ځـای د دولتـي ځواکونـو لخـوا پـه سـلګونو ځمکنـي او هـوايي بریدونـه پکـې ترسره کیږي چې دا هم د سولې په لاره کې بل خنډ دی.

له نړیوالو څخه زموږ غوښتنې:

۱ -موږ د نړۍ د ولسونو او منصـفو هیوادونـو، اسـلامي حکومتونو او ولسونو، ملګرو ملتونو، اسلامي کنفـرانس او پـه ځانګړي ډول د علماوو له نړیوالې ټولنې څخـه غـواړو چـې د افغانستان د استقلال د ترلاسه کولو په لاره کې د افغانسـتان د ولس سره مرسته وکړي تـر څـو د افغانسـتان مظلـوم ولـس خپلواکې ترلاسه او د خپلو اسـلامي او مـلي ارزښـتونو مطـابق حکومت جوړ کړي.

۲ -موږ د نړۍ له ټولو ولسونو څخه چې حکومتونـو یـې د دوی د ارادو او غوښتنو پر خلاف د افغـان مظلـوم ولـس د وژلو لپاره د دوی زامن افغانستان ته رالیږلي، غـواړو چـې پـر خپلو حکومتونو فشـار راوړي چـې زمـونږ لـه هیـواد نـه خپـل پوځونه وباسي او خپل اولادونه د مرګ له کومي وژغوري.

۳ -د نړیـوالې ټـولنې نـه غوښـتنه کـوو چـې د اسلامي امارت د ټولـو غړیـو لپـاره د آزاد سـفر سـهولتونه برابـر او د شته خنډونو په له منځه وړلو کې هڅې وکړي.

۴ -امریکا او ورسره ملګري یې بایـد د افغـان ولـس او د خپلو ولسونو ارادو ته غاړه کیـږدي، خپـل پوځونـه وبـاسي او نور د مظلومو افغانانو له وژلو او ځورولو نـه لاس پـه سر شي، د دې پـر ځـای داسـې مرسـتې ورسره وکـړي چـې د ولسـونو ترمنځ د سولې او آرامۍ فضا رامنځ ته کـړي او هـم پـه نـړۍ کې د امن، ثبات او پرمختګ سبب وګرځي.

۵ -د عدالت له پلي کولو نـه پرتـه حـق او حقیقـت تـه رسیدل ناممکن دي، موږ د نـړۍ لـه هیوادونـو غـواړو چـې د اسلامي امارت غږ په نړیواله سـطح واوریـدل شي او د اظهـار نظـر فرصـت ورتـه میسرـ شي، ترڅـو پـه افغانسـتان کـې د واقعیتونو په اړوند له نېږدې نړیوالـو تـه خپـل نظـر ورسـوي؛ ځکه یو طرفه قضاوت چې اوس د اسلامي امـارت پـه خـلاف ترسره کیږي، د ظلم او جنګ د دوام سبب ګرځي.

٦ -اسلامي امارت ټولو تـه اعلانـوي چـې د ښـوونځیو د ورانولو، سوزولو او یا د زده کوونکو د مسمولو اعـمال غنـدي او په داسې نـاوړه کـارونو کـې لاس نلـري؛ نـو د ټولـو رسنیو څخه زموږ غوښـتنه دا ده چـې د ژورنـالیزم د اصـولو مطـابق واقعیتونه منعکس کړي او د هیوادونو د مشخصـو حکـومتي تکلارو له مخې موږ د تبلیغاتو قرباني نکړي.

ملا خبير احمد مجاهد

دبدرالفتاوی زرينې وړانګې

په دې کې شک نشته چې بشر په نورو پرمختياوو سربېره دعلمي ټيکنالوجي په ميدان کې هم حيرانوونکې پرمختياوې کړي اوسترې لاسته راوړنې يې لرلي دي ،چې بېلګې يې سپوږمکۍ، کمپيوټر، انټرنيټ، برېښنايي وسايل او... دي .

خوپه همدومره عصري پرمختګونو برسېره هم کتاب دانسانانو ترمنځ ځانګړی ځای اومقام لري ، چې دعلم اوپوهې په استعدا پيدا کولو کې او دتاريخي ارزښتونو دساتنې په برخه کې بهترينه وسيله اواطمناني سرچينه بلل کېږي .

داچې تاليف او تصنيف دکتاب په شکل اوحصار کې راشي نو بيا له تصرف او لاسوهنو څخه محفوظ وګرځي، داستدلال او باور يو تل پاتې روح ور وبښل شي، چې په هر دور اوعصر کې په ډېراطمنان او اعتماد ترېنه دمسائلو اومنازعاتو په حل کې ګټه اخيستل کېږي اوعلمي ارتقاء پرې حاصلېږي .

نني عصري اوعلمي وسايل بيا دومره ډاډمن نه بلل کېږي ،ځکه چې دقسماقسم تصرفاتوامکانات په کې شته دي اودا وېره ورسره تړلې وي ، چې مبادا په دغه اثر اولي کنه کې بېځايه دخل اولاسوهنه نه وي شوي .

همدغه وجوهات دي چې داسلام اوبشريت ستر ناجي حضرت محمد صلى الله عليه وسلم په خپل مبارک حديث کې چې جليل القدر صحابي حضرت انس رضى الله تعالى عنه ،يې روايت کړی او هغه امام طبري او حاکم دواړو رانقل کړی، فرمايي: " قيدوا العلم بالكتاب" يعني تاسې راونغاړئ اومحفوظ کړئ علم (مسائل) په کتاب يعني ليکنه کې ، ترڅو دعلماو و اوددين داماماونوپه رحلت اووفات سره علوم له ضياع اوو رکېدو څخه وژغورل شي.

همدارنګه امام احمدبن حنبل په خپل مسندکې رانقل کړي دي چې جليل القدر عالم امام محمد رحمه الله فرمايي :" إن ذهاب العلم أن يذهب حملته" يعني د علم تګ او زوال هغه مهال راځي چې کله علماء کوچ وکړي.

دغه ډول حافظ ابن حجر (رحمه الله) په خپل جامع کتاب فتح الباري شرح صحيح البخاري کې ليکلي دي :

« اكْتُبُوا الْعِلْمَ قَبْلَ ذَهَابِ الْعُلَمَاءِ، وَإِنَّمَاذَهَابُ الْعِلْمِ مَوْتُ الْعُلَمَاءِ » ژباړه : درج کړئ او وليکئ علم، دعلماوو له تګ او وفات وړاندې ، په تحقيق سره چې دعلم تګ او زوال دعلماووپه تګ اورحلت سره دی.

حقیقت هم دادی چې دصدر اسلام له زرین دور وروسته ترننه پورې چې ددین اوشریعت ډیوه روښانه دهاواسلام دضابطه حیات په شکل کې په نړۍ خپلې شغلې رڼې اوغښتلې ساتلي داپه هر دور کې د فقهاوو ، مجتهدینو اوعلماوو د استنباطاتو، تصنیفاتو اوعلمي خواریواوتکلیفو نونتیجه ده .

دامام ابوحنیفه اونورو امامانو، محدثینو، مجتهدینو،فقهاوو، اوپه متاخرینو کې د (دیوبندي) منهج اسلافو اومشایخو جهدونه او مساعي وو چې د فقهي او محدثانه استنباطاتو او اجتهاداتوپه توسط یې داسلامي علومو اوپه خاص ډول دفقهي ددقیق اووسیع علم منارونه هسک اودنګ وساتل اومونږته یې خپل علمي آثارپه میراث کې راپرېښودل .

یقیناچې داسې به ډېر کم پېښ شوي وي چې داسلام اوشریعت ستوري اوامامان دې کوم یوله مداره پرېوتی وي، او له ځان سره دې دعلم ذخیري او خزاني هم وړي اویا ورسره دفن شوي وي ، بلکې لله الحمد هغوئ دخپل لوی بصیرت او کمالاتو له مخې چې الله تعالی ورته ورکړي ووامت ته ددیني علومو پراخه تشرېح د سترو کتابونو، شروحو، فتاواوو اوتحقیقاتو په بڼه کې لورولې ، چې مصدر یې الهي کلام ، نبوي سنت اودصحابه وو اقوال او آثار دي .

دیاودنې وړدی چې دفقهاوو او امامانو تالیفونه دلویولویوفتاواوواو کتابونوپه شکل کې لیکل شوي دي اوله هغوئ څخه په میراث کې راپاتې دي او دامت ټول ضروریات چې هغه عبادات ، معاملات ، معاشرت ، آداب ، اخلاق ، ایمانیات ، عقاید، فِرَق ، مِلل ، تاریخ ، سیرت ، تصوف ، سلوک ، سیاست اودنوي عصرټول مسائل دي پکې شتون لري ،چې په سره سینه یی څېړلي او هرې برخې ته یې دحل مُقنعې لارې چارې په ګوته کړي ، بې له شکه دا ددوئ لوی اونه هېرېدونکي خدمتونه اوتل پاتېکارنامې دي .

همدغه وجه ده چې حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دالله تعالی په نزد دفقهاوو مقام اوځانګړتیا په خپل مبارک حدیث کې داسې ښوولې ده فرمایي : مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ (صحیح البخاري - كِتَاب الْعِلْم) . یعني چاته چې الله تعالی دخیر اوسعادت اراده وکړي نوپه دین کې پوهه ورپه برخه کړي.

یقیناچې په دین کې پوهه او تفقه هغه نېکبختي اوکمال دی چې په صاحب اوښتن کې یې دالله تعالی خشیت اووېره اثر اوحلول کوي ، دالله تعالی دشعایرو حرمت او درناوی یې په زړه کې ځای نیسي۔ اوددین یو رښتینی سپاهي ترېنه جوړېږي ، چې په علمي قوت اووسله بیا دشریعت له هر حکم څخه ساتنه اودفاع کوي اوپه خپل دور اوعصراوژوند کې داسلام دنازولي پیغمبرصلی الله علیه وسلم دحقیقي وارث خطاب ورته کېږي .

خلاصه داچې یاد کمالات اومرتبې الله تعالی هغه چا ته ورکوي چې هغه ته محبوب اونز دې وي او الله تعالی ته نزدېوالی اومحبوب ګرځېدل په رښتیا چې ستر مقام اولوی انعام دی .

دفقهي ستره خزانه بدرالفتاوی فی الفقه الحنفي :

په دې ورستيو کې يولوراند ملګري د (بدرالفتاوی فی الفقه الحنفي) په نامه دفتاوی زېری رابانده‌بوکړ چې د اسلامي امارت دتېرې واکمنۍ په مهال هغه فتوا ګانې چې داسلامي امارت د مرکزي دارالافتاء له لوري چې مشري يې دهېواد او امت په سطحه دنوميالي فقيه عالم اوپه ټولو ديني علومواوفنونو کې دبرلاسي استاذ حضرت مولانا نور محمد ثاقب صاحب حفظه الله په غاړه وه، د ده په سرپرستۍ اودګڼو نورو مفتيانوپه ملګرتيا کې په پوره څېړنې سره استفتاء ګانو ته ځوابونه ويلی شوي وو لومړی جلد يې دچاپ په ګاڼه پسوللی شوی، چې له تلاش او هڅو ورسته له نېکه مرغه بدرالفتاوی لومړی ټوک لاسته راغله، تريوه حده مې ولوستله اوپه زړه پورې استفاده مې ورڅخه وکړه .

داکتاب په دې سربېره چې په اعلی صحافت، معياري کمپوز، روښانه چاپ اورنګينه پښتي باندې ښکلی اوبرابر شوی ، چې په ليدو يې دانسان سترګې روښانه کېږي اوتوجه جلبوي ، غواړم چې په دې ليکنه کې يې ارزونه وکړم اود ارزښت عمده ټکي يې په لاندې کرښو کې راونغاړم.

ترټولو مهمه خبره داده چې په بدرالفتاوی کې کومې استفتاء ګانې ځواب شوي، ټولې داسلامي امارت له تېردور او واکمنۍ سره تړاو لري ، هغه دور چې دامريکا په مشرۍ دنړۍ ۴۱ اسلام دښمنه هېوادونه دسوچه اسلامي شريعت په جامه درنګين اسلامي امارت دنړولولپاره سره يوځای شول اوپه دې مقدسه خاوره يې نظامي يرغل وکړ، هغوئ غوښتل چې اسلامي امارت دتل لپاره له منځه يوسي ، په زرين تاريخ يې خاورې واړوي ، کارنامې اوبنسټونه يې له خلکو هېر اوله حافظو يې وباسي اوپه دې هېوادکې سيکولرنظام قايم کړي.

خوالله الحمد چې الله تعالی ، امريکا او ايتلاف يې په نظامي ميدان کې له شرمېدلې ماتې سره مخ کړل اواسلامي امارت خپل حاکميت دهېواد په ۸۰ فيصده خاوره مسلط وساته او يرغلګرو ته يې دسرپه کاسه کې اوبه ورکړې .

داسلامي امارت مخکښانو اوويښو مسؤلينو وکولای شول چې دامارت دتېردور هره کارنامه اوتاريخي بريا ديرغلګرو اودهغوئ دګوډاګيانو له ارشيفونو اومرکزونو څخه بېرته ترلاسه اوراوباسي چې دبدر الفتاوی په شکل کې عظيمه اومستنده فتاوی چې په پنځوګټو جلدونو کې مرتبه او جوړه شوې ده ، ددې لړۍ يوه کړۍ اوژوندی مثال ده ، د فتاوی لومړی جلد دادی چاپ شوی ، د پاتې څلوروجلدونو ترتيب ، تبويب او کمپوزهم شوی ، په تصحيح يې کار جريان لري، چې په لنډه موده کې به هغه هم راچاپ شي ان شاء الله ؛ نوزما په اند دبدرالفتاوی چاپ داسلامي امارت دځلانده تاريخ چې دعدل ، انصاف اوديني خدمتونو يوزرين باب دی ، ديوه تل پاتې ثبوت اوشاهکار اثر په توګه ټولنې ته وړاندې اود افغان متدين ولس ديني تنده پرې خړوبه وګرځېدله .

بلــه خــبره داده چـې دبــدرالفتاوی محـترم مفتي صاحبان اوهغه چا چې سرپرستي اونظارت يې کړی، له کوم تردد پرته هغه علمي هستۍ اوشخصيتونه دي چې دنوم لـه اورېدو سره سم يې زړونوته

اطمنان حاصلېږي ، په دې معنا چې دغومحترمينو په کومو موضوعاتو اومسائلو بحث اوشېړنې کړي او دفتوا په شکل يې دمسلمانانو پوښتنو اواستفتاء ګانوته ځوابونه ويلي، هغوئ به دالله تعالی په توفيق ارومرو حق ته رسيدلي وي اوخپل نهايی مساعي به يې دمسائلو په موندلو اومرتب کولو کې په کار اچولي وي ، ځکه جناب حضرت شيخ مولانا نور محمد ثاقب صاحب، محترم شيخ عبدالحکيم صاحب اونور ورسره عالمان هغه شخصيتونه دي چې په علمي اوفقهي ميدان کې دنبوغ حد ته رسېدلي، دوئ ددې فتواګانوجوابونه له مستندوکتابونو را اخيستي دي چې ماخذونه يې هم ورسره ليکلي دي او دمحترمومفتيانوعلمي نوښت اومهارت ترېنه له ورايه بربښي.

دبدرالفتاوی، بله ځانګړتيا داده چې ګڼې فتواګانې يې داسلامي امارت دلوړپوړو چارواکو له لوري پکې مطرح شوي دي، چې دکتنې په مهال څو ځايه داسې پوښتنې ترنظر کېږي چې داسلامي امارت دمؤسس مرحوم عاليقدر اميرالمومنين ملامحمد عمر مجاهد رحمه الله او داسلامي امارت داوسني زعيم عاليقدر محترم ملااخترمحمد منصور حفظه الله اونورو مسؤلينو له لوري دتميز رياست اومرکزي دارالافتاء ته مسائل راجع شوي او بيادشريعت په رڼا کې ورته دمحترمو مفتي صاحبانو له لوري ځوابونه ويل شوي دي، چې دا په اصل کې ددين او شريعت دتطبيق اوپلي کولو په برخه کې دمخلصو مشرانو مينه اوپيروي په ډاګه کوي، چې څومره يې له شريعت سره مينه وه اوخپلوعلمي اوقضايي اورګانونوته په احترام قائل وو .

ددې کتاب بل خصوصيت دادی چې په روانه پښتو ژبه ليکل شوی دی . رب العالمين دې وکړي چې په فارسي، اردو اونورو ژبو کې هم ترجمه اوپه همدې کيفيت او صحافت کې نشرکړل شي. مطلب مېدادی چې زمونږ ځورېدلی ولس په خپلې ژبې کې ددينی مستندو مراجعو اوفتاواوو له سخت قحط اوکمي سره مخ دی ، نو دبدرالفتاوی مُرتِّبين اوپه خاص ډول فضيلت مآب محترم مولا نامفتينورمحمد ثاقب صاحب په نورو زياتو دينی اوعلمي خدمتونو علاوه په دې زيات دمبارکيوحقدار دی چې دخپل مظلوم ولس ژبې اوفهم ته يې دحنفي فقهې يوه لويه ديني اوعلمي ذخيره ډالۍ او وروبښله .

دپروردګارعالم له دربارنه ارزو کوم ، چې دبدرالفتاوی ټولو اراکينوته دنيوي او اخروي مکافات او درجې ور نصيب کړي او دغه ستر خدمت يې قبول وګرځوي .

په پای کې داسلامي امارت قيادت ته هم دبدرالفتاوی دچاپ له امله مبارکي وايم ، ضمنا ترېنه هيله لرم چې نور هم دعلمي اوتاريخي آثارو اوکارنامو راټولولو ، ترتيب اونشر ـ ته توجه وکړي ، خپل راتلونکی نسل له خپلو عظيمو قربانيو اوفداکاريو څخه باخبره وساتي او د اسلام ددښمنانو مخونه ور تورکړي په ديني ولولو!!

دمجاهدینو د تربیوي پروګرامونو لړۍ

په بریا ترسره شوه

رپور : حبیب مجاهد

د اسلامي امارت د نظامي کمیسیون په ابتکار د افغانستان دمختلفو ولایاتو د مجاهدینو لپاره د درې ورځنیو تربیوي پروګرامونو لړۍ په پوره نظم او بریا سره ترسره شوه.

دغه تربیوي سیمینارونه چې د جنورۍ میاشتې له ۲۱ مې تر ۲۳ مې پورې درې ورځې یې جریان درلود د نظامي کمیسیون له تشکیلاتو سره سم د هرې حلقې مربوطو مجاهدینو ته د سیمینار لپاره جلا ځای او درسي حلقې ترتیب شوې وې، لکه د غزني، زابل او میدان وردګو حلقه، د هلمند، کندهار،روزګان او دایکندي حلقه، د غور،سرپل، فاریاب،جوزجان او بادغیس حلقه او داسې نور.

ددغو تربیوي پروګرامونو درسي نصاب د نظامي کمیسیون لخوا د علماء کرامو سره په سلا مشوره جوړ شوی و،چې هره ورځ یې په مختلفو موضوعاتو څلور څو ساعتیز درسونه لرل چې د بیلابیلو مدارسو د تکړه علماء کرامو او د اسلامي امارت د تعین شویو منسوبینو لخوا ورته تدریس کیدل.

ددغو تربیوي پروګرامونو په لړ کې مجاهدینو ته د ځاني اصلاح، اخلاص، د نیت سمول،د جهاد د مسائلو او احکامو پیژندل، په غنیمت کې له غلول څخه ځان ساتل، د امیر اطاعت،د اسلامي امارت د پالیسۍ او هدف پیژندل، د وحدت او یووالي اهمیت،د کفارو د پلانونو او دسیسو پیژندل،ددشمن دتبلیغاتي او فکري جګړې پیژندل او ورسره مقابله کول، له اولس سره ښه تعامل او په داسې نورو مهمو او د وخت ضرورت مسائلو په اړه مجاهدینو ته تفصیلي او په خورا عام فهمه او ساده ژبه معلومات ورکړل شول.

دغه سیمینارونه چې د هر ولایت والي یا نظامي مسؤل،د کمیسیون اعضاء،ولسوالان،ډلګی مشران، د ملکي اداراتو مشران او ټول مهم جهادي مسؤلین ګډونوال وو، په یادو موضوعاتو سربیره ورته د جهاد، شهادت او اسلامي مبارزې د فضائلو په باره کې د احادیثو ځانګړي درسونه هم ورکړل شول او د سوره الانفال غونډې د قرانکریم د هغو سورتونو لنډ تفسیر هم ورته وړاندې کړای شو چې د جهاد یادونه په کې شوې.

د تربیوي سیمینارونو په ترڅ کې د اسلامي امارت د بیلابیلو کمیسیونونو لخوا خپلې اعلامیې او توصیې چې د اړوندو کمیسیونونو د چارو د سمون په موخه ترتیب شوې وې هم مجاهدینو ته واورول شوې او له ملکي امارتي اداراتو سره د بشپړې همکارۍ او همغږۍ په اړه توصیې ورته وشوې.

د غونډې په جریان کې په راغلیو مجاهدینو د فرهنګي کمیسیون لخوا د بیلابیلو کتابونو او چاپي موادو په توزیع سربیره هغه ځانګړې رساله هم

توزیع شوه چې د همدې سیمینارونو لپاره چاپ شوې وه چې په کې د اسلامي امارت د زعیم امیرالمؤمنین ملا اختر محمد منصور حفظه الله پیغام، د ستر مجاهد او دوو جهادونو د اتل مولوي جلال الدین حقاني حفظه الله ځانګړې توصیې او د فرهنګي کمیسیون پیغام رایوځای شوي وو.

یادو سیمینارونو ته د اسلامي امارت د زعیم په رالیږل شوي پیغام کې له سلام او تحیې وروسته راغلي دي: مجاهدینو وروڼو ! شرعي مسئله داده چې کوم مکلف مسلمان په کوم عبادت یا دنیوي کاروبار باندې مشغول وي د هغه عبادت یا معاملې اړوند شرعي علم او مسائل زده کول ورباندې فرض عین دي،مثلا کله چې یو مسلمان بلوغ ته ورسیږي او مکلف سي نو لکه څرنګه چې لمونځ ورباندې فرض دی همداسې د لمانځه شرعي علم هم ورباندې فرض کیږي ترڅو لمونځ په سمه طریقه اداء کړي. نن سبا چې موږ او تاسو په یوه خورا مهم عبادت یعني جهاد باندې بوخت یو، چې دا داسې حساس عبادت دی چې په دې کې انسانان وژل کیږي، د خلکو په ځانونو او مالونو باندې سلطه او برلاسي راځي او که له چاسره د جهاد لازم شرعي علم نه وي نو ضرور به په خطراتو او سرکشۍ کې واقع کیږي، نو ځکه زموږ او ستاسو لپاره خورا ضروري ده چې له دې فرصت نه په استفاده د جهاد لازم شرعي مسائل زده کړو، د جهاد په آدابو، مشروعاتو او ممنوعاتو باندې علم راولو، داسلامي امارت د مجاهدینو لائحه چې د شریعت مطهره په چوکاټ کې جوړه سوې او مجاهدینو ته یې په ټولو مسائلو کې پوره وضاحت کړی باید چې په اهمیت یې ځان پوه کړو په هره

ماده یې سر خلاص کړو او په پوره دقت او توجه سره یې عملي کړو.

داسلامي امارت د زعیم د پیغام په یوه بله برخه کې راغلي : په جهادي امورو کې شریعت ته په التزام سربیره باید له الله تعالی څخه ویره او تقوی هم خپله خاصه وګرځوو،تقوی خورا ستر صفت دی چې د الله تعالی په نزد د انسانانو د عزت لپاره معیار بلل سوی دی،هر څوک چې څومره زیاته تقوی ولري الله تعالی ته به همدومره ور قریب او د الله تعالی په نزد به عزتمند وي.

د خپلو امیرانو اطاعت،په کشرانو ملګرو شفقت،د مشرانو ملګرو احترام،له عامو وګړو سره ښه چلند، وروولي ، ایثار، خدمت،تواضع،حلم، عفو،امانت داري،حسن تعامل او حسنه اخلاق نور هغه ښایسته خویونه دي چې هر مجاهد باید ورباندې ځان مزین کړي،ځکه مجاهد باید د عامو خلکو لپاره د واقعي مسلمانۍ نمونه او مثال وي ترڅو یې نور خلک پیروي وکړي او دده د عالي شخصیت او حسنه اخلاقو په برکت خلک اسلام او جهاد ته تشویق سي.

د تربیوي سیمینارونو غونډې د حق د بریا او دکفر د شکست په دعاء ګانو سره پای ته ورسیدې.

له ولس سره د کابل ادارې ظلم

سید شریف

دکابل بلواک ایتلافي رژیم نژدې په هره ناسته او ولاړه کـې د خلگـو دامنیـت نـارې وهـې، د اقتصـادي پرمختـگ شعارونه ورکوي، دعدالت د قیام خبري کوي، دهیواد د ترقی راپورونـه خپـروي او دخلگـو سـوکالي او خوشـحالي خپـل لومړیتوبونه گڼي، خو پـه عمل کـې بیـا هـر څـه ددې ژمنـو اوشعارونو برعکس روان دي.

په امنیتـي برخـه کـې دگـډ رژیـم مشـر اشـرف غنـي یرغلگرو ځواکونو ته دشپنیو چاپو اجـازه ورکړه، خپلـو وسـله والو ته یې د ثقیله وسلو داستعمال امر وکړ چې له املـه یـې ولس ته د سر او مال خورا زیات زیان اوښتی دی.

دکابل رژیم د اردو، پولیسو او اربکیو په نوم وسله والو څخه ولس دومره تنگ دی، چې نه یې سر په امن کې دی او نه یې عزت او مال محفوظ دی، دشپې او ورځې خلگ لوټي، پر کورنو یې چاپې اچـوي، پـر لویـو لارو خلـگ تنـگ وي، د زکات، عشر او حق العبور په نوم یې مالونه او شتمنی لوټي، اخلاقي فساد خپروي، مخـدرات کـاروي او تـرویج تـه یـې لا زمینه برابروي.

دکابل ادارې د مکررو ژمنـو سـربیره اقتصـادي حالـت د رکـود سـره مـخ دی، ترانزیـټ کـې ورځ تربلـې مشـکلات زیاتیږي، صـادراتي سـکټور تقریبـاً فلج دی، واردات د زیـاتو مالیو، بې کنټروله کرایو او د اردو او پولیسـو پـه یـو نیفـورم کې د لاره وهونکو له لوټ او تالان سره مخ دي.

دتعجب وړ داده هغه اداره چې لـه مشـهورو مفسـدینو، داړه مارانو او قاتلانو گډوله ده هم د عدالت نارې وهي، څوک چې خپله یې لاسونه د ولس په وینو سره وي دولس سره به کوم انصاف وکړي، هغوی چې د فسـاد او جاسوسـی پـه پیسو یې اسمان څکي مانی ودانې کړې وي له ملـت سـره به کومه خیر خواهي ولري، کوم کس چې د خلگـو شـتمنی لوټي دخلگو دمالونو حفاظت به څنگه وکړي.

ایا د کابل رژیـم چـې همدغـه ذکـر شـوي تـوکي یـې ځانگړتیاوي دي، افغانستان او افغان ولس ته به کومه گټه ورسوي؟!.

د کابل اداره چې په فساد کـې یـې پـه نړیوالـه کچـه جایزې اخیستي، دولس کومه قضیه به په عادلانه ډول حل وفصل کړي، دهمدې ادارې د منسوبینو د اعترافاتو له مخې دولـس اکثریـت خپلـې دعـوې او قضـیې داسـلامي امارت مجاهدینو ته راجع کـوي او هغـوی یـې بـې ځنډ او خنډ څخه ور حل وفصل کوي.

دکابـل رژیـم کـه پـه راس کـې کـرزی ؤ او یـا اوس چې اشرف غنـي یـې سـر وال دی، د بیـا رغـوني او ترقـی د تکراري شعارونو او ژمنو سره سره نه دي توانیدلي چې حتی د کابل ښار کې ټول واټونه قیر کړي، د بدرفت سستم فعـال او کاناليزاسیون ورغوي.

په لیري سیمو او ولایتونو کې خو دهمدغه رژیم وسله وال او یرغلگـر ځواکونـه پـه لـوی لاس د خلگـو کورونـه بمباروي، پـه بلـدوزونو یـې ویجـاړي، دخلگـو پـه بـاغونو او فصلونو کې پنځوس متره لویې لویې لارې جوړي، دوکانونه او نقلیه وسایط یې سوځوي او .....

پـه ټولـه کـې د کابـل ادارې د یرغلگـرو سـره پـه گـډه افغانستان او افغان ولس ته دومره زیات زیان رسولی چې په لسهاوو زره ولسي وگړي یې شهیدان کړي، ژوبـل کـړي او بندیان کړي، په سلهاوو زره یې د کـور وکلـې پریښـودلو تـه اړایسـتلي او ډیـري پراخـې سیمې، باغونـه او فصلونه یـې ویجاړ کړي دي، همدغه رنگه اشغالگرو د داخلـي ملاتړو پـه ملتیـا افغـان ولـس تـه دځـاني اومـالي تـاوانونو سـربیره دومره سیاسي، فرهنگي او ټولنیز زیانونـه رسـولي چـې پـه یوه لیکنه کې نشي خلاصه کیدای.

لیکوال: داسلامي نړۍ مفکرعالم مولانا سید ابو الحسن علی ندوي (رحمه الله) ژ: ابوظهیر

په اسلامي هیوادو کې داسلامیت او مغربیت ترمینځ کشمکش

اشتراکیت او دهغه حلیف!

لیبیا (معمرقذافي)

د مشهور عـربي گونـد [حـزب التحریـر] یـو وفـد دمعمـر قـذافي سره ددې لپـاره ولیـدل چـې دهغـه (قـذافي) پـه فکـر اوذهن کې دسهي تغیر راوستو کوښښ و کړي، په ورتـه توگـه درابطه عالم اسلامي یو نماینده وفد چې په هغه کې دمختلفو اسـلامي هېـوادو اسـتازوگډون درلـود لـه قـذافي سره وکتـل او ورسره یې دنوموړي دافکارو تصحیحولو په باب خبرې وکړې خوهغه پخپلو اندونو اوذهنیت کـې د کـوم تغیـر یابـدلون را وستو ژمنه ونکړه.

په خبرو کې هغه(قذافي) وفدتـه وویـل: چـې د لمانځـه، روژې او حـج اداء کولـو ترحـده سـنت منـي! البتـه پـه نـورو معاملاتوپه لړکې یواځې هغه احادیث منـي؛ چـې پـه انـد یـې صحیح وي؛ یا دعقل سره برابر وي؛ دوفد لخوا نوموړي ته داحـادیثو د صحت،سـالمیت او د ژوندانـه پـه ټولو اړخـو نـو دانطباق په اړه یې دقرآن په رڼا کې معلومات ورکړل شول او په نوموړي یې له خپلو خیالاتو نـه د رجـوع او تـوبې ویسـتو اصرار وکړ خو معمر قـذافي پـه ځـواب کـې وویـل: چـې هغـه دخپلـو انـدونو دسـپیناوي لپـاره پـه پـام کـې لـري چـې یوځانګړي کتاب ولیکي.

پر اسلامي کلیز نیوکه:

داحـادیثو پـه بـاره کـې دجمهـورو رایـې سره داخـتلاف وروسته قذافي دهجري کال پیلزې پرمهال پخپله وینا کـې پـه هجـري کلیزبانـدې پـه نیوکـه کولـو وویـل: لـه هجـرت نـه دکلیزشروع ناسم دی، ځکـه چـې درسـول الله (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وفات پېښه اهمه پیښه ده، له دې وجې داسلامي کلیز شروع دوفات له ورځې پکاردی، دعلماوو لخوا دپویولو باوجود هم معلومه شوه چې په لیبیا کې یې نـوی تـرمیم کـړی کلیـز دود کړی دی

ددې نه علاوه دځینو ورځپاڼو دخبرونو څخه هم جوتـه شوه چې دلمانځه دطریقې او قرآن پـاک پـه بـاب هـم دقـذافي عقیده دمنل شویو اسلامي عقایدو او افکـارو نـه مخالفـه ده، چې په مختلفو مجلسونو کې یې په اړه اظهارات هم کړي ،له دې څخه جوتیږي چې دنوموړي داندونو مرجع مستشرقین او داسلام ددښمنانو اقوال او نظریات دي یـا داچـې هغـه لـه خپل ذهن څخه جوړ کړي ،چې له امله یې تـري دغـه ډول تفردات او جدت څرگندیږي.

لیبیا او مراکش:

لیبیا او مراکش دواړه هغه هېوادونه دي، چې پکې یومخ مسلمانان اکثریت دي،چې دفی سبیل الله جهـاد ، دعـوت او داسلام په لار کې دسربښندنو اوقربانیو په برکت پکـې ازادې او حکومتونه رامنځته شوي، په یادو هېوادو کې هغو کورنیو حکومتي چارو واگې ترلاسه کړي وي، چې هغـوی دخپـل نسبي شرافت اوعلمي فضیلت ترځنـگ دروحانیـت مسـتقلې سلسلې درلودې او دهغو هېوادو مسلمانانو [عرب او بربر] ور ته داحترام په نظر کتل ، هغوی یې دخپلـو هېـوادو دسیاسي مشرانو او رهبرانو ګڼلو ترڅنگ زیات خپل روحاني پیشوایان او مقتدایان گڼل، په مراکش کې تر سلگونه کالو پوري سـیدي

ادریس او دسیدي علی الشریف کورنیو حکومت وکړ،او لیبیاته دسیدي احمد الشریف السنوسي او دهغه دملګرو مجاهدانه کارنامو اوقربانیو په برکت د اټالیا له غلامۍ څخه ازادي اوخپلواک حکومت په برخه شو خو اوس دغه دواړه هېوادونه په تهذیب وتمدن، د ښوونې او روزنې په پالیسۍ او دژواند مختلفو برخو په اړه پلان جوړولو کې عملاً مغرب خپل امام ګڼي د راډیو، تلویزون او نوي تعلیم په زریعه د یوداسې نسل په روزلو مصروف دي چې دهغوی د احساساتو ،جذباتو او اقدارو معیاربه دهغوی د نسل نه یومخ جلا اوتوپیر ولري دچا دقربانیو او سرښندنو په برکت چې په دغو دواړو هېوادو دازادۍ سهار راختلی،او هغوی دعزت او احترام مقام مندلی ، په دواړو هېوادو کې اشتراکي ذهنیت غځیدلی او هم په دواړو کې داسلامي فکر او دعوت علمبرداران له ستونزو سره مخ دي، لیبیا چې کومه فلسفه او کوم مسلک خپل کړی دی هغه داسلام، اشتراکیت او عربي قومیت مجموعه ده؛ دهغه قاید [معمر قذافي] دمصر-جمال عبدالناصر تل خپل استاد ، مربي او دځان لپاره مثالي شخصیت یاد کړی ، ددواړو هیوادو د رهبرانو دموخو او اعلاناتو ناڅرګند والي سربیره دومره خبره سپینه ښکاري چې له فکري او تهذیبي پلوه دواړو مغرب خپل قاید اورهبر منلی او په محتاط او تدریجي ډول دخپل دغه وروستي منزل په لور ګامونه اخلي.

دغربي تهذیب او فلسفې ددې ونې دپرورش لپاره داروپا اوبه او هواء ښه موزون وو او دغذا یې پریمانه اسباب موجودوو، بیا چې له مغرب نه اسلامي هېوادوته راوړل شوه، دلته ورته دفضاء جوړولو هڅې و شوي،زمکه ورته پسته او هواره شوه، بیا ښه وکندل شوهاو پکې دمغرب نه راوړلې ونه نهال شوه، څو په زمکه کې یې ریښې ښې کلکې ننوزي ، وروسته دهغې (ونې) ایښودونکو په تراشلو او قطع کولو یې لاسو پورې کړ، دهغوی په وینا: هغه پخوانۍ فکري او اجتماعي ملبه لرې غورځول غواړي، چې دهغې په څلورو خوا ووکې خوره ده ، په دې تخریبي او تراشونکي عمل کې

چې څومره انساني طاقتونه ، صلاحیتونه او ګرانبیه وختونه صرف شول که هغه چیري په کوم ایجابي او تعمیري کوښښ کې صرف وای دایمان ، دیني دعوت او اخلاقي اصلاح له لارې یې د مسلمان قوم دپټو قوتونو او نامرئي صلاحیتونو دبیدارولو کوښښ کړی وای، نو له شک پرته به هېوادو او قومو ته به یې ستره ګټه رسیدلې وه.

دترقي خوښوونکو رجعت پالنه:

دغه متجددین(modernsts)کله کله دتجدد او ترقۍ په سیلاب کې دهغو فلسفو او نظامونو او د داسې اړیکو د تکیا په لټون بوخت دي،چې هغو په غربي ټولنه کې اهمیت او ارزښت بایللی دیا و اوس دزاړه پالنې او قدامت پالنې دنښو اوپخوانیو تجربو دپاتي شونو اثارو په توګه پاته دي، کوم چې دلویدیځ رهبرانو دخپلو اجتماعي تجربو پرمهال دیوې

محدودې مودې لپاره غوره اوجوړ کړي وو،چې دزیانو او تاوانو درابرسیره کیدو وروسته هغوی یې لغوه کولو ته اړشول او له هغونه دغوره او پراخو فلسفو اونشریاتو سیوري ته یې پناه غوره کړه.ددې ترټولو غوره مثال قومیت (nationalism)دی کوم چې اوس اروپا ترک کړی دی، خو داسلامي ختیځ ځینو قیادتونو ترسینو پورې نیولی، او دبشري فکر ي الوت او ترقی وروستی پړاو یې ګڼي، حال داچې هغه دمحدود قبایلي ژوند او دکوچاني طرز فکر پراخ او پرمختللی شکل دی، هغه په اصل کې هغه پخوانی زوړ لباس دی، چې پخپله لویدیځوالو ویستلی او غورځولی دی، اوس دهغوی په نزد تخریبي او تباه کونکی عنصر- یا قوت دی، کوم چې دانساني ټولنې وحدت ټوټه ټوټه کړی او دبشري نسل شکل اوصورت یې رنګ کړی.

دمغرب او مشرق بالغ نظري پوخ ساله خپلواک مفکران او پوهان ملت پالنې (نیشنلزم)ته دنفرت او حقارت په نظر کتلو سره عادي شوي دي، دهغوی په اند:دا اوس دپخوانی زمانې زوړ فیشن د رجعت او قدامت پالنې نښان دی، چې دبشریت او نړیوال امن لپاره وژونکی او تخریبي عنصردی، هغوی اوس دنړیوالي ورورولی جوړولو دعوت ورکوي، دلته دعبرت لپاره ددوه لویو غربي او شرقي مفکرانو رایې وړاندې کوو، چې یومشهور غربي فاضل آرنلډ ټائنبي (Arnold Toynbee) دی، ټائبني پخپله یوه لیکنه کې لیکلي:

دبشریت راټلونکی ترهغه روحاني ورور ولی پورې تړلی دی، کومه چې یو دین جوړه ولی شي، انسانیت نن دېته اړتیا لري، کمونزم دعوه کوي چې هغه انسانیت یو کولی شي، په افریقا کې اسلام دانسانیت ترمنځ دیو والي په راوستلو کې ځان یو قوت ثابتوي، عیسایت هم ورته کردار اداء کولی شي، خو په دې شرط چې هغه خپلو اصولو ته ژمنتیا وښيي، خو نیشنلزم بیا هم انسانیت یو کولی نشي بلکې په مختلفو ټوټو یې ویشي، چې ددې هیڅ راتلونکی نشته، هغه ددې پرته نورڅه نشي- کولی چې انسانیت ووژني او خپل ځان دهغه په کندوالو کې دفن کړي.

په اوسني اټومي دور کې مونږ اړیو چې د دوه انتهاوو له منځ یو غوره کړو، که ځانونه دتباهی اوبربادی سره غاړه غړی نه غواړو نو بیا دهرې استثناء پرته مونږته ټول انسانیت په غېږ کې نیول پکاردي او دیوې واحدې بشري کورنۍ په توګه ژوند یادول پکاردي.(Islamic review march ۱۹٦۱)

دهند پخواني ولسمشر- [ډاکټررادهاکرشنن]په ۱۹٦۳کې دجون په ۱۰ مه نیټه ملګروملتونو ته پخپله وینا کې دنړی قومونو ته دزمکنۍ کورې پرمخ د یوې کورنۍ دفکر خپلولو تلقین وکړ، خو نړی دپوځي ملت پالنې له مونګلو راووځي او خوندي پاته شي ،نوموړي وویل :

دخطرونو څخه ډکو اټومي تجربو دبندولو نه دانسان معذوري دکومې سترې اندیښنې نښې ښيي.

تاریخ ګواه دی چې سیاسي غلبه نسلي امتیاز او اقتصادي استحصال انسان دجنګ اورته تېل وهي اوکه نن دغه سیاسي غلبه او معاشي استحصال په ځای، هر ځای اقتصادي خوشالي راوستل شي او دنسلي امتیاز ریښې وایستل شي نو دا به دنړیوال امنیت په باره کې ډېرلوی خدمت وي.

وطن پرستي دبشریت ښه تصورنه؛ بلکې اصل څېز دنړیوالي ورورولی تصوردی مونږ اوسو په یوه نړی کې؛ خو زمونږ فکرونه فرسوده دي(NATIAL HERALD)

دجدیدیت علمبردارانو تقالي:

په هرشرقي اسلامي هېواد کې دغربي ژوندانه د تجربو تکرارولو مخلصانه کوښښونه ددې خبرې غمازي کوي چې ددغو هېوادو رهبران دخپل پراخ عصري علم او ثقافت سره او په لویو څوکیو دکارکولو سربیره اوس هم له دماغي پلوه دماشتوب زمانې ، نقل وتقلید او دخپلو غربي استادانو د نیازمندانه شاګردی‌له دورې تیرېږي، په ازادانه چاپیریال کې دفکري نوښتونو تخلیقي وړتیاوو اوپه هوښیاری سره دکارکولو نه محروم دي، هغوی نه یواځې دخپلولس دمزاجه

تا بلد او دهغه دصلاحیتونو او ځواکمنۍ څخه ناخبري دي بلکې دغربي فکر دودې او او بدلونو سره یوځای دکارکولو له وړتیاوو لرلو هم قاصر دي او غربي ټولنه چې دکومې ناارامۍ، بې باورۍ، بې زړه والي او ورخطایې ښکار او دایمان او روحانیت تږي دي ترې خبر او واقف ندي.

دنامذهبیت او الحاد تبلیغوونکو دوه مخې پالیسي:

د نامذهبیت، روښد اندې اوترقې خوښوونکو هغوسرگردانوداعیانو او مبلغینو چې په اسلامي نړۍ کې دتجدد شپېلۍ پوکړې،دهغوی پخپل چاپیریال او دخپل کاله دننه کوم ډول طرزالعمل دی؟ ایا هغوی دخپل هېواد اوحکومت په حدودو کې نامذهبیت پلی کړی که کله موقع راغلې نو سخت مهذهب پال هم خپل ځان رجعت خوښوونکی ثابت کړی؟

ترکومه ځایه چې دهغو پوهانو او حکومتونو سوال دی کوم چې دمسیحې نړۍ سره اړیکه لري دهغو په اړه ډېر څه لیکل شوي دي[وګورئ دامیر شکیب ارسلان کتاب حاضر العالم الاسلامي ۳ټوک، عنوان قضیة فصل الدین عن السیاسة۳۵۳مخ نه تر۳٦۴]

دمسیحي مستشرقینو په لیکنو کې دصلیبي جنګونو د ترخو خاطرو او ترکانو سره دعصبیت، دښمنۍ انتقامي جذبه ښکاره لیدل کېږي، چې دنظر له خاوندانو پټه نده، په هغو مستشرقینو[څوک چې اسلامي نړۍ لپاره د سیکولرزم او اسلامي شریعتنه دبغاوت قوي مبلغین دي] کې لوی شمېر یهودان دي، چې دخپل دین او خپلو هم دینو په اړه سخت زاړه پالي او قدامت پالي دي، داسرایل حکومت یومخ په دیني بنسټ جوړشوی ، چې دهېواد، حکومت، اساسي قانون څخه نیولي ترورځینې ژوند او له دیني حکمونو نهواخله تر سیاست او اقتصاده یې چې څومره دتورات لاربښوونې پخبلو غاښو کې کلکې نیولې، هغه داسلامي نړۍ لپاره نه یوازې دعبرت درس دی، بلکې ددوی په مخ دغیرت یوه درنه څپېړه هم ده؛ او ددې خبرې روښانه دلیل دی چې دروڼ اندو په خولو کې دوه ژبې وي، چې یوه دنورو سره دخبروکولو لپاره اوبله دخپلو سره دخبرو اترو لپاره او دسیکولرزم بلکې د الحاد او دین دښمنۍ ټول تبلیغ یوازې داسلامي هېوادو لپاره کوي کوم چې نوې ازاد دي، دلته دیو پخواني عرب کمونست د مضمون ځینې اقتباسات راوړو چا چې تریوې زمانې دیهودي کمونستانو سره په یوځای اوړه په اوړه کار کړی دی:

په عربي نړۍ کې دتورات دیونبې په نوم حکومت جوړشوی، هغه حکومت هیڅ اساسي قانون نلري، ځکه هلته ټول مذهبي ګوندونه د اساسي قانون په توګه دتورات په منلو مصردي! هلته دخالي په ورځ په کار کولو قانوناً بندیزدی، په دې کار سره دهغوی داقتصادیاتو او نړیوالو بانکونو سره په اړیکوکې هم کوم خلل نه راځي؛ کوم بانکونه چې دیکشنبې په ورځ رخصتي وي، بلکې پردې هم اصرار لري چې دکلیسا اوونیزه غو نډه دې دیکشنبې په ورځ جوړېږي، ددغه حکومت دواک په حدودو کې دهرې خالي په ورځ ډوډی پخول دپوځیانو لپاره هم حرامه ده.

موشي دایان پخپل کتاب کې دیو پوځي دسرګذشت په اړه لیکي:

مونږ دخالي په ورځ [دجون په ۳مه]دحاخام اکبر په خاص اجازت پخه ډوډی وخوړه، اسرایل پوځ چې په نیږدې راتلونکې کې دنیو کلیائې بمونو څښتن ګرځي، دخالي په ورځ له ډوډی پخولو پرهیز کوي، بن ګورین اوشازار دبرتانیې دپخواني صدراعظم چرچل په جنازه کې یونیم میل پلی سفر وکړ، ولې اتفاقاًهغه دخالي ورځ وه او په تورات کې دخالي په ورځ دسورلیو استعمال منع دي، دغه مهال د بن ګورین عمر ۷۸ کاله او شازار ۷٦ کلن و.

لیکن د انګریزي صحافت او عامه رائې لره په دې کې د تضحیک هیڅ نه ښکاري، بلکې دهغوی په اند: دنهایتي قدروړخېزدی.

هـم پـه الخليـل ښـار كـې دحضـرت ابراهيم(عليـه السلام)پخواني مسجد کې (کـوم چـې يهـودو دځـانو لپـاره معبـد گرځـولی)د عبـادت کوونکـو نيمايـې شـمېر يهـودي پوځيان وي، په زنگ وهلو(سائرن) سره دروژې مـاتولو اعـلان کېږي، داسرايل هوائي شرکت العال په طيارو کې اود اسرايـل شپ سروس (زيم) الوتکـو تـه دخنزيـر غوښـنه نـه پريښـودل کيږي راجستر شوې اسرايلي ديني گوندونه جوړدي ،هغـوی پوره اثرلري، هلته ددیني کړيو نـه مخالفت لـه قـانون څخـه سرغړونه گڼل کېږي او دادومره سخت كار دی چـې دبـن گـور ين لمسی په دې وجه داسرايل تابعيت نه محروم پاتـه شـو، چې دهغه مور يهودی نه وه، عبراني هلتـه رسـمي ژبـه ده، او په هم هغه کې هغـوی د راکيټ او رادار فلـج کـوونکي هـوايې الوتکو بربادولو تخنيک او سائنس ياد کړی دی او په هغه ژبـه کې داسې دادب پنځـوونکي دنوبـل جـايزې کټـونکی گرځـول شوي.

خو په عين هم دغه مهال زمونږ په ټولنه کې هغوی خپل ايجنټان روزلي، دهغوی دټولو کړو وړو او ټولو کوښښونو اصل غـرض او خلاصـه ده[ددیـن اوسياسـت بيلتـون] هرکلـه چـې هغوی دا و اوري چې په فلاني اسلامي هېـواد کـې دقـانون لـه پلوه اسلام ددولت رسمي مذهب ومنل شو؛ نو په هغـوی لـړزه وخيږي او دخپلې ملي ترقی او پيداوار په برنامو کـې دروژې په زيانونو مجلې او ورځپاڼې ډکوي

دلتـه د ځينـو اسـلامي هېـوادو حـال دادی چـې هغـوی د سيکولرزم او روڼ آندی په مينه او جوش کې دجنگ پر مهـال د[الله اکبر] نـاره وهـل لـه قانونـه سرغړونـه گڼـي چـې د د۱۹٦۷ز کـې دپينځلس مياشتو وروسته بيا جاري کړای شوه.

خـو ددوی پـه مقابـل کـې د اسرايـل طرزالعمـل څـه دی؟ دهغه اندازه ددېنه ولگوئ چې دهغوی لومړی ټانگ چې سينا تـه ننوتی و، په هغه دتورات يو ايت ليکلی و.

دژبې په معامله کـې زمـونږ يـو لورتـه داحـال دی چـې زموږ لپاره عربي ژبې دقت او دهغې رسم الخـط يـوه سـتونزه گرځيدلي مونږ کله د لاطيني حروفو کارولو خـبرې کـوو، کلـه عربې ژبهی بيرته پاته ژبه گڼو، دعلـم او عمـل لـه ميدانـه يـې دويستو کوښښ کوو بل پلو بيا هغوی عبراني ژبـه کومـه چـې دوه زره کالـه وړانـدې مـړه شـوې داوسـني ادب، سياسـت او سـائنس ژبـه يـې گرځـوي[رسـالة البعـث الاسـلامی اپريـل ۱۹۷۰ز).

دتعليم په ډگر کې داسرايـل طرزالعمـل او پاليسـې څـه ده؟دا انـدازه دلانـدېنو معلومـاتو ولگـوئ کـوم چـې دمنځنـي ختيځ دکارپوهـانو لـه مسـتندو کتـابونو څخـه راټـول شـوي: ډاکټـر روډر، مـاتهيوز او ډاکټـر متـی عقـراوي پخپـل کتـاب [التربية فی الشرق العربی] کې ليکلي دي:

دفلسطين په اسرايلي ښوونځيو کې دپام وړ خـبره داده چـې دټولـو تعليمـي مضـامينوژبه (دانگريـزي، فرانسـوي او عربي) علاوه عبراني ده، دزدکړو په ټولو مرحلو کې ديني زدکړو ته کلکه پاملرنه کېـږي، دديـنـي زده کـړو اسـاس دصـهيونيت ترقې او پرمختگ ټاکل شوی. ددې وروسته چې نوموړي کـوم څه ليکلي دي، دهغو نه ښکاري چې:

په اسرايـل کـې ټـول ښـوونځي او دهغـو رجحانـات دهغـو ډلوتـابع دي، د کومـو سره چـې دهغـو ښـوونځيو سرپرسـتان تړاولري، دغـه ډلـې پخپـل تعليمـي، مـذهبي اوسياسي کـردار او ميلان کې داختلافونو لرلو باوجود په دې بنسټيز فکـر کـې سره يو دي[چې ديني روزنې ته خاص ارزښت ورکوي] آن دځينو ډلو دريځ دادی : چې يواځې ديهـودو دينـي اقـدار او روايـات دلاري مشال وي؛ تري دتعليمي نظام لپاره رڼـا او لارښـوونې اخسـتل پکـاردي او ځينـي ډلـې داسـتادانو لپـاره هـم ضروري گڼـي چـې هغوی بايد خامخـا يهـودي روايـات پـالان وي؛ يعنـې ديهـودي اصولو او رواياتو منونکي او پابند به وي

نوربيا....

عبدالرؤف حکمت

د شهید مولوي محمد عالم کلیم

ژوند او کارنامو ته کتنه

د ۲۰۱٦ میلادي کال د جنورۍ په شپږمه نیټه د افغانستان اسلامي امارت د خپلو نظامي جهادي کدرونو له منځه یو خورا غښتلی او کارنامه ساز مجاهد له لاسه ورکړ.

هوکې، مولوي محمد عالم کلیم هغه مجاهد و چې لکه څرنګه یې چې د مجاهدینو تر منځ د یوه ویاړلي او مخلص مجاهد په حیث شهرت درلود همداسې یې په کفارو او د حق په دښمنانو کې هم زړونه خوړین کړي و،دا چې مولوي محمد عالم څوک؟ څرنګه ژوند یې وکړ؟ او د اسلامي نظام په لاره کې یې کوم جهادي خدمتونه وکړل ؟ په راتلونکو کرښو کې یې لوستلی شئ.

شهید مولوي محمد عالم کلیم:

مولوي محمد عالم کلیم د ۱۳۴۳ هـ ش کال په پسرلي کې د زابل ولایت د میزان ولسوالۍ په لنډۍ نومې سیمه کې د کوچیانو په یوه کاله کې دنیا ته راغی، د پلار نوم یې محمد اصغر او د پښتنو د اندړو له قبیلې سره یې تعلق درلود.

محمد عالم کلیم په کم عمر کې ددیني زده کړو حصول ته ملا وتړله،لومړۍ زده کړې یې په تانده ځوانۍ کې د پاکستان د بلوچستان په پښین سیمه کې ترسره کړې،وروسته د دیني تعلیماتو لپاره قبایلي سیمو ته لاړ هلته په شمالي وزیرستان میرانشاه کې د وتلي جهادي مشر مولوي جلال الدین حقاني صاحب په مدرسه منبع العلوم کې شامل او دیني زده کړو ته یې ادامه ورکړه.

څرنګه چې د مولوي جلال الدین حقاني مدرسه په تعلیمي خدمت سربېره د جهادي فکر مدرسه هم وه، مولوي محمد عالم کلیم په همدې مدرسه کې په جهادي فکر وروزل شو او وروسته یې د مولوي جلال الدین حقاني تر مشرۍ لاندې دافغانستان په جنوب ختیځ خوست اوپکتیا کې عملا په جهاد کې برخه واخیسته او لومړنی جهادي سفر یې له همدې ځایه پیل کړ.

نوموړی په خوست کې له څه مودې جهاد وروسته زابل ته راغی او په خپله سیمه کې یې د زابل د میزان په ولسوالۍ کې د آمر ملا ظریف تر قومانده لاندې د سرو لښکرو او کمونیستي رژیم پر ضد جهاد ته ادامه ورکړه.

مولوي محمد عالم کلیم له جهاد سره سره خپل ددیني زده کړو سلسله هم تعقیبوله، د بلوچستان په لورلایي ، کویټه اونورو مختلفو سیمو کې یې له دیني مدارسو دیني تعلیم ترلاسه کړ،نوموړي د کمونیستي نظام د سقوط تر وخته همیشه جهاد ته هم تلو، خو دکورنۍ جګړې او تنظیم شاهۍ په دوران کې یې ټوله توجه یوازې دیني زده کړو ته راوګرځوله.

نوموړي خپله ددیني زده کړو سلسله د اسلامي امارت دواکمنۍ په مهال پای ته ورسوله او د پاکستان په مردان کې یې له مشهور عالم مولوي حمدالله جان داجوی صاحب څخه د احادیثو او فراغت سند ترلاسه کړ.

د طالبانو په اسلامي تحریک کې شمولیت او خدمتونه

مولوي محمد عالم کلیم هغه وخت د طالبانو له تحریک سره ملګری شو،چې دې تحریک په کندهار کې نوی ظهور کړی و او لا د کندهار ښار واک یې نه و ترلاسه کړی،نوموړي د زابل ولایت د دایچوپان ولسوالۍ د یوه ډلګۍ مشر مولوي عبدالخالق تر مشرۍ لاندې په دې اسلامي تحریک کې خدمت پیل کړ، په ګڼو جګړو کې یې برخه واخیسته، د کابل له فتحې وړاندې د وردګو ولایت په میدان سیمه کې زخمي شو خو الله تعالی ورته شفاء ورکړه، د کابل له فتحې وروسته یې هم په پروان، کاپیسا او د افغانستان په شمالي ولایاتو کې په ډېرې جنګونو کې د یوه مخلص او مطیع مجاهد په حیث برخه واخیسته.

په ۱۹۹۷ میلادي کال کې چې کله د طالبانو یو لوی لښکر د سالنګ تونل له لارې د افغانستان شمال ته واوښت دغه مهال مولوي محمد عالم د جبل السراج په سیمه کې د شورای نظار لخوا ونیول شو او څو میاشتې ورسره بندي پاته شو.

مولوي محمد عالم چې د شورای نظام له کوم قومندان سره بندي و د هغه ورور له اسلامي امارت سره بندي و، دغه قومندان مولوي محمد عالم ته وویل چې که ته زما ورور راخلاص کړې نو زه به هم تا ازاد کړم،مولوي محمد عالم له یوه دریمګړي سره یوځای کابل ته راغی او د جهادي خط قومندان ته وایي چې دی په مشروط ډول له دښمن څخه راغلی دی او وعده یې ورسره کړې چې د پلاني قومندان ورور به د ځان په مقابل کې خلاصوي،نو که ستاسو خوښه وي هغه د قومندان ورور ازاد کړی او که مو خوښه نه وي نو زه به بیرته دښمن ته ورشم.

دغه مهال په لومړیو کې دقومندان دورور په خلاصولو موافقه ونه شوه نو ځکه مولوي محمد عالم بیرته دښمن ته د ورتلو اراده وکړه، خو له روانیدو وروسته یې د مجاهدینو مشرانو پریکړه وکړه،د شورای نظار دقومندان ورور یې ازاد کړ او مولوي محمد عالم له نیمې لارې بیرته راستون شو، چې دغه دښمن ته بیرته د ورستنیدلو او حتی له دښمن سره وعده پاللو د نوموړي یوه کمساري کارنامه وه.

د امریکا په خلاف جهاد

له کابل څخه د طالبانو له وتلو او امریکا له حاکمیت وروسته مولوی محمد عالم له هغو لومړنیو مجاهدینو څخه و چې له څو تن نورو مجاهدینو سره په ګډه یې په زابل ولایت کې جهاد پیل کړ.د زابل ولایت په شاجوی ولسوالۍ کې نوموړی له مقدمو مجاهدینو شمیرل کیږي.

د مولوي محمد عالم نږدې ملګری مولوي محمد انور وایي، هغه د پیل وخت ډیر د غربت او تش لاسۍ وخت و،د مولوي صاحب او نورو طالبانوکورونه حکومت تلاشي کړل او وسلې یې تري یوووړې،حتی یو میل سلاح هم نه پیدا کیدله،مولوي محمد عالم زه د سیمې یوه قومندان ته ورولیږلم چې یوه میل سلاح راکړي،هغه راته وویل چې ټول امارت ړنګ شو اوس په یوه کلاشینکوف نه راتینګیږي. ما دا خبره مولوي محمد عالم ته وکړه هغه قسم یاد کړ چې که ټول مجاهدین تسلیم شي هم ارام به نه کینم او که په تش لاس هم وي جهاد ته به ادامه ورکړم.

مولوي عبدالحلیم منصور چې هغه مهال لومړنۍ ډلګۍ مشر و وایي: په پیل کې د مولوي صاحب د ملګرو له جملې موږ درې کسان یعني مولوي محمد عالم،شهیداسدالله جمشید او زه و چې مخفي جهادي کارونه مو پیل کړل،لومړی مو یوازې په شاجوی کې فعالیت کاوو وروسته دایچوپان،خاکران او ارغنداب ته مو هم فعالیت پراخ کړ.نوموړی وایي له مولوي محمد عالم صاحب سره په ګډه مو ۵۴ میله وسله توزیع کړه او ځوانان مو جهاد ته تیار کړل چې وروسته ددې ټولې ډلګۍ مشر- مولوي محمد عالم وټاکل شو او تشکیلات یې خورا پراخ شول.

عبدالحلیم منصور د هماغو لومړیو سختو شپو انځور داسې راته وړاندې کړ: هغه سخت وخت و چا له ډاره مجاهد ته

شپه نـه شـوی ورکولی،موږ بـه د بـازار لـه نـانوایي ډیـرې ډوډۍ واخیستې، له ځان سره به مو غرو ته یووړې هلته به مو یوه هفتـه ورباندې گوزاره کوله،د یخ او گرمۍ ټولې شـپې بـه مـو پـه تـورو غرو کې تر آسمان لاندې کولې،حتی کله به چې ډیر یخ و نـو پـه ریگونو کې به مو د قبر غونډې ځایونه راته ژور کـړل او ریـگ بـه موپه ځان واړاوو تر څو د شپې لـه سـخت یـخ نـه وربانـدې ځـان وساتو،له ډیر یخ څخه دځینو ملگرو رنگونو داسې تور اوښتي وو چې شناخته خلکو نه پیژندل حتی له لوږې او تندې ځیني ملگري بې حسه کیدل.

لـه همداسـې امتحـاني شـیبو څخـه مولـوي محمـد عـالم صاحب د یرغلگر کفر په خلاف جهاد پیل کړ،خو له نوموړي سره د ټولو مجاهـدینو پـه څیـر الهـي نصرـت ملگـری و، ډیـر زر یـې ملگري اضافه شول، الله تعالی غنائم په لاس ورکړل،د کـار سـاحه یې پراخه شوه، دزابل په مختلفو ولسوالیو سربیره یې پـه غـزني او کندهار ولایاتو کې هم جهادي خـدمت پیـل کـړ، تـردې چـې پـه وروستیو کې یې د خپلې مربوط ډلگۍ د مجاهدینو شمیر تر زرو مسلحو مجاهدینو ورسید.

د جهـاد پـه لومړیـو کلونـو کـې د مولـوي محمـد عـالم لـه مشهورو جهادي بریدونو څخه یو د هغه ایټالوي چارواکي وژل و چې غوښتل یې له کندهاره کابل ته په موټر سایکل لاړ شي چې د شاجوی ولسوالۍ د بازرگان پـه سـیمه کـې دنومـوړي پـه مشرۍ مجاهدینو له منځه یووړ،چې دې برید هغه وخت په رسنیو کې یو ځل بیا د مجاهدینو د موجودیت خبرونه تاوده کړل.

ورپسې د نوموړي پـه مشرۍ مجاهـدینو د ارغنـداب امنیـه قومندان عبدالمحمد سره له ملگرو د سیاگز بند په سیمه کـې پـه یوه کمین کې له منځه یووړل او ورپسـې پـه لویـه لاره د تـازي پـه سیمه کې له دښمن سره ټوله ورځ سـخته جگـړه وشـوه او پـه دې ډول جهادي عملیاتو علني شکل غوره کړ.

د جهاد له علني کیدو وروسته د لومړنیو کلونو هغـه لـوی عملیات چې مولوي محمدعالم صاحب له نـورو مجاهـدینو سره په کې برخوال و، د ارغنداب د باغ پوسته له منځـه وړل،د خـاکران ولسوالي د مرکز نیول،د ارغنداب د ولسوالۍ مقام او گنې پوسـتې نیول،له امریکایانو سره پـه ارغنـداب کـې سـخت جنـگ چـې پـه لومړي ځل د امریکایانو تر لسو پورې مړي پاته او څلـور ټانگونـه له منځه لاړل، او له غزني څخه د راغلې قوې په شا تمبول چـې د جاوید په نوم هزاره قومندان یې د خرنې پـه سـیمه کـې د مولـوي محمدعالم لخوا په موټر کې سپور په راکټ وویشتل شـو اووژل شو.

په یادو عملیاتو سربیره مولـوي محمـد عـالم نـور هـم گـڼ عملیات او جهادي کارنامې سرته رسولې چې د ټولـو یـادول ددې لیکنې تر حوصلې لوی کار دی،خو په مجموع کې ویلی شو چې نوموړی د زابل ولایت په سطحه یو له سترو او پُرکاره مجاهـدینو څخه و چې ډیر وخت یې په سنگرو کې تیریدو،په تیرو څوارلسو کلونو کې دنوموړي د زر کسیزې ډلگۍ ۲۰۳ تنـه مجاهـدین لـه یرغلگرو سره په سختو جگړو کې شـهیدان شـوي،مولوي محمـد عـالم صـاحب پـه امریکـا ضـد جهـادکې درې ځلـه ټپـي شـوی دی،نومـــوړي د امـــارت پـــه تشـــکیلاتو کـــې د زابـــل د ارغنداب،شهرصفا،شلمزو،نوبهار،شـــینکۍ،میزان او چوپـــان ولسـوالیو نظـامي مسـؤلیتونه کـړي همدارنگـه د زابـل د ولایتـي کمیسیون غړی او څه موده یې رئیس هم پاته شوی دی.

د شهیدمولوي محمد عالم کلیم د شخصیت په اړه:

مولوي محمد عالم کلیم په ټوله معنی یو رښتینی،فداکار او سرسـپارلی مجاهـد او د الله تعـالی ددیـن دخـادم و،نومـوړی یـو ورزیده او مـدرس عـالم هـم ود خپـل کـور لـه خـوا سره یـې دوه مدرسې یوه د هلکانو او بله د نجونو تاسیس کړې، چـې سـلگونه ماشومان او لویان په کې زده کړې کوي،په دې سربیـره د نومـوړي اصلي مشغله د الله په لاره کې مسلح جهاد و.

نوموړی لکه څرنګه چې د بهرنيو کافرو يرغلګرو سرسخته دښمن و د هغوی دداخلي ګوډاګيانواو جاسوسانو په خلاف يې هم جدي موقف درلود. ملا احمدالله وثيق وايي: مولوي صاحب به په دې آيت ډير استدلال کاوو چې د رسول الله صلی الله عليه وسلم د اصحابو صفت دا و چې اشداء علی الکفار رحماء بينهم. له همدې امله خو نوموړي د کفارو او د هغوی د ملګرو په خلاف له ډير جديت څخه کار اخيست او د نوموړی د جديت له امله د زابل به ډيرو سيمو کې ددښمن پلويان خصوصا جاسوسان له منځه لاړل اوځيني يي له سيمې تيښتې ته اړل شول.

وثيق صاحب وايي چې د بګرام په زندان کې د تحقيق په وخت يې يوه ورځ ټول تحقيق د مولوي محمد عالم صاحب په اړه راڅخه کاوو، چې دا څرنګه سړی دی؟ چيرې اوسي؟ څه ډول ملګري او امکانات ورسره دي او څرنګه عمليات کوي؟

د شهيد مولوي صاحب يو نږدې ملګری يحيی وايي چې د مولوي صاحب هميشنی معمول د قرانکريم تلاوت و چې کله به يې لس دقيقې فرصت پيدا کړ هم قرانکريم به يې راواخيست او تلاوت به يې کاوو،د جنيد په نوم مجاهد وايي چې د ډير تلاوت له امله به ډيرځله په خوب کې هم د نوموړي په ژبه د قرانکريم آيتونه تلاوت کيدل چې په خپله يي ترې اوريدلي دي،په تلاوت سربيره دتهجد لمونځ هم دده داسې معمول چې په هرخومره سخت حالت کې يي هم نه قضاء کاوو.

د شهيد مولوي محمد عالم صاحب مرستيال او د ډير وخت ملګری نقيب الله مقيم د نوموړي د شخصيت په اړه وايي: په مولوي صاحب کې د يوه ښه مؤمن او معياري مجاهد ټول صفات موجود و خو ځلور صفات يي داسې تر ښکاره او تر لمر روښانه و چې حتی دښمن يي هم شايد سترګې وربانـدې پټې نه کړي.

مولوي صاحب انتهايي غيرتي و او الله تعالی ورته لوی زړه او د جګړې په ډګر کې د ثبات توفيق ورنصيب کړی و،بله داچې ښه تقوا يي درلوده زما ورسره د ملګرتيا دوولس کاله وشول ډيرې شپې مو يوځای کړې خو زما نه ياديږي چې کومه شپه يې تهجد پرې اينبی وي.دريم داچې د خپلو اميرانو په اطاعت کې خورا جدي و،په هيڅ وجه يي دشرعي امير له اطاعت څخه غاړه نه غړوله او څلورم داچې تواضع يي درلوده، له کبر او شهرت څخه يي نفرت کيده دا يې زړه غوښتل چې د خدای ددين خدمت وکړي او پټ پاته شي نوم او نښان يي خوښ نه و.

د فاروق په نوم مجاهد وايي چې د زخميتوب په شپو کې مولوي صاحب له ماسره يوځای په موټرسايکل ګرځيده، يوه شپه چې د پسرلي لومړی باراني شپې وې او سخت يخ و د شاجوی د کرتو په سيمه کې زما او مولوي صاحب په غرو کې شپه وه، نيمه شپه مې کړپ کړوپ تر غوږ شو زه وارخطا شوم چې هسې نه امريکايان راغلي وي، خو چې کتل مې مولوي صاحب چې زخمي هم و په باران او يخه هوا کې پاڅيدلی د غره په سړو اوبو يي اودس کړی او د تهجد په لمانځه ولاړ دی.

د نوموړي د ملګرو په وينا د مولوي صاحب بل صفت دا و چې د جماعت لمونځ يي هيڅکله نه پريښود،حتی که دوه کسان به هم و، نوموړي به ملګرو ته ويل چې يو طالب او يو امي مجاهد په موټرسايکل سره ملګري کيږئ او د جماعت لمونځ هيڅکله مه پريږدئ.

شهادت:

مولوي محمد عالم کليم رحمه الله چې بيابيا ددښمن له چاپو او بريدونو څخه الله تعالی ورته نجات ورکړ په پای کې داجير دښمن په يوه ناځوانمردانه او بزدلانه بريد کې د روان کال د جنوری مياشتې په شپږمه نيټه د شهادت لوړ مقام ته ورسيد.

چې په جناره کې يي د اسلامي امارت په منسوبينو سربيره لسګونه زره مهاجرينو، مجاهدينو او عامو مؤمنانو ګډون درلود. روح دې يي ښاد او ياد دې يې تل وي.

رحمه الله تعالی

حقانی هروی

به مناسبت خروج قشون سرخ شوروی!

۲۶دلو سال ۱۳٦۷ خورشیدی، روز شکست و فرار ذلت بار شوروی، الحق که روزی پر افتخار در تاریخ افغانستان بوده و تا ابد خواهد بود.

روزی که آخرین سرباز ارتش سرخ شوروی افغانستان را با ذلت و خفت ترک گفت، و ملت بزرگ و قهرمان افغانستان قدرت و هیمنت امپراطوری شوروی را درهم شکست و افتخار شکست بزرگترین قدرت وقت را در کارنامهٔ ملت افغانسان مسجل کرد.

شوروی را در واقع کسانی شکست داد که با جان و دل به اسلام عزیز دلبسته بوده و با کفر و الحاد نهایت دشمنی داشتند؛ کسانی که نمی خواستند تحت ذلت بیگانگان زندگی کرده و قانون کمونیستی بر سرشان حاکم شود.

کسانی که شهادت در راه الله و دفاع از دین مقدس اسلام و سرزمین شان را بر زندگی راحت زیر پرچم سرخ الحاد و کفر ترجیح داده و عزت و بقای خود را و فرزندان خویش را در جهاد مقدس و مبارزه می دیدند.

الحمدلله که پس از سالیانی مبارزه و قربانی های فراوان بالاخره خون سرخ شهیدان افغانی بر قشون سرخ شوروی غلبه کرده و دشمنان اسلام و مسلمانان طعم تلخ شکست تاریخی را به دست شیرمردان اسلام چشیدند.

ولی متاسفانه پس از پیروزی یکتعداد جاه طلب و خودخواه بر آرمان مقدس شهداء پشت پا زده و بخاطر خودخواهی ها مقصد مبارزه و جانفشانی در مقابل بیگانگان و حاکم شدن نظام مستقل اسلامی به جای نظامهای دست نشانده را فراموش کرده و به جان هم افتادند و اینگونه طعم شیرین پیروزی را در کام ملت قهرمان افغان تلخ کردند.

امروزه بعضی ها می گویند که اگر شوروی را شکست نداده بودیم اکنون قبلهٔ بسیاری کرملین بود و...

گرچه این حرف تا حدودی درست است ولی آیا مگر حالا قبلهٔ بسیاری ها کاخ سفید نیست؟

در واقع باید گفت که الله بیامرزد مجاهدین واقعی و مخلصانی که در جهاد مقابل شوروی جان های شیرین خود را از دست داده و به دیار حق شتافتند و قربانی های بسا زیاد و فراموش ناشدنی در راه جهاد تقدیم کردند؛ اما قیام، مبارزه و جهاد در مقابل قشون سرخ شوروی هرگز به این خاطر نبود که مدعیان امروزی جهاد دیروزی، به اشغال امریکا لبیک گفته و قشون صلیبی امریکا را استقبال کنند.

و امروز در دامن امریکا لاف جهاد دیروز در مقابل شوروی را بزنند و امریکا را تمجید و ستایش کنند.

افسوس که حالا اگر قبله بعضی ها کرملین نشده اما کاخ سفید شده و برای این دسته افراد ۲٦ دلو چندان افتخار ندارد اگر شوروی را شکست دادیم با خون سرخ شهدای مخلص، اما اشغال امریکا چرا استقبال شد؟

و امروز شانه به شانهٔ امریکایی ها چه کسانی ایستاده اند؟

با انصاف باشیم که با احساسات خود مبادا ارواح پاک شهداء و جان نثاران جهاد دیروز در مقابل شوروی را خدای نخواسته با حمایت از اشغال فعلی امریکا و حکومت دست نشانده اش آزرده بسازیم که این واقعا بدور از انصاف است.

گپ آخر: برای اینکه قبلهٔ ملت مسلمان افغانستان کرملین نشود و حکومت دست نشاندهٔ نجیب حاکم نباشد آن همه مبارزه و جانفشانی صورت گرفت؛ ولی انصافا برای آنکه قبلهٔ ملت مسلمان ما کاخ سفید نشود و حکومت دست نشاندهٔ جان کیری حاکم نباشد چه کارهایی انجام داده ایم؟

ګلورېنې پاڼې

غم ځپلې اوښکې

نصرت زرمتي

بیکامي خوب کې وې له سترګو نه وتلې اوښکې
وې یو په بل پسې راغلې بهیدلې اوښکې

د یار و قبر ته دیره وم د وصال په تمه
ما ویل کیدای شي که مې واخلي دا نیولې اوښکې

له حرارت نه مې د غم، بدن خوله خوله وو
په اننګو باندې مې ورو ورو غځیدلې اوښکې

له اوښکو هم اوښکې روانې وې مایوسه غوندې
بس د ګریوان لور ته روانې وې او تللې اوښکې

دیدن مې وکړ البته په ډیرو ستونزو باندې
دخوښۍ ځای و خو هرخوا ته رغړیدلې اوښکې

جانان مې هم په ژړغوني اواز وویل راته
یاره! دا څه کوې؟ ما ستا نه وې لیدلې اوښکې

ما ویل دلبره! له یادونو دې پوښتنه وکړه
تل یې پالي دا ځوریدلې غم ځپلې اوښکې

راځه اشنا رانه د اوښکو مې پوښتنه مه کړه
زه په دې خوښ یم چې مې تاته وې ساتلې اوښکې

ما لا له وخته وه له ځان سره دا ژمنه کړې
د ستا وصال ته مې همدومره وې منلې اوښکې

چې رابیدار شوم ځوسلګی مې پسې نورې وکړې
بس له بڼو نه مې هر لور ته تښتیدلې اوښکې

نه زه ماشوم وم نه مې هغه مهربانه مور وه
چې په ناز به یې ورو ورو راپاکولې اوښکې

خیر، مور هغه نه یو چې په اوښکو مو خندا وکړي څوک
مور هغه څوک یو چې په اوښکو مو ګټلې اوښکې

خدایه! د ستاد لارې حب ده، (نصرت) ځکه ژاړي
څومره به ښه وي که ترعرش وي رسیدلې اوښکې

الهي مینه

شکرالله همراز

ژوندون په مسته مینه الهي لوګی کوي
خاونده! ستا رضا غواړي ځواني لوګی کوي

ارمان د غوړیدو یې ورته پاتې شي یادګار کې
نازکې سرې غوټۍ د سهرګي لوګی کوي

دا کار د هغو نده چې ډولونه او سینګار کړي
خالص په دین مین زلمي زړګي لوګي کوي

په سپینو رڼاګانو باندې تورې شپې سبا کړي
ګلاب ګلاب ځوانۍ ورنه دستي لوګی کوي

جانانه! که راستون شوې کلي کور ته له زندانه
همراز" به درته مخکې سپیلنې لوګی کوي

پرفیس بوک آنلاین في البدیهه مشاعره

د تېرې جمعې د شپې (آنلاین فی البدیهه مشاعره) چې د تکړه شاعر (عرفان الله عرفاني) صاحب د فیس بوک پر دیوال تر سره شوه په لا ندې ترتیب یې کتلی شئ! د معمول سره سم دا دې مشاعره د ښاغلي (حمیدي صاحب) د شعر په مطلع پیلوو، په همدې قافیه او ردیف یې راپیل کړئ!!

د ابـدي ژونـدون لپـاره ځـه توښـه جـوړوو
د رب لقـا تـه شـهادت يـوه پلمـه جـوړوو

پـه تَشَـهُد کـې اشـاره پـرې د توحيـد چـې کـوو
نـن هغـه گوتـه و دښـمن تـه پـر ماشـه جـوړوو

نظام کندهاری

درومـو سـنگر تـه پـه دې نيـت چـې پـاک الله رضـا شي
غـږ د تکبـير ورسره مسـته بدرگـه جـوړوو

د هيلو جرس

دلتـه د مينـې لېـوني پـه مينـه مينـه راځـي
مـوږ مينـانو تـه د مينـې مدرسـه جـوړوو

عرفاني

اختـره گـوره چـې خفـه نشـې لـه مـوږ نـه پـه دې
چـې ځـو سـنگرته تـورې ځنـې پـه مـزه جـوړوو

احمد گل ريان

چـې د غليـم پـه سـينه خښـې کـړو د حـق خنجـرې
بيابـه پـه سـر د ويـاړ پگـړۍ هسـکه شـمله جـوړوو

عمر خالد

چـې د شـهيد ماشـومان چېرتـه پـرې گرېـوان و وينـو
دا بـه يـې حـق وي چـې بـه مـوږ ورتـه جـوړه جـوړوو

صديقي احمدزی

غرونـه مـو هـم دي گـوره زمـونږه پـه غـيرت گواهـان
مونږه د ننگ پـه ځـای کـې هـر وخت کـې جگـړه جوړوو

حبيب الله سيال

چـې کـړو قربـان خپـل سر اومـال لـه دې سپېڅلې ديـن نـه
مـونږ بـه ملگـرو ښـه مضـبوطه عقيـده جـوړوو

محمدالله سنگري

د ميونـدونو او ملالـو تـاريخ نـه هېـروو
بيـا لـه ميدانـه د پرديـو قصـبه جـوړوو

فاتح سرگردان

عشـقه تـر داره دې پـالو ځـو د منصـور پـه لاره
مـونږ د حمـزه غونـدې داغونـه پـر سـينه جـوړوو

هلال مهاجر

دا چـې وهـو سـتړي مزلونـه د سـنگر پـه لاره
اگـر کـه کـم دی خـو جنـت تـه يـوه پلمـه جـوړوو

قصاب

پـه تـورو غـرو کـې د غـزاوو سلسـله جـوړوو
د سـنگر غېـږ کـې بـه د ژونـد ښـه فلسـفه جـوړوو

مهاجر افغان

زمـونږ شـعار دی الجهـاد او دا نعـره پـه جـار کـړو
ځـو سـنگرو تـه د غازيـانو قافلـه جـوړوو

عرفاني

کـه يـې قبـول کـړي پـه بـدل کـې جنتونـه غـواړو
د سر پـه بيعـه لـه خپـل رب سر معملـه جـوړوو

اسماعيل ستومان

مـونږ دار تـه خانـدو د سرو پـروا مـو نشـته ټينـگ شـه
غليمـه گـوره مـونږ پـر تـا بـه زلزلـه جـوړوو

عبدالستار پرهاري

غليمـه واوره تـه دې کـروز او ميزايـل وروه
مـونږ ستاسـو قتـل تـه بـارودو نـه بوشـکه جـوړوو

فدايي کاکا

د جمعـې شـپه ده درود وايـو پـر جانـان هاشـمي
د کـوثر جـام تـه دا درودونـه يـوه پلمـه جـوړوو

سيف الرحمن

د لتـه پـه دې بـې دينـو مـونږ اول مـری تـاو وو
وروسـته پـرې بيـا مـونږه ښـه مسـته ترانـه جـوړوو

حمدالله صابر

کلـه چـې سـتا خريلـی مـخ وخـوري درنـې څپېـړې
پـه هغـه ورځ خپلـه لـونگۍ کـړه وړه جـوړوو

صديقي احمد زی

دا چـې خفـه راځينـې نـشي هـا محبـوب د الله
د جمعـې شـپه ده د درودونـو يـوه حلقـه جـوړوو

طلحه مجاهد

شـعرونه ښـه جـوړ کـړئ ملگـرو عرفـاني وسـتايئ
هـره جمعـه يـارانو مـونږ مشـاعره جـوړوو

شکرالله شمال

سـتابه گومـان وي چـې پـه مـونږه نـا خـبره راشـې
بـس چـې تـه راغلـې مـونږ تـدبير هغـه شـېبه جـوړوو

سيف افغان

آس زيـن کومـه تـوره هـم نـوره لـه تيکـي باسـم
د جنـگ ډگـر تـه ځـمه غشـو تـه لښـده جـوړوو

عرفاني

کـه يـو ځـل بيـا مـو حکومـت پـه کابـل راغـی گلـه
تـورخم يـې نـه منـو اټـک کـې دروازه جـوړوو

رومان اعجاز

هـدف مـو يـو دی د بـدن غوښـې اعضـا تـرې لـوگی
بـارود زيـن کـړی مـوټر بـم خـو حوصـله جـوړوو

دانش ملنگ

نـن ضرورت دښـکلي ديـن دی چـې لـه ژونـده وځـو
د خدای پـه عشـق کـې دجنـون ښـه فلسـفه جـوړوو

زاهد خراساني

مـونږ د ابـد ژونـد د دنيـا تـه سـايه ورکـوو
ځکـه سـکروټو تـه سـتي سـتي سـينه ورکـوو

عزيزالله حسيني

د ژوند مختصر حالات

د امام نسائي (رحمه الله تعالی)

سید سعید

امام نسائي بن شعیب بن علي بن بحر بن سنان بن دینار په ۲۰۱۴\۲۰۱۵هق کال دخراسان په نساء ښار کي پیدا شوی دی.

امام نسائي رحمه الله په خراسان، حجاز، عراق، شام او مصر کي له ډیرو نومیالیو علماوو څخه د احادیثو سماع کړي ده، نسائي رحمه الله که څه هم شافعي مذهبه ؤ، خو د امام احمد بن حنبل رحمه الله څخه یې زیات علمي فیض ترلا سه کړی دی.

د امام نسائي رحمه الله نومیالی استادان :

- ابو داود السجستاني
- مجاهد بن موسی
- احمد بن عبده
- حمید بن مسعوده
- قتبیه ابن سعید
- عمران بن موسی
- اسحاق بن ابراهیم
- محمد بن بشار
- علي بن حجر
- علي بن حشرم

او.....

السنن النسائي د مبارکو احادیثو له شپږو مشهورو کتابونو(الصحاح الستة) له جملې څخه ډیر مقبول او مشهور کتاب دی،مولف یې امام نسائي رحمه الله دی، امام نسائي له سنن نسائي څخه د مخه د السنن الکبری په نوم کتاب تالیف کړی ؤ.

ابن الاثیر رحمه الله وایي چي : امام نسائي وروسته له الکبری څخه صحیح احادیث را بیل کړل او په سنن النسائي کي یې جمع کړل،نو په همدې اساس ویلای شو چي په السنن النسائي کي ټول صحیح احادیث ترتیب او تدوین شوي دي.

پر السنن النسائي ډیرو زبده علماووشرحي او حاشیې لیکلي دي، د بېلگې په توگه جلال الدین السیوطي او ابو الحسن السندي یادولای شوچي پرسنن نسائي یې ګټوري لیکني کړي دي.

د امام نسائي رحمه الله د مشهوروشاگردانو نومونه دي:

- ✓ ابو جعفر الطحاوي
- ✓ ابو القاسم الطبراني
- ✓ ابو بشر الدولابي

د احادیثو ستر خادم او محدث ابو عبدالرحمن (النسائي) په ۳۰۳ هق کال د صفري په ۱۳مه په فلسطین کي له دې فاني نړۍ څخه سترگي پټي کړي او دابدیت په لور کوچیدلی دی. انا لله وانا الیه راجعون!

ماخذونه: {بیلابیل انلاین منابع}

چه کسی واقعا مانع صلح و پیشرفت در افغانستان است؟

ابوصهیب حقاني هراتي

چند وقتی است که به اسم صلح غوغایی در رسانه ها برپا شده است که گویا چنان شده است و چنین.

صلح کلمهٔ مبارکی است که متاسفانه امروز بسیاری در صدد تشویه وتحریف این کلمه زیبا برآمده و قصد دارند مثل آنکه آیات قرآن شریف واحادیث رسول الله صلی الله علیه وسلم در امر جهاد و مبارزه با کفار ومشرکین و قانون های دست ساختهٔ غربی را تحریف و توجیه می کنند واغراض و مفادی شخصی خود را گرفته و به اسلام عزیز ریشخند می زنند با این کلمهٔ زیبا هم همین کار را کرده و به نام صلح هر جنایت و خیانت خود را توجیه و چنان جلوه کنند که گویی حق به جانب، آنها هستند و مجاهدین و اهل حق دشمنان همه چیز مسلمانان العیاذ بالله!

امارت اسلامی واضح تر از همیشه پالیسی خود را در بخش های مختلف سیاست، تعلیم، حکومت، آینده، صلح و غیره را در فرصت پیش آمده در کنفرانس دو روزهٔ پگواش در قطر (مورخه ۲۳ و ۲٤ جنوری ۲۰۱۶ م) به همگان تفسیر و تبیین کرد؛ طوری که در مصاحبه های مختلف از شخصیت های حاضر در کنفرانس، و همینطور تجزیه و تحلیل بسیاری کارشناسان منصف، ایده و پالیسی امارت اسلامی راجع به قضیه صلح و قضایای موجود در کشور با استقبال رو برو شده و همگان به شمول تدویر کنندگان پگواش، بر پالیسی مستقلانه، دقیق، همه جانبه، سنجیده و در عین حال خیرخواهانه و دلسوزانهٔ امارت اسلامی مهر تایید گذاشته و تحسین کردند و حرفی الحمدلله برای گفتن نماند که ملت شریف افغانستان و دنیا انتظار شنیدن واعلان موضع از جانب امارت اسلامی را داشتند و گفته نشده باشد.

اما دیده می شود که امریکا ظاهرا همچنان بر طبل زورگویی زده وادارهٔ کابل هم بالطبع چون ارادت و استقلالی از خود ندارد به جای استقبال از پالیسی خیرخواهانهٔ مجاهدین، بر زورگویی دشمنان اسلام خوشحالی کرده و فکر می کنند آرامش و آسایش آنها و ملت مظلوم افغانستان در حرف های فریبنده و زورگویی های امریکایی ها نهفته است.

و این نشان می دهد که چه کسی در گفتمان کم آورده و در دیالوگ سیاسی ضعیف است و الحمدلله مجاهدین همانگونه که در میدان های رزمی حرف اول را می زنند دیده می شود که در دیالوگ و گفتمان سیاسی و افشای حقیقت و ماهیت جنگ تحمیلی افغانستان و برملا کردن ضمائر دشمنان، نیز حرف اول را زده وگوی سبقت را هم از امریکایی ها و هم از ادارهٔ کابل ربوده اند.

اگر به واقعیت مسائل، مورد ارزیابی قرار گیرند به وضوح دیده می شود که در جریان حل مناقشهٔ جنگ تحمیلی افغانستان چه کسی مانع صلح دایمی و واقعی می شود و چه کسی مانع تراشی کرده و هربار با فریب جهت های مختلف سعی در تداوم جنگ و خونریزی در افغانستان را دارد!

در حالیکه بازار صلح در این روزها بسیار گرم شده و طرف مقابل هیچ موضع رسمی و مشخص و عملی در این باره ندارد امریکایی ها به خود جرئت می دهند برخلاف پالیسی واضح امارت اسلامی در جریان کنفرانس پگواش، همچنان با دو رویی مجاهدین را به همان القاب زشت یاد کنند که در اوائل اشغال و لشکر کشی نظامی خود در سال ۲۰۰۱ م یاد کرده بودند آیا وقتی دشمن اصلی هنوز نمی خواهد باور کند که طالب و یا همان مجاهد چه خواسته و منطقی درست راجع به قضیه کشورش دارد؛ ادارهٔ کابل و جهت های دیگر که خواهان صلح پایدار در افغانستان اند می توانند ره به جایی ببرند؟

امارت اسلامی منطق صلح و جنگ را دارد اما امریکا چی؟

امریکا واقعا با دشمنی و دورویی گام بر می دارد و ای کاش این جرئت را همه داشته باشند و بگویند!

زیرا ادارهٔ کابل صلح را با اصرار از جاهایی می خواهد که قصد بد نام کردن امارت اسلامی را دارد و فکر می کند همه چیز با فکر و نشقهٔ آنها حل و فصل می شود...

طالبان دفتر سیاسی شان در قطر است و با صدای بلند می گویند که طالب، جنگش بخاطر اشغال و تا ختم آن و تشکیل نظام اسلامی بوده و خواستار صلح و پیشرفت در کشورشان بوده و صلح واقعی با مقدماتی که در کنفرانس (پگواش) قطر مطرح ساخته اند را می خواهند چیزی که بسیاری از کارشناسان امور سیاسی نیز بر دیدگاه های طالبان مهر تایید گذاشته اند...

و اما امریکا...

قوماندان عمومی ناتو جنرال کمبل امریکایی درپاسخ به این سئوال خبرنگار بی بی سی که امریکا چه تعریفی از طالبان دارد؟ آیا آنها را گروهی تروریستی می‌داند یا آنها را گروه شورشی می‌داند؟

گفته: "می‌توانم یک بیانیه را برایتان بخوانم؟ فقط یکی دو جمله‌اش را که دفترم یادداشت کرده‌ام. این بیانیه را یکی از مقامات وزارت دفاع صادر کرده و خیلی هم ساده است. کلا ۶ خط است".

او افزود که در این بیانیه آمده است: "طالبان هیچ برنامه‌ای برای توسعه افغانستان ندارند. آنها آمده‌اند که شما را بکُشند. آنها ضد زن هستند. آنها با آموزش مخالفند. با آزادی مطبوعات مخالفند. آنها با پیشرفت ملت افغانستان مخالفند. به چنین کسی چه عنوانی می‌دهید؟"

اکنون عاقلانه خودتان قضاوت کنید، آیا واقعا طالب اینگونه است که امریکا از آن تعریف می کند؟

و آیا استفاده از این ادبیات به معنای تقریب افغان هاست یا تخریب و تبعید آنها از یکدیگر؟

واقعا امر یکایی ها با چه زرنگ بازی در چند جملهٔ مختصر تمام وحشت و جنایت خویش در افغانستان را توجیه کرده و چگونه راحت در پی فریب اذهان عمومی بر آمده است!

بله طالبان امریکایی را می کشند چون تجاوزگراند!

اما خوشبختانه برنامه های بسیاری برای توسعه افغانستان داشته، مخالف تعلیم و ضد زن نبوده و با مطبوعات و آزادی و پیشرفت هیچ مشکلی نداشته البته...

البته در چوکات اسلام؟

امریکایی ها چرا در حرف های خود کلمه اسلام را سانسور می کنند آیا تا هنوز نفهمیده اند که ملت شریف افغانستان هر نظم و انتظام و هر پیشرفت و ترقی را در چوکات اسلام دین مقدس شان را می خواهند؟

در چوکات اسلامی امارت اسلامی مخالف هیچ یک از موارد فوق نیست.

کاش دشمن ما واضح سخن گفته و ما را غلط تفسیر نکند!

کسانی که می گویند امارت اسلامی چیست و چه می خواهد و مواضع اش راجع به قضایا چه می باشد قبل از آنکه به حرف زهرآمیز رسانه ها گوش دهند یکبار دیگر بیانیه طالبان در کنفرانس قطر را کلمه به کلمه مطالعه فرموده و همینطور دیدگاه امریکایی ها و ادارهٔ کابل را، بعدا بگویند واقعا چه کسانی دشمن صلح و ثبات دایمی در افغانستان است؟!

به امید روزی که شناخت و درک حقیقت بر هیچ کسی سخت و دشوار نباشد

یوولسمه برخه
مفتي شاهد (حقاني)

د اسلام تشریعي اساسات

تقلـید

دمفتیانو تعدد او ددوئ داختلاف په صورت کې دمقلد ترجیحي کړنلاره!

کله چې په کومه سیمه کې یوازې یو مفتي یا عالم وي ،نو پرمقلد واجب ده، چې همده ته دمسایلو په حل کې مراجعه وکړي ،اودده په فتوای باندې په هغه مسئله کې عمل وکړي ،چې ده ته نده معلومه ،خو که بیا چیرته پدې سیمه یا ښار کې نورګڼ مفتیان وواو ټولو کې دفتوی اهلیت وو،نو دې صورت کې مقلد مختار دی، چې دهر مفتي نه استفتاء او دمسئلې پوښتنه وکړي ،په (الموسوعة الفقهية) کې لیکي :چې دا په مقلد لازم نده، چې پدې مفتیانو کې تر ټولو اعلم پسې- ولاړ شي او دهغه نه مسئله کې پوښتنه وکړي ،داځکه چې دصحابه کرامورضی الله تعالی عنهم وخت کې به عوامودمسئلو دپوښتلو پر وخت دفاضل او مفضول یا ددېر لوی عالم او دکمې مرتبې دعلم دخښتن تر مینځ کوم فرق نه کاوه او نه پر چا هغه راشده دور کې دا بندیز او حجر و،چې له حضرت ابوبکرصدیق رضی الله او عمررضی الله څخه په غیر به له بل چا څخه ددین دمسایلو پوښتنې نه کوئ ،نو هغه چې لازم دي، هغه دعلم او عدالت لوړ معیارونه ددې منصب دانتخاب لپاره اړین دي او بس ! لکه پدې عبار ت کې (إِذَا لَمْ يَكُنْ فِي الْبَلَدِ إِلا مُفْتٍ وَاحِدٌ وَجَبَ عَلَى الْمُقَلِّدِ مُرَاجَعَتُهُ وَالْعَمَلُ بِمَا أَفْتَاهُ بِهِ مِمَّا لا يَعْلَمُهُ . وَإِنْ تَعَدَّدَ الْمُفْتُونَ وَكُلُّهُمْ أَهْلٌ ، فَلِلْمُقَلِّدِ أَنْ يَسْأَلَ مَنْ شَاءَ مِنْهُمْ ، وَلا يَلْزَمُهُ مُرَاجَعَةُ الأَعْلَمِ ، وَذَلِكَ لِمَا عُلِمَ أَنَّ الْعَوَامَّ فِي زَمَانِ الصَّحَابَةِ كَانُوا يَسْأَلُونَ الْفَاضِلَ وَالْمَفْضُولَ ، وَلَمْ يُحْجَرْ عَلَى أَحَدٍ فِي سُؤَالِ غَيْرِ أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ . فَلا يَلْزَمُ إِلا مُرَاعَاةُ الْعِلْمِ وَالْعَدَالَةِ..../الموسوعة الفقهية ج۱۴ص۱۰٦۲).

خو کله چې ددوو مفتیانو او علماوو فتواوې سره مختلفې او یکې تضاد راغی ،یوه له بل څخه مخالفه فتوی ورکړه ،نو پدې صورت کې حکم دادی ،چې مقلد ته دهغه چا په فتوی باندې باور او عمل لازم دی، چې دده په نظر پدوئ دواړو مفتیانوکې دښه علمیت او دیانت خاوند وي ،نو مقلدینو باندې ددوئ دوو مفتیانو او علماوو ترمینځ ترجیح واجب ده ،چې ترجیح پکې وکړي او دهغه مفتي په قول یا فتوی باندې عمل وکړي، چې دده په عقیده له هغه بل څخه دلوړ علمیت او ښه دیانت خاوند وي .

د(مطالب اولي النهى) مصنف لیکي چې : يَحْرُمُ الْحُكْمُ وَالْفُتْيَا بِقَوْلٍ أَوْ وَجْهٍ مِنْ غَيْرِ نَظَرٍ فِي التَّرْجِيحِ إِجْمَاعًا وَهَذَا لأَنَّ الْغَلَطَ عَلَى الأَعْلَمِ أَبْعَدُ وَمِنَ الأَقَلِّ عِلْمًا أَقْرَبُ.ژ: ترجیح کې له فکر کولو پرته دچاپه قول او

وجه باندې اجماعاًحکم او فتوی ورکول حرام دي ،داځکه چې د يوه لوی عالم څخه غلطې ډيره بعيده وي اودکم علم له خاوند څخه ډيره قريبه وي.

مقلد ته ددې ازادي نشته ،چې ځان دومره مختار کړي، چې څه يې خوښ وي ،هغه را اخلي او چې څه يې خوښ نه وي، هغه پريږدي (دخپلې خوښې او خواهش سره سمه مسئله باندې عمل کوي او چې دده له خواهش سره برابره نوي هغه پريږدي) او مخصوصا هغو ځايونو کې چې هلته رخصتونه وي راغلي وي ، دايې دخپلې مجردتشهي له مخي ترې هغه څه را اخلي اوپه هغې عمل کوي ،ددې مثال داسې دی، لکه يو مجتهد ته چې دادله وو ترمينځ پرې ترجيح واجب ده او دې ته پکې تخير يا نفسي اختيار نشته ،همداسې دا مقلد هم دی، چې دخپلې هوااو هوس له مخې به درخصتونو اتباع نکوي، بلکې دعدالت او علميت په رڼا کې به دمسايلو ترمينځ ترجيح کوي ،څنګه چې دا مسئله اختلافي ده، نو ځينو علماوو (چې دوئ دقلت په درجه کې دي) مقلد ته هغه ځای کې چې دترجيح امکان نه وي،د تخييرکولو اختيار ورکړی ،لکه دامباحث پدې حوالو کې موندل کيږي (المستصفی ٢ / ٣٩١ ، ٣٩٢ ، وروضة الناظر ٢ / ٤٥٤ ، وإرشاد الفحول ص ٢٧١ ، والبرهان للجويني ٢ / ١٣٤٢ ـ ١٣٤٤ ، نهاية المحتاج ١ / ٤١ ، ومطالب أولي النهی ٦ / ٤٤١ ، وتبصرة الحكام ١ / ٥١).

(والله تعالی اعلم بالصواب)

نوربيا.................

مهاجر

غازي

وران دې ټول د کفر رواجونه کړل
متې دې لا نوري ګړندی غازي

تا چې له بادار سره وعده کړي
توره کې دې ونغاړه نړی غازي

بيا به دې ارمان وي په دنيا پوره
غرقه که دې کړله دا بيړی غازي

نور به دې هر زړه لکه پرهر ساتي
ور دې سخت ګوزار کړ د سيالی غازي

دومره دې غرور دلته ثواب لري
هسې د دښمن پيچه مری غازي

اوس دې مهاجر په تمه ناسته يمه
رب دې کړه حاکم پر دنيا ګی غازي

عبـدالله مسافر

مخلوطه جګړه

له هر اړخه تجدید نظر ته ضرورت لري

د تاریخ د اوږدیدو سره نضال یا جنګ هم خپل شکل او خاصیتونو ته تغیر ورکړی، د انسانانو سرنوشت بالخصوص د شلمې پیړۍ په اواخرو کې یو نه جبرانیدونکي تحول سره مخ شو چې د افغانستان په خاوره کې د ایمان او کفر یو بې مثاله جنګ رامنځ ته شو، په دې جنګ کې مجاهدین د یو لړ حربي تکتیکونو نه په استفاده وتوانیدل چې په ډیرو لږو اسبابو د شوروي اتحاد په څیر یو ډیر زورور طاقت مات او له خپل پاک حریم نه وتلو ته مجبور کړي.

د تاریخ دې باب متعارف نضال (Conventional Warfare)ته د پای ټکی کیښود او جنګ متقارن (Symmetric Warfare) ته یې یوه نوې معنی ورکړه، دې جنګ او د هغه حیرانونکې نتیجې نظامي جنرالان دې ته مجبور کړل چې خپله هغه ستراتیجي چې په دې موخه د مسلمانو ولسونو لپاره وضعه شوې و چې هغوی له کوم مشکل پرته لکه فارمي چرګان تر تیغ تیر او تر دائمي اشغال لاندې وساتي، بیا تر نظر لاندې ونیسي؛ ولي چې دا افغاني حماسه هغه څه وو چې د مسلمان بې ساه جسد لپاره یې د نوي روح حیثیت درلود.

دغې حماسې اسلامي نړۍ په ښوریدو راوستله او په هر ښار، کلي، بانډه او سرک کې د اسلام د څرک او د مظلوم اسلامي تمدن بیا راویښیدو ګنګوسې شروع شوې، خلک په دې پوه شول او عملي مثال یې هم ولید چې دا خبره بالکل امکان لري چې یو جابر قوت دې له فعالیته وغورځول شي خو دا دروند کار دې ته اړتیا لري چې د جنګ په طریقه یو ځل بیا تجدید نظر وشي؛ ولي چې متعارف جنګ له زورور ځواک سره په دې ناشونی دی چې مسلمانان نه د سلاح جوړولو توان لري، نه یې دائمي لاس ته راوړلی شي او نه هم نړیوال قوتونه تر شا لري چې د دوی ملاتړ وکړي.

د یویشتمې پیړۍ له څرګندیدو سره سم امریکا د خپلو غربي اتحادیانو په مرسته او مشوره د هغو ګروپونو او نظامونو پر ضد مصدوم متعارف جنګ پیل کړ چې د احیایي اسلام حامیان وو، دا جنګ ډیر ژر د متعال رب جل جلاله په مرسته د دې ظالمانو لپاره په یو داسې دام تبدیل شو چې که ښکار ورسره څومره زور کوي نو دومره به نور هم په دام کې نښلي، له دې دام نه د ځان ژغورلو په موخه امریکایي جنرالانو په نوي ستراتیجي چې د کوین (COIN)یا د کاونټر انسرجنسي- (Counterinsurgency) په نامه یادیږي، پیل وکړ، د دې اساسي مقصد دا دی چې ماهی (جهادي قوتونه) دې ته پرینږدي چې د اوبو (ولس) له منځه کار وکړي. دغه ستراتیجي چې موږ د اربکیزم په نامه پیژنو، تر ډیره حده کامیابه وختله او د عراق مجاهدین یې له ښارونو او کلیو د سحرا خوا ته کوچیدو ته اړ ایستل؛ خو دغه د الفي

جوړښت (قبايلي مشران په پيسو اخستل) ډېر ژر بيرته په ړنګيدو شوه ولي چې پيسې مخ په ختميدو شوې او کوين (COIN) ستراتيجي دې ته نه وه جوړه شوې چې د خلکو د نظام پر خلاف هغه بنيادي مشکلات (چې دوی يې اوايلو کې پاڅونونو ته هڅولي) وسنجوي او دايمي يا د اوږدې مودې لپاره رفع کړي.

تقريبا يوه لسيزه وروسته چې کله په عربي نړۍ کې انقلابونه پيل شول نو اسلامي قوتونو ته يو ځل بيا فرصت پيدا شو چې په ولس کې ځای پيدا کړي او ساحې تر خپل کنټرول لاندې راولي، دې تحرکاتو امريکا يو وار بيا مجبوره کړه چې په خپله نظامي ستراتيجي غور وکړي، چون في الحال امريکا د دې توان نه لري چې يو وار بيا د «بيا رغوني» او د متعارف جنګونو پروژې پر مخ بوځي نو امريکا (او غربي اتحاديان) سره له نورو طاقتونو لکه روس او ايران يوې نوې نسبتا ډېرې ارزانې حربې ته مخ کړی؛ ځايي پروکسي » (Proxy)ايجنټ يا نماينده» ځواکونه چې هغه يې له خپلو خاصو ځواکونو سره پيوسته کړي تر څو د دوی رهبري وکړي او د نظامي او هوايي بمبارونو په مرسته وکولای شي چې ناخوښ ريژيمونه او نور دښمنان (يعني سني اسلامي ګوندونه) ختم او دې ته پرينږدي چې په ولسونو واکمني وکړي ، او دې زهرجن مخلوط نضال Hybrid) » (Warfareکوم چې له يو لړ متعارف، پروکسي، رواني او تبليغاتي حربو نه هم مهاله استفاده کوي تر څو معلومداره نظامي او ملکي کربښې سره محو کړي» ته يې د جنريشنل وارفير (Generational Warfare)يا په بله معنی جنګ نسلي نوم ورکړ.

چون نسلي جنګ دې ته ضرورت لري چې دښمن به يو نوی سيکولر مزاجه نسل زموږ په خپلو کورونو کې روزي او په عين وخت کې به يې واکمن کوي؛ نو بناء اسلامي خوځښتونه هم بايد خپلو تکتيکونو ته تغير ورکړي تر څو د دښمن د دغې نوې حربې مخ هم په ښه طريقه ونيسي.

د دښمن د نوي ستراتيجي تر شا اصلي هدف دا دی چې د اسلام پالو د حکومت داري مخه د نړيوالې انزوا، د ولس قحطي، عام المنفعه تاسيساتو نړولو او دائمي بمبارونو له لارې داسې ډب کړي چې خلک به د ډېرې نفس تنګۍ له وجې د مجاهدينو پر ضد پاڅونونه وکړي او د پخواني قيادتونو له ختميدو سره به نوی نسل د جهاد د لارې تعقيب په تجريدي ډول پريږدي؛ ځکه چې د جهاد ثمره خو ظاهرا له تکليفونو، بمبارونو او د ملک تباهي پرته بل هيڅ څه هم نه برېښي.

لهذا مجاهدين هم بايد د قيادتونو په سطح په اصطلاح له ځاګانو نه د باندې نظرونه واچوي او په يو داسې مخلوطه حکومتداري (Hybrid Governance)باندې فکر وکړي چې وکولای شي هم د دښمن مخلوط نضال پلان مخه ونيسي او په عين حال کې متعارف يا معمول حکومت داري ماډلونه چيلنج کړي، کوم چې په خپل ذات کې نړيوال مقبوليت ته په دې اړ دي، تر څو امنيت راولي او اقتصادي پرمختګ او اجتماعي رشد وکړي.

که اسلام پاله ډلې غواړي چې کامياب شي نو هغوی بايد د د زړې حکومت داري ماډلونو باندې ډېر عميق سوچ وکړي، دوی بايد يو داسې ميکانيزم پلی کړي چې د هغه په تعقيب سره وتوانيږي تر خپل کنټرول لاندې ساحو نه ښه استفاده وکړي او په عين وخت کې له داسې ډيپلوماسي څخه کار واخلي چې د خپل هدف منزل ورته رانږدې کړي، يوه داسې طريقه چې د هغې له لارې ولس نسبتا ارامه وي، خلکو ته روزګار پيدا کړي، خوراکي او تجارتي مواد پريمانه او داسې تر انحصار لاندې راولي چې خلکو ته له حکومتي ساحو ارزانه پريوځي، له بهرنيو حکومتونو او غير حکومتي لوبغاړو سره داسې تماسونه جوړ کړي چې له لارې يې تجاران

وکولای شي چې خپل مالونه له حکومت ټیکسونو نه وژغوري، د دې نتیجه به دا وي چې خلک به له ډیرو مشکلاتو سره نه مخ کیږي او د مجاهدینو په منطقو کې به خوراکي مواد، نفد، گاز او اسلحو کمی نه رامنځته کیږي.

په دې سربیره باید هڅې وشي او د دې مخه ونیول شي چې کارپوهان له وطن فرار شي، مجاهدین باید د انجینرانو او ډاکترانو لپاره یو خاص یونین یا ټولنه ولري، دا سیکتور د جامعې لپاره حیاتي ارزښت لري او په هر حکومت کې ډیر مهم رول هم لوبوي، د ډاکترانو او انجینرانو دا ټولنه باید همیش له مجاهدینو سره تماس کې وي ترڅو دولس لپاره ارزانه طبي معالجه میسره کړي او د مجاهدینو په واک کې منطقې نه یوازې باید وساتل شي بلکي په بعضو میدانونو کې پر مختګ هم وکړي؛ دا کار به د ولس په زړونو کې د مجاهدینو لپاره محبوبیت نور هم پیاوړی کړي او دوی به تشویق شي چې په خپلو منطقو کې سرمایه گوزاري ته ادامه ورکړي.

مجاهدین باید په دې ډیر کوشش وکړي چې د تېل شوي جنګ واګې په خپلو لاسونو کې واخلي او یوازې د مرتجع قوت په څیر نه وي چې هر وخت به د دښمن د پلانونو او حملو مخه نسي، نه هیڅ کله هم نه، مجاهدین باید ډیر ځیرک واوسي او پیاوړي پلانونه جوړ کړي چې د الله دښمنان نه یوازې مات کړي بلکي هر وخت یې دې ته مجبور وساتي چې دمجاهدینو د ابتکارونو له وجې دعکس العمل په حالت کې واوسي.

له دې علاوه مجاهدین باید په خپلو سیمو کې دوروی (یعني په هر څو میاشتو کی) سیمینارونه هم انجام کړي ترڅو خپل سپین ږیري او ځوان نسل په اسلامي ایډیالوژي وروزي او اوږد مهاله جنګ ته یې چمتو وساتي.

ومن الله توفیق

خدای نه هیلې

مشفق حریت مل

ربه د غمو او اندېښنو کیسې نور ختمې کړه
دلته د اهو اوفریادو کیسې نور ختمې کړه

دلته ټول ولس په یو تغر سره راټول کړې نور
دلته د هغو او ددغو کیسې نور ختمې کړه

دلته ټول خپلوان له یو او بل نه سپېلنې کړې خو
دلته د کافرو او پردو کیسې نور ختمې کړه

جنګ کړو زاره چاودي او له سولې پسې مړه یو مونږ
خدایه د بمبار او د بمو کیسې نور ختمې کړه

یو دم مې کړي هیښ د یتیمانو د فریاد کړیکه
بس ای لویه ربه! د سلګو کیسې نور ختمې کړه

پریږده چې افغان د سترې ورځې دمه وباسي
دغه د غدی او د چاپو کیسې نور ختمې کړه

ربه یوه پریکړه اسماني پرې رانازله کړه
دا د واک په سر د جنجالو کیسې نور ختمې کړه

دا ویده ولس د مشفق خدایه ویښ له خوبه کړه
ته یې د غفلت او د تیارو کیسې نور ختمې کړه

د تلیو یاد

مفتي محمدګل سعيد

دهيواد نومورکی اوپرديس پښتون عالم ابو الوفاء افغاني

په دې کې شک نشته چې د وفات شويو انسانانو تذکره او د ژوند حالات بيانول د هغوی ياد را ژوندی کوي، ياد يې لا څه، داسې ده لکه هغوی چې پخپله بېرته را ژوندي کيږي .ويل کيږي:مات مَيّتٌ والذِّكر يُحِييه.ژباړه:انسان مړ شو خو ياد يې بېرته دی را ژوندی کوي.

داسلامي نړۍ لوی مؤرخ امام شمس الدين محمد بن عبد الرحمن السخاوي (متوفی ۹۰۲ هـ) پخپل کتاب (الإعلان بالتوبيخ لمن ذم التاريخ) کې د ابو العباس احمد بن علي بن ابي بکر الميُورقي قول را نقل کړی چې وايي: مَن وَرَّخ مؤمناً فكأنَّما اَحْياه،ومَن قَرَأ تاريخَه فكأنَّما زَارَه.ژباړه: چاچې د مؤمن تاريخ بيان يا وليکه داسې ده لکه هغه يې را ژوندی کړ، او چاچې د مؤمن تاريخ ولوست داسې ده لکه د هغه سره يې ملاقات وکړ.

زمونږګران هېوادافغانستان لله الحمد تر بل هرهېواد، اولس او ټولنې زيات د مېړونو درلودو وياړ لري، ددې هيواد نوميالي د تاريخ په ګواهۍ د ژوند د هر ډګر (علمي ،جهادي ،سياسي، هنري ، عسکري او ...) اتلان پېژندل شوي دي، دې هېواد هر وخت په خپله غيږ کې په زرهاووېښ عالمان، پوهان، عارفان، اديبان، باتور غازيان او فاتحين رالوی کړي دي.

مونږپرخپله خاوره ډيرې داسې نومورکې علمي څېرې لروچې نه يواځې يې علمي شهرت پخپله خاوره کې لاره بلکې دخپل هيوادپه پرتله يې پوهه،ځيرکتيا،هڅې ،خوارۍ ،علمي ځيرنې دنوروځايونوخلکوښې پيژندلي اوپه خپلوتاريخونو اوتذکروکې يې دهغويادترخپله وسه ژوندی ساتلی،خو په دې څه باندې درو لسيزو کې چې د افغان اتل اولس برخليک د خپل ټاټوبي او خپلو امکاناتو او وزلو پرځای اوس له کوره بهر په نورو نورو لاملونو ټاکل کيږي او بېکورۍ، جلاوطنۍ ، وژنې ، ترټې ،شړنې، اوسپکونې زموږ د پتمن اولس برخليک ګرځېدلی دی، دخپلواسلافوياد يې ترينه هيرکړی دی اوافغان ولس په دغسې بيړني اوڅپڅپاندبهيرکې چې له يوه دښمن نه يې لادارام ساه نه وه اخيستې چې له بل لوی استعمارسره مخ شوځرنګه به وکولای شي چې د خپلواسلافواورجالوپه هکله مستندتاريخ جوړکړيپه داسې حال کې چې دملي مشرۍ او مخورتوب مدعيان مو دخپلو لېونيو هوسونو په سيند کې ډوب په اولس پلورنه لګيا دي، خوبياهم لله الحمدچې افغان ولس په پوره ميړانه اواتلولۍ په روان جهادي بهيرکې هم ترخپله وسه کوښښ کوي چې دتورې ترڅنګ قلم له لاسه ونه غورځوي اودخپلواسلافوژونداليکونه وليکي ترڅوچې دهغوی ارواوې خوشاله شي اوځوان کهول ترينه درس واخلي.زمونږډګران هيواددنومورکوعالمانواوپرديسوپوهانوله ډلې نه يوهم ابوالوفاء افغاني دی ،چې په پوهه اوعلمي رسوخ باندې يې ټول مؤرخين اعتراف کوي،په دې لاندې څوکرښوکې مودهمدې سترې علمي څېرې په هکله يولړمعلومات راغونډکړي دي،خدای دې دده روح پرې خوشاله کړي .

نوم،زوکړه اوزده کړه :مولوي سيد محمودشاه اخونزاده د سيد مبارک شاه قادري حنفي زوی مشهور په ابو الوفاء افغاني د اسلامی نړۍ ستر عالم اوداوسنۍ پيړۍ لوی پو هاندؤچې په (۱۳۱۰ ه)کال دذی الحجې په مياشت د کندهار د ارغستان په سيمه کې زېږېدلی دی .دی دمعاصرافغانستان له لويوعلمي اوادبي مشاهيروڅخه دی چې دکندهار ښارکې اوسېده اودتدريس حلقه يې دعلامه حبيبی مرحوم دکورنۍ په جومات کې فعاله وه .

زده کړه اوتدريس:ابو الوفاء افغاني ابتدائي زده کړه د خپل هېواد له عالمانو څخه کړې ده،دمروجه ديني علومو دزده کړې لپاره پيښورته لاړ،څه تحصيلات يی هلته په کوهاټ کې وکړل بيارامپور ته لاړهلته يی هم څه وخت تېرکړ، له څه مودې تيرولووروسته يې بيا گجرات ته سفر وکړ، هلته يې څه موده تيره کړه ، بيا د لوړو زده کړ ولپاره دکن حيدر آباد ته ولاړ او هلته يې د هغه ځای او د هند د نور وسيمو له عالمانو لکه شيخ الهند مولينا محمود الحسن اومولينا انورشاه کشميرياونورو عالمانوڅخه زده کړې وکړې، کله چې د دوديزودينې علومو له زده کړې فارغ شو نو د حيدر آباد په نظاميه مدرسه کې د استاذ په توگه وټاکل شو .

داافغان نوميالی پوهاندچې هلته يی په ابوالوفاء افغاني شهرت موندلی په ختيځوعربی علوموکې لکه فقه ،اصول ،تفاسير،احاديث ،صرف،نحو،معقول ،پخوانۍ فلسفه ،رياضي ،ادبيات ،پخوانی هيئت اونوررواجي علوموکې دډېرمهارت څښتن ؤ.

ابو الوفاء افغاني د قرآن عظيم قاري، لوی فقيه، مفسر او محدث ؤ او په اسلامي علو مو کې يې ډېر مهارت درلود، دی پر پښتو سربېره په عربي دري او هندي ژبوهم ښه پوهېده، ټول وخت يې په زهد، تقوٰی او تدريس تېراوه، د قرائت علم يې د بيلا بيلو مکتبو له مخې تدريساوه، وايي چې کله ده په دکن کې استو گنه کوله، نو هلته د نظاميه مدرسې استاذ وټاکل شو او پر هغه سر بيره د ((احياء المعارف النعمانيه)) د مو سسې مدير او رئيس هم ؤ، چې نادر نادر کتابونه يې چاپول او د هغه کتابو تصحيح او تحشيه د ده پر غاړه وه او زياتره پکې د دوی خپل تاليفونه او تعليقات ؤ اروښاد مولوي ابوالوفاء صاحب شاعرهم ؤ،پښتو شعرونه يې په طلوع افغان کې خپرېدل.نوموړی ښه نطاق هم ؤمجلس يی په چانه درنيده ځکه چې ده دهرمخاطب سويه په نظرکې نيوله،ده به هميشه دخپل ولس ځينې ناوړه اوناروادودونه اورواجونه غندل اوپه دې لاره کې يی زيات زيارکښلی ؤ. علامه حبيبی مرحوم چې کله په کندهارکې ((دطلوع افغان)) اخبارچلاوه دکن حيدرآباد ته يې دمولوی ابوالوفاء دمطالعې لپاره منْظم ورليږه، ابوالوفاء صاحب ترمرگه پورې افغاني پاسپورت له ځانه سره گرځاوه اوهرکال يې ويزه ورنوې کوله،دکابل له پښتو ټولنې سره يې رابطه درلوده اوپه ځينو ادبي برخوکې يې علمي لارښوونې ورته کولې اوخپل نظريات يې ورته ليکل .

مولوي صاحب له يوه پلوه درويش، عابد او زاهد ؤ، خو ورسره نوميالی عالم او محقق ؤ، پر خپلو افغاني رواياتو، زهد او تقوا ښو اخلاقو، تواضع اوعلمي پلټنو سخت ولاړ و، مجلس يې خو ږ او پراخ و، د خپلو تېرو صالحينو د علم او عمل ښه نمونه و مرشدانه شفقت محبت او مهرباني يې درلوده، او يو شمېر شاگردان يې پرېښوول چې په حقيقت کې د ده علمي ترکه ده.

علمي مقام: مولوی صاحب د علم او د کتابونو د مطالعې سره دومره ډېره مينه درلوده چې واده يې ترپايه ونه کړ او خپل ټول عمر يې د دين خدمت ته وقف کړی ؤ، ځکه نو د اسلامي نړۍ ستر ليکوال شيخ عبدالفتاح ابو غده پخپل کتاب العلماء العذاب الذين آثروا العلم على الزواج ۱۲۳مخکې د مولوي صاحب نوم هم د هغو عالمانو په لړ کې ليکلی چې

هغوی د علم سره د زياتې مينې له امله يې نكاح ترک كړې او ودونه يې نه دي كړي .

شيخ عبد الفتاح ابو غده دخپل كتاب العلماء العذاب الذين اثرواالعلم على الزواج ۱۲۳مخ كې ليكلي دي : وعاش عزبًا فريدًا متبتلاً متعبدًا زاهدًا ورعًا قائم الليل محافظًا على السنن النبوية كلَّ الحفاظ يكره ترک المستحبات ويعمر اوقاته بالمطالعة والافادة والتحقيق والتعليق وتلقين العلم لشباب العلماء والمستفيدين يقول كلمة الحق ولايخاف فى الله لومة لائم.

دژباړې خلاصه:مولوی صاحب په تجرداوانزوا،زهداوتقوى كې ژوندتيركړ،دشپې به يې دالله تعالى عبادت كاوه ،دنبوی سنتوپابندؤ،مستحبات يې هم نه پريښودل ،ټول وخت يې په مطالعه ،افاده،تحقيق ،تعليق اوځوان كهول ته په ښوونه اواستفاده كې تيراوه،هميشه به يې حق وايه اوپه حق ويلوكې دملامتي ويونكي له ملامتيا نه ويريده.

مولوی صاحب دافغانستان دخپلواكۍ دګټلوپه دوهم كال چې دځه وخت لپاره كندهارته راغلى ؤ،داتياتنوطالبانوپه شاوخواكې پرې راغونډشوي ؤچې ددينې علوموپه بيلابيلوبرخوكې يې ورڅخه زده كړې كولې.بياهندته لاړاوهلته يې زيات شميرشاګردان وروزل .پنځلس كاله وروسته بياافغانستان ته راغى اوداپلاهم ډيروشاګردانوزده كړه ځينې وكړه اوبيابيرته دكن ته لاړ،شپاړس كاله وروسته بياكندهارته راغى اوډيرعالمان اوپوهان يې له مجلسه مستفيدشول،وروستى پلاد۱۳۴۹ش كال په وړى كې وطن ته راغى چې ترڅه مودې وروسته بيرته دكن ته لاړاوبياترمرګه هلته پاتې شو.

علمي نوښتونه اوليكنې :ابو الوفاء افغاني د تجويد په علم كې د دليل القرآن په نامه په پښتو ژبه يوه رساله په هندكې و ليكله چې طالبان يې په درس كې لولي او څو واره چاپ شوې ده.وايى چې يواځې په مصركې يې دوه اتياكتابونه په مختلفوموضوعاتوكې چاپ شوي دي . دا لاندې كتابونه يې مستقيمًا پخپل قلم تصحيح، تحشيه، ترتيب او چاپ كړي دي:

۱ -كتاب الرد على سير الاوزاعى

۲ - كتاب الحجة على أهل المدينة د امام محمد بن حسن شيبانى څلور ټوكه.

۳ - مختصر الطحاوي فى فقه الحنفية دامام ابو جعفر احمد طحاوي.

۵ - كتاب اختلاف ابى حنيفه وابن ابى ليلى دامام ابو يوسف .

٦ - كتاب الا صل دامام محمد بن حسن شيبانى په ډېر وټو كو كې .

۷ - الجامع البخارى فهارس د مولينا رضوان محمد رضوان .

۹ - كتاب الخراج د امام ابو يوسف .

۱۰ــ شرح صدرالشهيدلكتاب النفقات على الاقارب

۱۱ــ الجامع الكبيردامام ابوحنيفه دشاګردامام محمدبن حسن چې په ۱۸۹ق كال كې مړدی.

۱۲- مناقب الامام الاعظم وصاحبه دحافظ شمس الدين ذهبي .

۱۳ــــ العالم والمتعلم دامام ابوحنيفه .

۱۴ــ كتاب الاثار دمحمدبن حسن شيباني.

۱۵ــــ الحجة على اهل مدينه.دامام محمدبن حسن شيبانى په څلوروټوكوكې.

علامه ابوالوفاء افغاني هروخت له افغاني مفاخرونه په كلكه دفاع كوله ،نوځكه دهندد عالمانوترمينځ په افغاني مشهورؤ اوكله كله به يې حنفى امام هم باله.نوموړى دافغانستان له افتخاراتوڅخه دى خوله بده مرغه چې دخپل پلارونيكه په ټاټوبې كې يې قدرچانه دى كړی نه دده

په نامه کومه علمي موسسه نومول شوې ده اونـه يـې پـه يـاد کنفراسونه اوغونډې جوړې شـوي دي، ددې خـاورې دبچيانولـه استعداد څخـه پـه پرديوملکـوکې ډېـره گټـه اخيسـتل شـوې ده.پوهاندميرحسين شاه صاحب په يوه ليکنه کې کښلي دي چې ددوئ دتحقيقاتولـه مخـې دتـاج محـل مـانۍ سر مهنـدس (احمدمعمار) دکندهار ؤ ددې وطن ماهران نوروتـه تـاج محلونـه جـوړولای شي خوپخپلـه مېنـه کـې دکوډلوددرلودلوتـوان نـه لري.ابوالوفـــاء افغـــاني دمصر،هند،اســـتانبول اوشـــام دزياتوپوهـــــانوسره يـــــــى علمـــــــي روابـــــــط درلودل،اودهغوهيوادومطبوعات دده له نامـه سره ښـه اشـناؤ،په افغانستان،پښتونســـتان اوهنـــدکې دډېروعالمانو،پوهـــانو اودانشمندانواستاذؤ،چې يوله هغوڅخه پوهاندعبـدالحی حبيبـي دی چې قران عظيم يی له تجويـد،صرف اونحـوې سره لـه ده نـه لوستی ؤ.

مړينه:دغه ستر عـالم اونـو ميـالی پوهانـد د (۱۳۹۵ ه ق) کال د رجب په ١٤ مـه چـې د۱۳۵۴ش کـال دزمـري پـه اولـه د چهارشنبی په ورځ د سهار په اووبجو د پنځه اتيا کالو پـه عمـر په دکن حيدر آباد کې وفات شوی دی او هملته ښخ دی .

د مولـوي صـاحب پـه مړينـه افغانسـتان، پاکسـتان او هندوستان خپل وير او غم څرگند کړی دی چې د نمونې په توگه د (الحق) جريدې د ١٩٧٥ م کال د دسمبر د لسمې گڼې د يو څـو ليکو ترجمه راوړو، دا جريده د پېښـور د اکـوړې د حقانيـه دار العلوم څخه په اردو ژبه خپريږي دا جريـده ليکـي: د هندوسـتان په حيدر آباد کې تيره مياشت حضرت مولينـاابو الوفـاء افغـاني قدس سره وفات شـو، مرحـوم پـه علـم، فقـه، تقـوا، زهـداوذاتي کمالاتو کې د زمانې طاق او دحنفي فقهې د لويـو امامـانو څخـه ؤ، چې خپل ټول عمر يـې د حنفـي امامـانو د آثـارو د راژونـدي کولو او دحنفي فقهې د ماخذونو په ښکاره کولو مصروف کـړی دی د هغو په راژوندي کولو او چاپ کولو کې يې همت کړی ، ده تل په گمنامۍ او انزوا کې ژوند تـير کړی، د ده وفـات د ټول عالم اسلام په زياته بيا د حنفي فقهې د مـذهب پيروانـو تـه يوه الم ناکه لويه سانحه ده، خـدانتعالی دې ده لـره د خپـل مقام قرب ورعطا کړي.

دبمبـي دانقـلاب ورځپانـه د۱۹۷۵م کـال داگسـت پـه دريمي (د۲۱۸گڼې اته ديرشم ټوک دريـم مـخ) کـې دمولـوی ابوالوفاء افغاني دمړينې په هکله داسې ليکي: دحيدرابادلجنة احياء المعـارف النعمانيـه دصدرحضرت مولينـاابوالوفـاء المنـاک وفات نه يوازې دهند اوپاکستان داهل علموپـه منـځ کـې بلکـه دټولې نړۍ په علمي حلقوکې په ډېرتأسف اوخواشـينۍ اوريـدل شـوی دی.ددغـه اسـتادشريف شخصـيت دمشـيخيت اوعلميت لطيـف ممـزوج ؤ،چـې نظيريـی لرپيـداکيږي. لـه يـوه پلـوه درويش،عابد،زاهداوخـدای پرسـته ؤ،خوپـه عـين حـال کـې زبردسـت عـالم اومحقـق ؤ،چـې پـه علمـي دنيـاکې يـی مسـلم شخصيت درلود اودعالمانواومحققانوپه لومړی صف کې شـميرل کيده اوپنځوس کاله يی ددکـن پـه حيـدرابادکې دحنفـی فقهـي نادروکتابونوپه مونـدلو اوچـاپولو اوشـاگردانو روزلـو اوعلمـي مشـاغلوکې تيرکـړل اوپـه کلوکلـوددکن دحيدرابادنظاميـه مدرســي مــدرس اوددائــرة المعــارف النعمانيــه مشرــؤ،چې دزرواونووطبقوڅخه يی پيـاوړي مخلـص شـاگردان درلودل،پـه خپلوافغــاني رواياتو،زهداوتقوی،ښواخلاقو،تواضــع اوعلمــي پلټنوسخت پابندؤ،مجلس يی خوږاوپراخ ؤ،دخپلو تيرو صالحينو دعلم اوعمل ښه نمونه ؤ،مرشدانه شفقت ،محبت اومهرباني يـی درلـوده اوترڅـان وروسـته يـی يوشـميرلوی شـاگردان ،پيـروان اومخلصان پريښودل چې په حقيقت کې دده علمي ترکه ده، روح دې ښاداويادد‌ې تل وي اولاره دې له لارويانوډکه وي.

دسعودي او ایران سیاسي ستونزه ولې

مذهبي شخړه ګڼل کیږي ترشایې څه اهداف دي؟

شهیدزوی

په سعودي کې شیعه ملا شیخ نمر النمر ته دمرګ سزا اوبیاپه تهران اومشهدکې دسعودي پرسفارت اوقونسلګرۍ دایراني مظاهره چیانودحملې نه پس دسعودي عربستان او ایران ترمنځ دیپلوماتیکي اړیکي پرې شویدي اوبېخي د ۱۹۸۷م کال هغې پېښې ته ورته فضا رامنځته شویده کله چې دسعودي دولت په حرم شریف کې د۲۷۵ ایرانیانوپه شمول هغه ۴۰۲ شرخوښي شیعه ګان ووژل کوموچې دسعودي پرکړنلارې داعتراض په موخه په حرم کې مظاهره کړې اوپه حرم قابض شوي وو ؛ دسعودي ددې اقدام په مقابل کې ایرانیانوسخت غبرګون ښکاره کړی و ؛ په تهران کې یې دسعودي پرسفارت حمله کړې وه ؛ سفارت ته دسخت زیان اوښتوترڅنګ ایراني ځوانانویوسعودي دیپلومات هم وژلی و چې په مقابل کې یې سعودي دخپلې خاورې نه دایران سفیر ویستلی و او پدې توګه ددواړوهېوادونو ترمنځ د۴ کلونولپاره دیپلوماتیک روابط پرې شوي ول .

سره له دې چې دایران اوسعودي ترمنځ غوره مثالي روابط کله ندي تېر شوي خو په سعودي کې النمر ته دمرګ دسزا ورکول کېدونه پس دسعودي اوایران ترمنځ روابط دومره خراب شویدي چې شاید دومره به دتاریخ په اوږدو کې کله هم نه وو خراب .

دیوبل دغندلو اوژبنیزې شخړې نه خبره دیوبل پرضد دعملي اقداماتوترحده ورسېدله ؛ ددواړوهېوادونوترمنځ دیپلوماتیکې اړیکې پرې شوې ؛ نه یواځې ددې دواړوهېوادونوبلکې دسعودي حلیفوهېوادونوقطر، کویت ،بحرین ،سوډان اوجبوتي هم دایران سره خپلې دیپلوماتیکي اړیکې پرې کړیدي اوپه تهران کې یې دسعودي دسفارت سوځېدل په سختوټکوغندلي دي.

په ملګروملتونوکې دسعودي ځانګړي استازي عبدالله المعلومي ویلی دي چې دایران سره زموږڅه ازلي دښمني نشته ؛ دنوروواوپه ځانګړي ډول دعربوپه کورنوچاروکې لاسوهنې زموږ اوددوئ ترمنځ دروابطود خرابوالي لامل ګرځي ؛که ایران په خپلې کړنلارې کې بدلون راولي نوپه ډېرې اسانۍ زموږروابط ښه کېدای شي .

ترکې دسعودي اوایران ترمنځ دمنځګړیتوب وړاندیځ وکړخودسختې ناهیلۍ سره هغه مهال مخامخ شوچې کله دایران یوشمېردولتي اونادولتي مشرانودشیخ نمردمرګ دسزا سره دترکې دولسمشرطیب

اردګان دارتباط خبرې وکړې ؛ دترکـې دولـت دايـران ددې ځرګندونوپه مقابل کې سخت غبرګون ښکاره کړاودايران ددولـت نـه يـې وغوښـتل چـې دداسـي نامسـئولانه ځرګندونودمخنيوي لپاره دې کوټلي ګامونه پورته کړي .

بـل لورتـه دايـران دولـت هڅـې کـوي چـې ددواړوهېوادونودروابطودخرابوالي توله پړه پرسـعودي ورواچــوي ؛ دبانـــدنيوچارودوزارت وياندحســـين جابرانصاري وويل چې دسعودي دولت غـواړي چـې پـه تهران کې يې پرسفارت حمله پلمـه کـړي اودايـران سره روابطوخرابولوته لاربرابره کړي ؛ انصـاري داهـم وويـل چې څو ورځې دمخـه دسـعودي جنګـي طيـارو دايـران پرسـفارت بمونـه غورځـولي دي چـې يکـې دسـفارت څوکارکونکي ټپيان شوي هم دي خوسعودي ايران داتور ردکړيدی او ويلی يې دي چې ددې تورپه اړه به تحقيقات وکړي

همداراز ايران ته يارانودوسـتانوهم خپـل اخـلاص ښکاره کړيدی ؛ دعـراق يوشمېرسـياسي څېرواونېړدې ټولوشيعه مذهبي مشرانودسعودي دولت له لورې شـيخ النمر ته دمرګ سزا ورکول سخت غندلي دي .

پـه لبنـان کـې دحـزب الله پـه نـوم دشـيعه ګانودملېشومشرحسن نصرالله هـم پـدې اړه دخپـل غـم اوغصې اظهارکړيدی ؛ دااقدام يـې پـه ټـولې نـړۍ کـې دشيعه ګانواوسنيانوترمنځ دخپلمنځي جنـګ درامنځتـه کولوهڅه ګڼلی اوويلي يې دي چې دشيخ النمرمـرګ بـه ديوم الحساب پورې دآل سعودلپاره

دا پـه داسـې حـال کـې ده چـې لا دمخـه دا دواړه هېوادونه په يمن اوشام کې بالواسطه يوپربل ګوزارونـه کوي اودداوړو ترمنځ پراکسي واريابټ جنګ روان دی .

دنړۍ مطبوعات لګيادي په سـعودي کـې النمرتـه دمرګ سزا اوپه ايران کې دسـعودي پرسـفارت حملـه ،دا دواړه پېښــې غټــوي اوهڅــې کــوي چـــې ددواړو هېوادونـوترمنځ دجنـګ رامنځتـه کېدل حتمـي کـړي؛ اوسني حالات بيخي د۸۰ يمې کليـزې حـالاتو تـه ورتـه بولي ؛ هغه مهـال دصـدام دولـت يـوعراقي شـيعه مـلا محمدباقرالصدر په مرګ محکوم کړی وچې همـداد۱۹۸۰ نه تر۱۹۸۸ پورې دعراق اوايران ترمنځ دستروتاوانونونه د يک جنګ سبب ګرځېـدلې واوددې جنـګ پـه رامنځتـه کېدوکې نړيوالورسنيوډېر ستررول اداکـړی و؛ اوس هـم چې په يوسني هېواد کې دسني دولت له لورې شيعه مـلا په مرګ محکـوم شـويدی نړيوالـو رسـنيو ددې پېښـې دزيـــات غټولـــواو ددې دواړوهېوادونـــوترمنځ د روابطودســـخت خرابوالواوپـــه نتيجـــه کـــې يـــې ددواړوهېوادونوترمنځ دجنګ رامنځته کولولپاره شـپه او ورځ پرځان يوه کړيده ؛ ټولې هغه خـبرې خپـروي چـې ددښمنۍ اوتعصباتودلازياتېدا سـبب کېدای شي اويـوه داسې خـبره هـم نـه خپـروي چـې دشـخړې دکمـوالي اوددواړوهېوادونودقرب لامل کېدای شي .

ژوندۍ بېلګه يـې داده چـې دسـعودي پرسـفارت حمله دايران ولسمشر حسن روحاني په ډېروسـختوټکو غندلې وه خونړيوالورسنيودهغه دوينـا دغـه ټـول ټکـي پرېښي وواودهغه دخبرويواځې هغه برخه يې راخستـې وه کومــــه چـــې دســـعودي دلاغصـــې اوددواړو هېوادونوترمنځ دلريوالي سبب کېدای شوه کابومياشـت وړاندې چـې دداعـش دمقـابلې لپـاره دسـعودي دولـت ۳۴هېوادونواتحاداعلان کړنو نړيوالـوشريرو رسـنيو دې اتحاد ته دسني اتحادنوم ورکړحال داچې کـابو۲۳ سـني هېوادونه پدې اتحادکې بيخي شامل نه وو

مذهبي ،فرقه يزو ،ژبنو اوقومي تعصباتو ته هوا ورکول اوله دې لارې جنګي جنون رامنځته کول هغه حربه ده چې برتانې به په هغه سیموکې ترې کاراخستلوکومې به یې چې ترخپل استعمارلاندې راوستل غوښتل

نن په منځني ختیځ کې اسلام دښمن ټول ځواکونه دبرتانې دهمدې پخوانۍ حربې نه کاراخلي ؛ داسرائیلوترشاولاړ دي اوله ډېرې مودې نه پدې هڅوکې دي چې په منځني ختیځ کې دشیعه اوسني فرقه یزې شخړې رامنځته کړي ؛ اجتماعي طاقت یې له منځه یوسي ؛ هېوادونه تجزیه کړي اودګریټراسرئیل (لوی اسرائیل) دنقشې دتطبیق ترڅنګ خپل ټول شوم اهداف پوره کړي .

په منځني ختیځ کې دآزادکردستان په نوم دیولاسپوځي دولت رامنځته کول داسرائیلوډېره ستره هیله وه ترڅوپکې ستره فوځي اډه جوړه ؛خپله دفاع باوري اوخپلې توسیع ورکولوته لاربرابره کړي .

په روغ اوباثباته منځني ختیځ کې داسرائیلودا ارمان هیڅکله پوره کېدونکی نه و خوپه عراق اوسوریې کې یې چې بې ساري ګډوډي رامنځته کړه نواوس یې تقریباً داهدف پوره کېدونکی ښکاري .

امریکابیا پدې کارکې ترټولوور اندې ده ؛ دخپلووسلودپلورلواواسلامي هېوادونو داشغالولو لپاره لګیا ده همداحربه په کاراچوي او دامریکاوسله جوړونکي شرکتونه دنړیولورسنیونه ددې هدف دترلاسه کولولپاره ډېرکار اخلي چې دایران اوسعودي اوسنۍ لانجې ته دشیعه ګانو اوسنیانودشخړې نوم ورکول همداحقیقت روښانه کوي .

امریکا، روسیه ،برتانیه ،چین ،فرانسه ،المان ،اوکراین ،نیدرلینډ، سویډن ،سویزرلینډ، اسرئیل اوترکیه دنړۍ هغه هېوادونه دي چې په نړۍ کې ترټولوزیاتې وسلې پلوري .

سعودي عربستان ،هند،متحده عرب امارات،عمان، سنګاپور،پاکستان ،عراق، آزربایجان،اندونیزیااوچین دلومړۍ کرښې په وسله پېرونکو هېوادونوکې شماردي .

په وسله پلورونکو یادو ټولو هېوادونو کې اسلامي هېوادیواځې ترکیه ده چې په درجه بندۍ کې یې مرتبه ترټولولاندې ده ؛ امریکاترټولو وړاندې ده او هروسله جوړونکی شرکت یې دبل ستروسله پلورونکي هېواد برابردی ؛ دامریکا همدا شرکتونه دوسله پېرونکوهېوادونو سیاستونه ترخپلو اغېزو لاندې راولي اوخپلووسلو ته دبازارپیداکولوپه موخه په نړۍ کې دمصنوعي جنګونود رامنځته کولولپاره پلانونه جوړوي.

دړومبۍ کرښې په اخستونکو اوخرڅونکو دواړوهېوادونوکې چین داخل دی نوځکه یې پرسیاست دنورواغېزې نشته .

په نړۍ کې سعودي عربستان اوهندتربل هرچازیاتې وسلې پېري ؛کله چې دا دواړه هېوادونه دجنګ اراده ښکاره کوي یا عملاً په جنګ کې ښکېل کېږي نودسیمې نورهېوادونه هم دوسلواخستلوپه منډه کې ځانونه ورشاملوي نوځکه داخبره ببخي په ځای ده چې دنړیولورسنیوله لارې دامریکا وسله جوړونکي شرکتونه ددې لپاره ډېرې زیاتې هڅې کوي چې سعودي دایران سره په جنګ اخته کړي .

سره له دې چې امریکا له سعودي اوایران دواړونه دروانې ستونزې دختمولوغوښتنه کړیده خودامریکا

نفاق هرچاته معلوم دی اوپدې هرڅوک پوهېږي چې دامریکاقول اوفعل تل دیوبل سره په تضاد کې وي.

موږ دامنو چې دسعودي اوایران ترمنځ سیاسي کشمکش شتون لري اوداهم یوحقیقت دی چې ددواړوترمنځ دا کشمکش نوی ندی

په ۸۰یمې لسیزې کې چې دایران اوعراق ترمنځ جنګ رامنځته شوي ونوپه هغه جنګ کې سعودي دعراق ډېره مالي مرسته کړی وه اوخپل متحدین بحرین ، قطر،کویت اومتحده عرب امارات یې هم دعراق مرستې ته تشویق کړي وو؛ درياض شاهي دولت سره دا وېره وه چې د۱۹۷۹م دخمیني په لاس دایران دانقلاب دبریالیتوب نه پس به دخمیني دفکرخپرېدا منځني ختيځ بې ثباته کړي ځکه چې خمیني په خپلو وینااوو کې ددې خبرې اظهارکړی وچې دسیمې نه دشاهي اوسیکولردواړه قسمه نظامونوختمول یې لویه هیله اوله مهمو مقاصدو څخه ده

په ۲۰۰۳م کې چې امریکا اوغربي متحدینویې پرعراق حمله وکړه اودصدام اداره ړنګه شوه نوپه نتیجه کې یې دشیعه ګانوحکومت رامنځته شو؛ دامریکایانوپه لاس رامنځته شوې دعراق دا نوی اداره مطلقه ایران پلوی اداره وه .

ایران چې په سیمې خپله باداري غواړي دعراق په څېرمنځني ختیځ دې دتېلوصادرونکي اوپه مختلفو لحاظونوخورامهم عربي هېواد کې ورته دداسې اداري راتلل خورا مهم ونوځکه یې ددې اداري نه خپل پوره ملاتړښکاره کړ.

په عراق کې دصدام داداري ړنګېدل اودمطلقې ایران پلوي اداري رامنځته کېدل پرسعودي پټ خوستر ګوزار ونوځکه یې دایران سره روابط مخ په خرابېدو شول .

بیاچې کله د۲۰۰۷م کال په جنوری کې دایران داتومي پروګرام نه پرده پورته اونړۍ ترې خبره شوه نودادسعودي اوایران دروابطودخرابېدوبل سترسبب شو؛ ایران که څه هم تل دا ویل چې دیورانیمودغني کولو پروګرام یې دسوله یزومقاصدولپاره دی خودغربي نړۍ په څېرسعودي هم په ایران بې باوري ښکاره کوله اوویل یې چې ایران ځان اتومي ځواک جوړول اوپدې طریقې په سیمې کې خپله برلاسي غواړي .

دعربو دبهارپه نوم چې دعربي نړۍ په ډېروهېوادونوکې دخپلو دولتونوپرضد ولسونوپاڅونونه وکړل نودالړۍ تربحرینه هم راورسېدله اوپه دې هېواد کې هم دمظاهروسلسله پیل شوه ؛ په بحرین کې دامظاهرې دسعودي لپاره ځکه دانديښنې وړ وې چې اکثریت یې دایران پلووشیعه ګانوو؛ سعودي دبحرین دولت نه ددفاع په موخه بحرین ته خپل فوځ ولېږلو؛ دسعودي فوځ دلاریون کونکو په ناکامولواودبحرین ددولت نه په فاع کولوکامیاب شو چې ورسره داخبره ثابته شوه چې په سیمې کې دایران اوسعودي ترمنځ اختلافات ترډېره حده جوردي اوهریودبل دلاندې کولو لپاره په لوړه سطحه ګامونوپورته کولوته هم تیارېږي همدارازدتېر۲۰۱۵م کال دمارچ په اواخروکې سعودي اواتحادیانویې یوعسکري اتحادجوړکړاوپه یمن کې یې په ایران پلوو اودایران دحمایت نه پربرخمنوهغوحوثیانو هوایي بریدونه پیل کړل کوموچې ددولت پرضد دپاڅون په پایله کې دیمن دولت رانسکور کړ اودپلازمېنې په شمول دهېوادپه ډېروسیموقابض شول ؛ پرحوثیانو دسعودي بمبار ورو ،ورودایران اوسعودي ترمنځ په پراکسي وار((خفیه جنګ)) بدل شواو داسې پېښې هم ثبت شوي چې پکې نېغ په نېغه دسعودي اوایران فوځیان دیوبل سره مخامخ جنګېدلي دي .

نو ددواړوهېوادونوترمنځ دسياسي کشمکش له شتون نه انکارنشته خو موږدا وايوچې ورته بايد د سياسي کشمکش په نظروکتل شي ؛ مذهبي جنګ دې ورته نه ويل کېږي .

خوداچې لويديځه نړۍ اواسرائيل د نړيوالو رسنيو له لارې دېته دمذهبي کشمکش رنګ ورکوي نوپکې يې هغه مذموم اهداف نغښتي دي دکومونه موچې دمخه يادونه وکړه.

دلويديځ دخپلو موخوسره کاروي اوچې له هرې لارې بې حاصلولای شي مخ ترې نه اړوي خوخطرناکه خبره داده چې داسلامي نړۍ زياتره رسنۍ اودرسنيو سره تړاولرونکي خلک دشخصي ګټوپه هدف اوپه مسلک کې دروند کوڼ تعصب له امله ډېرې نامسئولانه څرګندونې کوي اودې ستونزې ته دمذهب اومسلک دجنګ په نظرګوري .

يوه مهمه پوښتنه داده چې پدې حساس وخت کې سعودي دا اقدام ولې وکړ؟ دداسې شيعه ملا دوژلوځه اړتيا وه چې دومره ستونزې يې رامنځته کړې ؟

ډېرخلک دافکر کوي چې داکوم تصادف نه و او نه دسعودي مشران دومره ناپوهان دي چې ددې دپايلوپه اړه به يې ګيني فکرنه کاوه اوپدې به نه پوهېدل چې دداسې اقدام پايلې به څه وي ؟ سعودي پدې هرڅه ښه

پوهېدلو؛دهمدې پايلو تمه يې لرله اودهمدې غوښتونکی و.

اصل خبره داده چې سعودي په سيمې کې دامريکامهم اتحادي ګڼل کېږي سعودي غوښتل چې په شام کې دبشارالاسداوپه يمن کې دحوثيانونه په حمايت کولودې لويديځ اوپه سرکې يې امريکا ايران ته سزا ورکړې يادې لږترلږه دومره فشارورباندې راولي چې

دبشارالاسد اوحوثيانودحمايت نه لاس په سرشي خوچې دسعودي دې يوې غوښتنې ته هم امريکا اونور لويديځ نه يواځې داچې التفات ونکړبلکې برعکس دايران اولويديځ روابط ديوې نه بلې ورځې ته په ښه کېدوشول نوسعودي دامريکا اونورلويديځ نه سخت ناهيلی شو اوخپله ټوله توجويې اوس عربي نړۍ ته راواړوله ؛ اوس ددې لپاره ډېرې زياتې هڅې کوي چې دټولې عربي نړۍ حمايت ځان ته راجلب اوپرځان يې راټوله کړي ؛ النمرته دمرګ سزا ورکولوله لارې دايران سره دروابطوخرابول همداسې يوه سياسي هڅه ښکاري اوسعودي غواړي چې له دې لارې دخپلوسني عربي اتحاديانولازيات حمايت راجلب اوپه کورکې دننه اختلافات له منځه يوسي چې دلنډې مودې لپاره يې داهڅې ګټورې اواداکړنلاره بريالۍ ښکاري خو داوږدې مودې لپاره ځکه له تاوانونو ډکه ښکاري چې پدې سره به دلويديځ هغه شوم پلان قوت ومومي دکوم له مخې چې غرب دشيعه اوسني په نوم دعربي نړۍ ويشل ؛ بيا ددواړوترمنځ دخونړوجنګونو رامنځته کول اوپه نتيجه کې دمنځني ختيځ هرهېواد تجزيه کول اوداسرائيلو دشومو اهدافو پوره کول غواړي.

ځه وايم چې که دسعودي اوسنوحالاتوته وګورونودې پوښتنې اصل جواب به داوي چې سعودي به دډېرمجبوريت په عالم کې دا قدم پورته کړی وي ؛ شيخ نمرد۲۰۰۲م نه راپدېخوا دسعودي دولت په اجازه په قطيف کې دحضرت حسين په نوم دشيعه ګانوپه جومات کې دخطابت دنده ترسره کوله خوهغه چې دايران په مدرسوکې ۱۰کلونه تېرکړی وونوپه فکرکې يې تشددزيات واو د ايراني رژيم دسخت موقف اودسيمې په اړه دايراني سياست سخت حامي و نوځکه يې لږه موده پس په خطابت کې دفرقه يزواومسلکي تعصباتورنګ

راښکاره شو چې له امله يې دسعودي اودسيمې نوروهېوادونوپه شيعه ګانوکې مشهوراوترډېره حده په شيعه ځوانانوکې مقبول شوچې همدې مقبوليت اوشهرت ده ته حوصله ورکړه اوپکې تشدد لاپسې زيات شو .

دولت هڅې وکړې چې هغه ددې کارنه منع کړي خونه يواځې داچې ددولت دې هڅونتيجه ورنکړه بلکې په ۲۰۰۹م کې هغه په سعودي کې دحقوقودترلاسه کولوپه موخه دشيعه ګانولپاره دمستقل دولت اودسعودي دتجزيې مطالبه پيل کړه او يوشمېرځوانوپيروانويې پر دولتي امنيتي ځواکونو بريدونه پيل کړل تردې چې پرامنيتي ځواکونو ديوبريدپرمهال پخپله النمرهم په سخت زخمي حالت کې ونيول شو.

دالنمردي کړنو چې دسعودي په ګومان هېواددتجزيې دجدي ګواښ سره مخامخ کړنودسعودي دولت دهغه دنيولواوبياورته دمرګ دسزا ورکولو پرېکړه وکړه .

شيخ نمرهيڅکله هم پرده لګول شوي سياسي تورونه ، نه ردول خوويل به يې چې ددولت پرضد د وسلې راپورته کولوپه نسبت د ولس حمايت زيات ګټوربولي ځکه چې دالفاظووسله دمرميوورولونه زيات زور لري.

که غور وشي نوداخبره ببخي واضحه کېږي چې يواځې داخلي سياسي عوامل ووچې له امله يې النمر په مرګ محکوم شو ځکه چې په نړۍ کې يودولت هم چاته دا اجازه نه ورکوي چې دهېواد دتجزيې هڅې دې وکړي اوڅوک چې داسې اعمال ترسره کړي نودهرهېوادقانون يې ملي غدار اوخائن ګڼي .

نودا اوس ډېره عجيبه خبره ده چې دسعودي دولت دې خپل تبعه دهېوادسره دخيانت په څېر ديوستر جرم له امله قانوني مجرم ګڼي اوايران دې داعمل غندي اودسعودي سره دې خپل روابط خرابوي ؟!

په ايران کې چې ددولت له لورې په ډول ډول پلموبې شمېره سترسترسني علماء قتل شول آيا ايران به دسنيانوکوم هېواد ته دايران ددې عمل دغندلواجازه ورکړي ؟

که چاته دا اجازه نه ورکوي اودا دخپل هېوادپه کورنيوچاروکې مداخله ګڼي نوبايد دنورودخپلواکۍ اواستقلال احترام هم وکړي اودچاپه کورنيو چاروکې مداخله ونکړي.

نودډېروپه ګومان ددواړوهېوادونوترمنځ دجنګ رامنځته کېدوخطرمخ پرزياتېدودی.

خو زما په اند خبره داسې نده ؛ نه دا دواړه پېښې دومره ستري دي چې دواړه هېوادونه دې دجنګ ترسرحده ورسوي اونه دا دواړه هېوادونه داسې دي چې جنګ کې دې دځان لپاره خير ووينې اوپرې خوشاله دې شي ؛ دا دواړه هېوادونه ډېر مشکلات لري چې دوئ پرې ښه پوهېږي .

داسـمه ده چـې دسـعودي اقتصـاد ډېـر ښـه دی اوجنګي بودیجه یې هم ښه ستره ده خویواځې په ښـه اقتصاد جګونـه نـه ګټـل کېـږي اونـه ښـه اقتصـادونه جنګونوته ټینګېږي چې امریکا ،یې ژوندۍ بېلګه ده ؛ بـل داچې دسعودي فوځ دعملي جنګ هیڅ تجربـه نـه لـري اونه دځمکني جنګ سختۍ زغملای شي بیاخصوصـاً پـه داسې حال کې چې دیمن حوثي باغیانوپرضـد دسـعودي بمبـار اودحوثیانولـه لـورې دسـعودي پـه سرحـدي سیموحملې روانې دي

بل داچې دسعودي یو مهم اتحـادي پاکسـتان هـم پدې مسئله کـې دایـران پـه مقابـل کـې نېـغ پـه نېغـه دسعودي سره نشي ودرېدای ؛ایران د پاکسـتان ګاونـډي دی او دادواړه هېوادونه په خپلوکې سره اوږده ګډه پولـه لري نوځکـه یـې دمنځګړیتـوب لاره خپلـه کړیـده چـې داپخپل ذات کې ښه خبره ده خودسعودي لپـاره نـاهیلي کونکی ده .

داهم یوحقیقت دی چې دایـران پـه موضـوع کـې سعودي دامریکا ددریځ نـه ناراضـه دی چـې دسـعودي ددولت یوعالي رتبه غړي خپل دانارضایت ښه په روښانه ټکوښکاره کړیدی اوویلي یې دي چې ایران هرڅـه کـوي امریکا یې په مقابل کې هیڅ نه وایـې اوپـه پټـه خولـه وروسته کېږي ؛موږ ددې هیڅ پروانه لرو چې امریکا پـه څـه غصـه کېږي یـا خفـه کېږي ؛ داسـمه ده چـې موږدسپیني ماڼۍ موقف ته دقدرپـه نظرګوروخودخپلـو ګټودتحفظ لپاره موږ دتهران پرضدهر ډول اقدام کولوتـه تیار یو.

نوپه داسـې حالـت کـې بـه ډېـره ګرانـه وي چـې سعودي دایران سره جنګ کولوته زړه ښه کړي.

دایران لپاره هم داجنګ له ځانه سره ډېـر تاوانونـه اومشکلات لري نوښکاري داسې چې په هیڅ صورت بـه ورته زړه ښـه نکـړي ؛ دښـمېر پـه لحـاظ دایـران فـوځ دسعودي دفوځ نه زیات دی اودعملي جنګ تجربـه هـم لري خودسعودي فوځي بودیجه دایران دفوځي بـودیجې په نسبت ۸ چنده زیاته ده ؛ سعودي دامریکـا اویوشـمېر نوروغربي هېوادونونه په لوړه پیمانه پرمختللـې وسلې اوجنګي طیارې پېري .

ایـران پـوهېږي چـې جنـګ بـه یـې اقتصـاد تـه ډېرسترتاوانونه ورواړي اودځاني ډېروتلفاتوسره به هـم مخامخ شي ؛ ایران په مذهبي تعصب اودمذهبي تعصـب پربنسټ دسـیمې دهېوادونوپـه داخـلي چـاروکې لا لـه وړانـدې پـه لاس وهلوتـورن دی ، کـه دیـوملا پـه سردسعودي په څېردهغه هېواد سره جنګ ته چمتوکېږي چې پکې دمسلمانانو ترټولومقدس مقامـات دي نوپـدې بدنامۍ کـې بـه یـې نورزیـاتوالی هـم راشي اودنـورې اسلامي نړۍ سره به یې فاصلـې زیـاتې شي ؛ طبعـي ده چې دایران به دې حقیقت ته پام وي .

په ۸۰ یمې لسیزې کـې دعـراق سره دجنـګ ترخـه تجربه هم دایران مخې ته ده ؛ هغـه چنـګ دایـران لپاره خورابې ګټې خودتلفاتو نه ډک جنګ و چـې پکـې دوژل شویوایراني فوځیانو او ولسي وګړوشمېرد یوملیون نـه اوښتی و خوایران دعـراق نـه پـه یـوه لوېښـت ځمکـې نیولوهم نه وتوانېدلی .

نوداسې جنـګ اوشـخړې چـې دځـان سره ددواړو هېوادونو لپاره سترتاوانونه لري ؛په ټولې اسـلامي نـړۍ کـې دجنګونواوګډوډیودخپرېـدالامل ګرځـي اولـه بـدو اغېزویې یواسلامې هېواد هم خوندي نه پاتې کېږي امېـد دی دداسې جنګ نه به دا دواړه هېوادونه ځانونه وسـاتي اوددښمن شوم پلانونه به عملي کېدوته پرېنږدي.

مولانا رفیع الدین قاسمي (هند) ژباړه: سجاد

د څارویو!

په اړه د رسول الله ﷺ د عاطفې

او مهربانۍ ډکې لارښوونې...

درسول الله ﷺ له مهربانۍ او عاطفې ډک شان نه یواځې په انسانانو خاص دی، بلکې درحمت شان یې دومره پراخ دی چې آن د څارویو حقوقو ته یې هم د خپل لاربنوو نو په سیوري کې ځای اوپناه ورکړېده، او ر سره یې د ښه سلوک او د حقوقو رعایتولو په اړه کلک تاکید کړی دی ، چې ورته په کتو سره کله مونږ خپلو ځانو او د ټولنې حالت ته ځیر شو نو بې له شکه د څارویو سره دخلکو روانه رویه او دهغو په حقوقو اداء کولو کې کوتاهې دالله جَلَّجَلَالُهُ دعذاب او وعیدونو مستحق ده

د الله تعالی دا ستر فضل او لورینه ده چې له واړه حیوان نیولي تر لوی پورې ټول یې زمونږ لپاره تابع گرځولي، یوه کوچني ماشوم داوښ پشان حیوان واگې نیولې وي اوبوځي یې، دا د الله جَلَّجَلَالُهُ مهربانۍ او دبشریت سره یې ښېکنه ده،چې یولوی نه لوی څاروی یو ماشوم هم دځان لپاره تابع کوي، کنه کمزوری او بې وسه انسانه دجسامت او ځواک له پلوه هیڅکله دومره حیثیت نلري چې هغه د سترو، قوي او درنو حیواناتو څښتن شي یا یې دځان لپاره تابع وگرځوي.

څارویو کې خیر:

دڅارویو اهمیت او دخصوصیاتوپیژندلو لپاره دا بس ده چې په قرآن کریم کې دگنو څارویواوحیواناتو ذکر شوی او نه یواځې ذکر یې شوی دی، بلکې څو سورتونه هم دڅارویو په نومو مولي لکه: البقره [غویه] الانعام[څاروي] النحل [شاتو مچۍ] النمل[میږي] العنکبوت[غڼه] الفیل[هاتي]۔

یوځای الله جَلَّجَلَالُهُ دڅارویو فواید او خصوصیات داسې بیانوي :

اوهغه څاروي یې پیدا کړیدي، چې په کې د ستاسو لپاره گرم کالي اونور گڼ منافع هم شته اوځیني ستاسو دخوړو لپاره په کار راځي اوپه دې کې ستاسي رونق هم شته چې کله یې له څرولو راولئ،اوهم چې کله یې څرولو ته بوځئ او ستاسي بارون ترهغو ښارو پورتهرسوي چې تاسې هغه هلته په نیم ځان هم نشئ رسولئ، یقیناً ستاسي رب ژیات شفیق اومهربان دی.(النحل: ۵-۸)

رسول الله ﷺ دځینو څارویو ښو صفاتو او دهغوی معنوي او اخلاقي ځانگړتیاوو ته په پام دهغوی سره داحسان او ښه سلوک حکم کړی دی،داس باره کې یې فرمایلي:ترقیامت ورځې په اس پوري خیر تړلی دی(مسلم، باب الخیل فی نواصیها:حدیث:۴۹۵۵)

اوپه یوبل روایت کې دي:اوښ دخپل څښتن لپاره دعزت اوشرف لامل دی اوپه اوزو کې خیر اوبرکت دی (ابن ماجه، باب اتخاذ الماشیه حدیث:۲۳۰۵)او په بل حدیث

دی رسول الله ﷺ فرمایلي:چرګ ته کنځلې مه کوئ ځکه هغه مو لمانځه ته ویښوي (ابوداود باب ماجاء فی الدیک حدیث:۵۱۹۱)

څارویو سره داحسان سلوک اجروثواب لري:

رسول الله ﷺ څارویو سره داحسان اوښه سلوک حکم کړی او داجروثواب لامل یې یاد کړی دی:

له حضرت ابوهریرة رضي الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ فرمایل: یوې بدکارې میرمنې یواځې په دې ښښه وشوه چې هغه په یوه داسې کوهي تیریده چې نیږدې هغه ته یو تږی سپی ولاړو، چې له زیاتې تندې لړزیده اونژدې وه چې دتندې شدت په وجه هغه هلاک شي ، کوهي نه دابو راویستلو لپاره څه نه و ،هغې میرمنې خپله چرمي موزه وایسته او پخپل پوړني پسې یې وتړله پکې اوبه یې را ویستې اوپه سپې یې وڅکښلې، ددغې میرمنې داکار دالله تعالی په نزد دومره مقبول شو چې له امله یې هغه وښښله(مسلم، باب فضل ساقی البهایم حدیث:۵۹۹۷)

یوتن رسول الله ﷺ ته عرض وکړ: دالله رسوله!زه دخپلو اوښانو داوبوڅکښلو لپاره خپل حوض له اوبو ډک کړم بیا دنورو خلکو اوښان هم ورته راشي اوبه و څښکې ایا ماته پکې اجرشته ؟رسول الله ﷺ وفرمایل: هر څاڅکی یې اجرو ثواب لري.(مسند احمدو مسند عبدالله بن عمرورض،حدیث:۲۰۷۵)

څارویو سره د ناوړه سلوک په اړه وعیدونه:

رسول الله(ﷺدڅارویو سره دښه سلوک په اړه تاکید کړی دی، او ناوړه سلوک کول یې لویه ګناه ګرځولې اوپه په دې اړه یې د انسان د ضمیرښوروونکی الفاظ کارولي:څنګه چې امام بخاري رحمه الله روایت راوړی دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: یوې میرمنې ته په دې وجه عذاب ورکول شوچې هغې پیشو تړلې وه، نه یې ورته څه خواړه ورکول او نه یې دڅښکلو اوبه ورکولې اونه یې پرینښوده چې هغه خپله څه ولټوي.(مسلم، باب تحریم قتل الهرة، حدیث: ۵۹۸۹)

له حضرت ابن عباس رضي الله عنه څخه روایت دی چې یوداسې خر تیریده چې دهغه خوله داغلې وه، رسول الله ﷺ هغه ولیده وي فرمایل: په هغه شخص دې لعنت وي چا چې دا دغلی وي (مسلم،باب النهی عن ضرب الحیوان فی وجهه، حدیث:۵٦۷۴)اوپه یو روایت کې دي:چې رسول الله ﷺ په مخ دوهلو او داغولو څخه منع کړیده(مسلم، باب النهی عن ضرب الحیوان فی وجهه:۵٦۷۴)

په یو بل روایت کې دي غیلان بن جناده وایي: چې زه د داسې اوښ سره رسول الله ﷺ ته راغلم چې دهغه پوزه ما داغلې وه، رسول الله ﷺ وفرمایل:جناده! ایا تاته دداغ لپاره یواځې دمخ اندام رسیدلی و، له تابه ددې قصاص اخستل کیږي.

دڅارویو جنګولو او زوروولو ممانعت:

رسول الله ﷺ نه یواځې دکورنیوڅارویو سره له ناوړه سلوک څخه منع کړیده بلکې دنورو پالتو څارویو دبې ځایه ځورولو اوجنګولو څخه یې هم منع راوړیده:

له حضرت ابن عباس رضي الله عنه نه روایت دی چې رسول الله ﷺ پخپل منځ کې دڅارویو د جنګولو نه منع کړیده(ترمذی، باب کراهیة التحریش بین البهائم: حدیث:۱۷۰۹)

حضرت عبد ارحمن بن عبد الله رضي الله عنه له خپل پلاره نقل کوي چې هغه ویلي:یووار مونږ درسول الله ﷺ سره په سفر کې وو، رسول الله ﷺ دقضاء حاجت

لپاره لاړ، مونږ یوه مرغۍ ولیده چې دوه بچي هم ورسره وو ،مونږ هغه دواړه بچیان ونیول، مرغۍ راغله دخپلو بچیانو د نیولو فریاد کاوه، چې رسول الله ﷺ راغی، رسول الله ﷺ وفرمایل: چا ددې بچیان نیولي چې دایې خفه کړې ده؟ ورته بچیان بیرته ورکړئ(ابوداود، باب کراهیة قتل الذر،حدیث:۵۲۶۸۹)

دحضرت ابن عمر رضي الله عنه نه روایت دی چې دقریشو په څو ځوانانو تیریدم هغوی یوه مرغۍ په نښه کړې وه، کله چې حضرت ابن عمر رضي الله عنه هغوی ولیدل، له هغه ځایه لاړل، او وي فرمایل: چې رسول الله ﷺ په هغه شخص لعنت ویلی چې هغه ساکښ حیوان وتړي اوبیا پري نښه ولي.(مسلم، باب النهی عن صبر البهائم، حدیث: ۱۹۵۷)

دحضرت مقداد بن معدیکرب رضي الله عنه نه روایت دی: رسول الله ﷺ په مخ باندې دڅارویو له وهلو منع کړیده(مجمع الزوائدباب النهی عن الضرب علی الوجه والنهی عن سبه)

دمذبوح څاروي سره د ښه سلوک کولو تاکید:

رسول الله ﷺ دذبح کیدونکي څاروي سره هم دښه سلوک کولو تاکید کړی دی، هرکله چې تاسې ذبح کوئ نوپه ښه توګه یې ذبحه کوئ، خپله چاړه ښه تیره کړئ او څاروي ته ارام ورګړئ(ترمذی،باب النهی عن المثلة، حدیث: ۱۴۰۹)

امیر المؤمنین حضرت عمر ﷺ فرمایي: دڅاروي سره احسان او ښه سلوک دادی چې ترمذبحه په راښکلو ونه بونه تلل شي(مجلة الجامعة الاسلامية، حقوق الحیوان، ۱۱ټوک ۴۶۱)

فقهاوو دذبیحې په مخکې دچړې تېره کولو څخه منع کړیده او هم په ناسمه توګه دځملولو څخه منع راوړیده

حضرت ابن عباس رضي الله عنه څخه روایت دی چې یوتن خپله اوزه ځملوله بیا یې دچړې تیره کول پیل کړل نو رسول الله ﷺ وفرمایل: ایا ته دا په دوه مرګونو وژل غواړي؟ولي تا خپله چاړه له ځملولو څخه وړاندې تیره نکړه(مستدرک حاکم،کتاب الذبائح، حدیث:۷۵۷۰)

په یو حدیث کې دي: چې یوصحابي رضي الله عنه وویل: دالله رسوله! کله چې زه اوزه ذبحه کوم نو وربانديې مې رحم راځي رسول الله ﷺ وفرمایل: که ته په اوزه رحم کوي نو خدای جل جلاله په تا رحم کوي (مجمع الزوائد،باب النهی عن صبر الدواب والتمثیل بها، حدیث: ۶۰۲۹)

د حضرت حین بن عطاء رحمه الله څخه روایت دی : چې یو قصاب داوزې ذبحه کولو لپاره پورته شو کلهچې هغه دشپول دروازه خلاصه کړه هغو منډې کړې،قصاب هم ترشا پسي په منډه شوه هغه یې له پښې را ونیوه او راښکله یې رسول الله ﷺ ورته وفرمایل:قصابه! دا په نرمۍ سره بوزه.(مصنف عبد الرزاق باب سنة الذبح، حدیث ۸۶۰۹)

دموذي څارویو په ویشتلو کې درسول الله ﷺ داحسان حکم:

رسول الله ﷺ دهغو څارویو اوځنارو چې زیان رسونکي دي دویشتلو حکم کړی دی مثلاً: مار، لړم اونور...خو دهغو په ویشتلو کې یې هم داحسان او ښېګڼې حکم کړی : الله جل جلاله په هرڅیز کې احسان فرض ګرځولی، په دې وجه هرکله چې تاسې کوم ځناور ولئ نو په ښه توګه یې ولئ !اوهرکله چې کوم څاروی ذبحه کوئ نوپه ښه طریقه یې ذبحه کوئ.(مسلم، باب الامر باحسان الذبحو حدیثک ۱۹۵۵)

رسو ل الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وپوښتل دا دچا سیزلی؟ مونږ وویل:سوی دی، رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وفرمایل:دهیچا لپاره دا مناسب نده چې یو چاته په تکلیف ورکولو کې له اور څخه کار واخلي سیوا داور پیدا کونکي نه(ابوداود باب فی کراهیة حرق العدو بالنار)

رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دکربوړي وژلو حکم کړی دی، خو دهغه په وژلو کې یې هم دنرمۍ حکم کړی دی، چې هغه دې په یو وار سره ووژل شي،او په ګڼو بریدو نو سره په وژلو کې دلږ اجر خبره کړیده حضرت ابوهریرة رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ څخه روایت دی چې رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وفرمایل: چاچې منګری په لومړي ګذار سره وواژه دهغه لپاره دومره دومره نیکۍ دي..(مسلم: باب قتل الوزغ،حدیث ۲۲۳۹۰)

او چا چېپه دویم ګذار سره وواژه دهغه لپاره دومره نیکۍ دي خو په لومړي ګذار وژونکي څخه کم اجر لري، اوکه چا په دریم ګذار وواژه دهغه لپاره دومره اجر به وي خو په دویم ګذار وژونکي څخه کم .

دمسلم به روایت کې دي چې حضرت ابوهریرة رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فرمایلي : چې رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وفرمایل: کوم تن کربوړی په یو وار سره ووژني دهغه لپاره سل نیکیاني لیکل کېږي اوپه دویم ګذار سره وژونکی لباره ددینه کمي او په درېیم ګذاره سره وژونکي لپاره ددېنه هم کمې نیکۍ لیکل کېږي (مسلم، باب استحباب قتل الوزغ حدیث: ۲۲۴۰)

په څارویو دسوریدو په مهال دښه سلوک کولو حکم: دسورلی لپاره څارووی ضروري دی،ځکه دا دحمل ونقل زریعه دی داوږده سفرپه مهال دهغه ارامولو اوځربولو حکم شوی دی دحضرت ابوهریرة رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ روایت دی چې رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وفرمایل:کله چې تاسي دزمکې په شنه برخه سفر کوئ اوښانوته دهغوی برخه ورکړئ (مسلم، باب مراعاة مصلحة الدروس ،حدیث:۱۹۲٦) یعنې دسفرپه مهال که شنه ځایونه په نظردرشي نوهلته اوښانو ته دڅروتلو اودمې موقع ورکوئ مسلسل وږي تږي بوتلو سره یې مه ستړی کوئ!

په یو څاروي باندې د درې تنودسوریدو نه رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ منع کړیده(مسلم، باب فضائل عبد الله بن جعفررض حدیث:۲۴۲۸)

دابن ابي شیبه په روایت کې دي چې ده درې تنه په یو قچر سواره ولیدل نووي فرمایل: په تاسو کې یوتن ښکته شئ ځکه رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په دریم تن باندې لعنت ویلی دی(مصنفه ابن ابي شیبه ، من کره رکوب ثلثة علی الدابة،حدیث:۲٦۳۸۰)

دا صورت هغه وخت دی چې کله څاروی ددرې تنو دوړلو وړتیا نلري اوکه درلوده یې بیا روادی.(فتح الباري ۱۲توک ۵۲۰مخ)

رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په څارویو باندې دداسې ودریدونه منع کړیده چې له امله یې هغوته تکلیف رسي په سنن ابي داود کې دي: حضرت ابوهریرة رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ درسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه نقل کوي چې فرمایې: دڅارویودشاه نه منبر مه جوړوئ(ابوداود باب فی الوقوف علی الدابةحدیث: ۲۵٦۷) ولي چې الله تعالی څاروي یواځې ددې لپاره ستاسي تابع ګرځولي دي چې څو تاسو هغو ښارونو او سیموته ورسوي چیرته چې (په پلي تګ نشئ کولی)تاسو د ځاني مشقت او زحمت په زغملو رسئ،یعنې دڅارویو غرض په هغو باندې سوریدل دي او دهغو په زریعه دځپل مقصود ترلاسه کول دي له دې وجې ورته تکلیف رسول روانده کوم څاروي چې دسورلی لپاره ندي پیدا لکه غویه او نورپه هغو سورلي نا روا ده.

په څارويو دهغو دوس نه دروند بار نه وړل:

په څاروي باندې دهغه دوس او قوت نه دورند بار، وړل روا ندي، ددينه رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سخته منع کړيده صحابه وو ته په دې خبره باندې علم و چې کوم سړی په څاروي باندې دهغه دوس او قوت نه زيات بار، وړي نو دقيامت په ورځ به ددې حساب ورکوي حضرت ابو درداء رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ روايت دی: چې هغه خپل اوښ ته اوويل: اې اوښه!ته دخپل رب سره زما په باره کې مخاصمه مه کوه ما به تاباندې ستا دوس نه دروند بار ندی وړی (احياء العلوم الدين الباب الثالث فی الاداب۱ټوک ۲٦۴مخ)

يوه ورځ رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ديوانصاري باغ ته ننوت ناڅاپه يو اوښ راغی، او درسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په قدمونو کې پريوت دغه وخت دهغه په سترګو کې اوښکې وې رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دهغه په ملا او دسر په وروستۍ برخه لاس تير کړ چې په وجه يې هغه ارام شو، بيا رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وفرمايل: ددې اوښ څښتن څوک دی؟ نو هغه په منډه راغی، رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هغه ته وفرمايل:دا الله تعالی ستا ملکيت کې کړی ، دالله نه، نه ډاريږې؟دا ماته شکايت کوي چې ته يې وږی ساتې او ورنه په کار اخستلو کې ورسره ظلم کوې(ابوداود، باب مايؤمرذه من القيام ، حديث۲۵۴۹)

حضرت سهل بن حنظله رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ وايي:چې رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ديو اوښ په خو اکې تير شو وې ليدل چې هغه دزياتې لوږې تندې ، سورليو او درنو بارونو وړلو په وجه خيټه يې دخيټې سره لګيدلې وه رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وفرمايل: ددې بې ژبې څارويو په باره کې دالله تعالی نه وډارشئ !په دوی باندې هغه مهال سورلي کوئ چې کله قوي او دسورلۍ قابل وي او هغوی په داسې وخت کې پريږدئ چې ستړي شوي نه وي(ابوداودوباب مايؤمرمن القيام حديث:۲۵۴۸)

حضرت ابوهريرة رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ وايي:چې رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايلي:يوسړي غويه دو مره دروند بار کړی و، چې هغه لړزيده هغه غوي دسړي په طرف وکتل او وي ويل: زه ددې کار لپاره نه يم پيدا زه خو ديوې کولو لپاره پيدا يم خلکو په حيرانتيا او ورخطايي سره[سبحان الله] وويل، غويه هم خبرې کوي؟نورسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وفرمايل: زه په دې خبره باور کوم اوحضرت ابوبکر صديق او حضرت عمر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ باور کوي (مسلم، باب فضايل ابی بکر ،حديث:۲۳۸۸)

ددې حديث نه معلومه شوه چې څاروي دکوم مقصد لپاره پيدا کړای شوي دهغو پرته يې په نورو کارونو کې استعمالول ندي پکار.

لنډيز: لنډه داچې ددې ايتونو او احاديثو په رڼا کې دڅارويو اهميت او خصوصيات معلوميږي او دڅارويو په اړه درسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اسوه حسنه هم جوتيږي چې رسول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قدم په قدم دڅارويو سره دمهربانۍ او ښه سلوک حکم کړی دی نه يواځې دکورنيو څارويو سره بلکې دپالتو څارويو سره يې هم دښه سلوک کولو تاکيد کړی دی نقصان رسوونکو اوموذي ځناور په کمو وارونو دويشتو حکم کړی دی اوهم ذمذبوحه څارويوسره هم دبې رحمانه سلوک له کولونه منع کړيده او څارويو باندې دبارونو په وړو اوسورلۍ کولو اوورته داوبو اوخوړو ورکولو په اړه يې تاکيد کړی دی اودزيات بار وړلو او دګنوکسانو دسوريدو څخه يې منع کړيده (ددارلعلوم ديوبند دمياشتنی مجلې په مننه).

د امریکا جنایتونه او د روان جهاد په اړوند یو څو کرښې

م محمدګل سعید

د۱۳۸۰ ش کال دمیزان په ۱۵مه دشپې په نهه نیموبجوامریکایی استعمارپه افغانستان صلیبي نظامي یرغل وکړاوزمونږدمسلمان اومجاهدولس په زرګونووګړي یې شهیدان کړل ،په زرګونویې ټپیان اومعیوب کړل اوپه لکونویې هجرت کولوته اړایستل ،په زرګونوکورونه ،کلي ،دیني مدرسې ،لیسې اوجوماتونه یې په بمونوویجاړکړل اوله شمیره وتلي جنایتونه یې وکړل .زمونږپرازادۍ مین هیوادوال یې په هیوادکې دننه اوله هیوادڅخه بهرپه خپلوامپریالیسې تورومحبسونوکې بندیان کړي دي اوبندیانوي یې،ددې جنایتونویواځنی سبب دادی چې مونږپردین اوازادۍ مین مسلمانان یواوافغانانودتاریخ په اوږدوکې لکه چې نوروکفري یرغلګرواستعمارګرانوته سرونه ټیټ کړي نه دي،دغه راز دامریکایرغلګرتورصلیبي استعمارته هم خپل ازادسرونه هیڅکله هم نه ښکته کوي اونه به یې ښکته کړي .په افغانستان کې دامریکایی ایتلاف ظلمونه اوجنایتونه دهیرولونه دي ،ددوی جنایتونودمقدوني سکندر، هندي یفتلیانو، چنګیز،هلاکو، اونادر افشار تاریخ اودلویدیځ صلیبي جنګونوتاریخ یې نړیوالوته تازه اووړپه یادکړ،یواځې افغانستان نه بلکې په ګرده نړۍ ددې تورصلیبي یرغلګر دجنایتونولړۍ جاري ده .په ۱۸۹۸م کال کې یې په کیوبااوپلپاین یرغل وکړپه دې وجه چې داسیمه بایدامریکې یوه برخه وي،په ۱۹۰۰م کال کې یې دچین په خلاف جنګ پیل کړ،په ۱۹۰۳م کال کې یې دجنوبي امریکاپه پانامایرغل وکړددې لپاره چې دغه سیمه له خپل کنټرول لاندې راولي،په ۱۹۰۶م کال کې یې یوځل بیاپه کیوبایرغل وکړ،په ۱۹۰۹م کال کې یې په نیکاراګواباندې حمله وکړه،په ۱۸۱۷م کال کې یې داروپاپه جنګ کې برخه واخیسته،په ۱۹۴۵م کال کې یې دجاپان په دوه ښارونو(هیروشیمااوناګاساکی) باندې حمله وکړه او هلته یې دوه اټومي بمونه استعمال کړل چې له دریولکوڅخه زیات انسانان په کې ووژل شول اوتراوسه هم هلته ماشومان معیوب تولدکیږي.په ۱۹۵۸ م کال امریکایی فوځونه په اندونیشیاباندې ورننوتل،په ۱۹۶۱م کال کې یې په ویتنام حمله وکړه ،چې هلته دویتنامیانوله سخت مقاومت سره مخ شول اوتر۱۹۷۳م کال پورې هلته په جګړه کې راګیرشول،چې په نتیجه کې درې ملیونه ویتنامیان مړه اوپنځه پنځوس زره امریکایی فوځیان په کې تلف شول اومجبوراامریکایی فوځیان په شا شول.په ۱۹۸۳م کال کې یې دګرناډاپه جزیره باندې قبضه وکړه،په ۱۹۸۶م کال کې یې په لیبیاباندې حمله وکړه،په ۱۹۹۱م کال کې یې په عراق باندې لومړی یرغل وکړ،په ۱۹۹۷م کال کې یې دافغانستان دخوست په سیمه اودسوډان په دواسازۍ فابریکه دتوغندیوګوزارونه وکړل، په ۲۰۰۳م کال کې یې یوځل بیاپه عراق باندې یرغل وکړپه داسې حال کې چې ټولې نړۍ اوملل متحدیې هم مخالفت وکړ،په عراق باندې دادامریکې یوجارحانه اقدام ؤچې هیڅ ډول کیمیاوي اسلحې یې په کې ونه سپمولې اوبې دریغه یې استعمال کړې ،په لکونوانسانان یې شهیدان کړل اوپه زرګونوکسان یې دلوړې له امله دمرګ په سزامحکوم کړل.امریکاپه ګرده نړۍ کې نظامي اډې جوړې کړې ،جراثیمي وسلې یې وکارولې ،په نوروهیوادونویې اټومي انرژۍ وپلورلې،دوولس ملیونونه انسانان یې قتل کړل،همدااوس په ګرده نړۍ کې په مجموعي توګه اته ویشت زره اټومي وسلې موجودې اوجوړې کړای شویدي،چې ددغواټومي وسلوله جملې څخه لس زره څلورسوه پنځه پنځوس له امریکاسره دي اوباقي پاتې اوولس زره پنځه سوه پنځه څلویښت دنړۍ له نوروښکیلاکي ځواکونو،روس،چین،فرانسې ، هندوستان اواسرائیلوسره دي.دامریکادلس زره څلورسوه پنځه څلویښت اټومي وسلوله جملې څخه اووه زره اټومي وسلې په وارهینډباندې دي یعنې شارټ کولوته چمتواوعیارې دي. په نړۍ کې تروریستي ګوندونه جوړول اوداجرتي قاتلانواستخدامول دامریکادجاسوسي سازمان (سي ،ائی،اې) منځته راوړي دي اوله ۱۹۶۵م کال نه راپه دیخواچې په نړۍ کې څومره تروریستي ګوندونه اوډلې جوړې کړای شوي دي،هغه ګردسي ،ائی،اې جوړکړي دي اوجوړوي یې،چې دهمدغوتروریستي ډلوپه ذریعه په نړۍ کې سیاسي قتلونه دسي ،ای ،ائی له پلوه کیږي اوهم دهغواجرتي قاتلانوپه مټ چې سي ائی اې یې په کرایه ورکولواستخداموي.ددغوګوندونو اوډلوشمیرلسګونوته رسیږي ،چې په مختلفونومونوسره یادیږي. بین المللي تحقیقاتي اداروليکلي دي چې امریکا له ۱۹۴۷م کال نه تر۱۹۸۷م کال پورې په مجموعي توګه اتیالکه (اته ملیونه) انسانان قتل کړي دي اودغه بشردښمنه لړۍ اوس هم روانه ده اودتروریزم زیات عملیات ددریمې نړۍ په اسلامي هیوادونوکې ترسره کوي . امریکا یواځې دجنګ په ډګرکې بشري قتلونه ،نه کوي بلکې له دې سره سره په خپلوظالمانه زندانونوکې هم په رازرازتعزیبونووړکولوسره زندانیان وژني ،دوی په زندانونوکې پربندیانوداسې ظلمونه کوي اودهغوی داسې سپکاوی اوتذلیل کوي ،چې دبندیانووجدان یې نه قبلوي اوله همدې امله زیات بندیان دامریکایانوپه زندانونوکې له متداوم تذلیل نه مرګ ته ترجیح ورکوي اوځانونه په خپله وژني ،ترڅوله دغسې تذلیل کونکي مظالموڅخه نجات ومومي اوځیني ددوی دتعذیبونوپه وجه شهیدان کړای شوي دي ،چې بیلګه یې دباګرام دامریکایی نظامي اډې

په زندان کې پنځه ویشت افغانان دي ،چې په وهلو اونوروتعذیبونویې شهیدان کړل. په افغانستان یرغل اوپه کې ددوی جنایتونه ددې لړۍ یوه کړۍ ده.په افغانستان کې دامریکایي الوتکوپه بمباریوکې اتلس زره بوډاګان اوماشومان اونولس زره ښځې اوییویشت زره ځوانان شهیدان کړی شوي دي ،په افغانستان باندې ددوی دیرغل په لومړۍ اونۍ کې امریکایي الوتکونهه سوه څلویښت وارې بمونه غورځولې ووچې په ګردوکې ستربم یې داکتوبرپه نهمه دکندهاردمیوندپرولسوالۍ باندې غورځولی ؤچې پنځه زره پونډه (دوولس خرواره) ؤاودالړۍ اوس هم دوام لري.دنړۍ ګردومطبوعاتوپه ۲۰۰۵م کال کې څوځلې داړپوټ خپورکړی دی،چې امریکاپه افغانستان کې دمجاهدینوپه ضدنایتروجن اونورې کیمیاوي وسلې استعمالوي ،چې دهغوله امله نه یواځې داچې انسانانوته زیان رسیږي ،بلکې کښتونه اونورژوي هم ورڅخه زیانمن کیږي ،کټ مټ همدغه حالت په عراق کې هم دی.دنړۍ ګردومسلمانانولیدل چې دواقعیت په ډګرکې دامن ،ازادۍ اوبشردوستۍ لاپې وهل یواځې ددوی غولونکي شعارونه دي چې مسلمانان پرې دوکه کویاوزیات شمیراسلامي هیوادونه یې هم په همدې دوکه کړي دي اوله ځان سره یې په ایتلاف کې ملګري کړي دي.دنړۍ دبشري حقوقونامتواداري ایسوسي ایشن أف ریسپانسیبل ډیسینډنټس د۲۰۰۵ م کال په خپله سروې کې چې دامریکادبشري حقوقوپه اړونددسرغړونې په هکله یې کړې ده ویلي دي:په ګرده نړۍ کې دزمکې پرمخ په ګردوتیري کونکواویرغلګروفوځونوکې زیات انسان وژونکې امریکایي یرغلګرې رحمه فوځونه دي،چې په ګرده بشري نړۍ کې یې امن له ګواښ سره مخامخ کړی دی اودامریکایي فوځونواوسي،ائی،اې دانسان وژنې لړۍ اوس هم په افغانستان اوعراق کې دوام لري.

خوافسوس دادی چې ددوی زمونږمسلمانان دوکه کړي دي اودوکه کوي یې، اوهغوی ددوی په کلکه دفاع کوي، نوځینې خلک په دې غلط ګومان کې اخته دي چې دغومسلمانانوچې له دوی سره ولاړاوددوی دفاع کوي وژل نارواګڼري اونه امریکاته دیو متجاوز یرغلګردښمن په سترګه ګوري ،بلکه دوی خپل دوستان اوخواخوږي ګڼي (والی الله المشتکی من سوء حالهم) .دنړۍ مسلمانان دې وګوري چې دغه کوم جنګ چې دنړۍ صلیبیانودامریکې په مشرۍ په اسلامي نړۍ کې شروع کړی اوادامه لري دادکوم هدف لپاره دی اوتراوسه یې بشریت ته کومه ګټه اوخوشحالي ورپه برخه کړې ده؟بالانصافه نړیوال ددې ګواه دي چې هغوی دخپل دغه بې رحمانه تجاوزلپاره کومې وعدې کړي دي ټولې دروغ دي بلکې ددوی دنړیوال صلیبي یرغل موخه اوهدف داسلامي ملکونوپه معدنیاتو او ذخیروباندې قبضه کول،اودمسلمانانودیووالي اواتحاد مخنیوی او بالاخره په ګرده نړۍ باندې خپل حاکمیت ثابت کول دي،خوحقیقت دادی چې دغه افغانان له حق نه سترګې پټوي اوباطل ورته حق ښکاري.زمونږپه ګران هیوادافغانستان کې امریکایي صلیبي ښکیلاکي فوځونه چې کوم جنایتونه کوي ،دومره ډیردي چې دلته یې دګردوتفصیلي ذکرکول موضوع طولاني کوي ،اوځینې تش په نوم افغانان چې ددوی دفاع کوي یقیناچې هغوی په لویه غلطي کې واقع دي دهغوی په هکله ددین متدینوعالمانوزیاتې لیکنې کړیدي چې له مځکینیوکتابونولکه السیرالصغیر،المختارللفتوی ،دررالاحکام شرح غررالاحکام ،هدایه ،بحرالرایق،الاشباه والنظایر او........نه یې رااخیستي دي ،چې دهغوکتابونوعبارتونه په بشپړه توګه رانقل کول موضوع طولاني کوي.دلته یې یوڅوبیلګې دفقهې له یوڅوکتابونونه رانقل کوم.په بدائع الصنائع کې دي:که چیرې کفاردمسلمانانوله بچیانونه ډال جوړکړي ددوی په ویشتلوکې هیڅ ګناه نشته دفرضودقایمولودضرورت په وجه (چې هغه جهاددی)مګرنیت به دکافرکوي کوم مسلمان چې ولګیږي دهغه نه دیت شته اونه کفاره.

امام سرخسي په مبسوط کې لیکلي دي:که چیرې کفاردمسلمانانوله ماشومانونه ډال جوړکړي اومجاهدینوته دامعلومه وي چې ددوی په مرمیوبه مسلمانان لګیږي په دوی څه ګناه نشته،ځکه چې جهادفرض عین دی که په دې وجه مونږجنګ پریږدو،نوجهادبه بندشي بله داچې په دې سره مسلمانانوته ضرررسیږي ځکه چې ددوی په دې کارسره مسلمانان دوی ونه ولي نوپه دوی کې جرات پیداکیږي چې دحملې په صورت کې مجاهدینوته نقصان رسیږي اودضرربه دفاع کولی کیږي لیکن داچې ویشتونکی به نیت دکافرکوي.

علامه زیلعي په تبیین الحقایق کې لیکلي دي:چې مونږبه له کفاروسره جنګیږواوپه دوی به ګوزارونه کوواګرکه دوی له مسلمانانونه ډال اوسپرجوړکړي خومونږبه قصددکفاروکوونه دمسلمانانو،ځکه چې مونږته حکم شوی دجهادکولواوددوی په نه ویشتلوبه دجهاددروازه بنده شي اوبل داچې دکفاروپه ویشتلوکې دیوخاص ضررپه واسطه چې دبندیانووژل دي دیوعام ضرردفع کول دي چې ټولو مسلمانانوته متوجه دی. کله چې دجنګ په وخت کې ددوی سره دمسلمانانوبندیان اوماشومان وي دهغوویشتل روادي نودهغودفاعي مسلمانانوچې ددوی په کلکه دفاع اواوږه په اوږه ورسره جنګیږي ،دهغوویشتل خوپه طریقه اولی جایزاوروادي.مسلمانانوته په کاردي چې دصلیبیانوله ملاتړاومرستې څخه توبه وباسي اوپاتې ژونددااسلام دمبارک دین دسپیڅلیوقوانینوتابع اوددې خونخوار دښمن سره په کلکه ددښمنۍ اعلان وکړي،ترڅوچې شرمیدلی دښمن نورهم په هرډګرکې وشرمیږي اوزمونږافغانان ورونه دډال په څېر استعمال نه کړي . په افغان مسلمان ولس فرض ده ترڅولکه څرنګه چې نورویرغلګروڅخه یې هیواداوملت ته دجهاداومیړانې په مټ نجات ورکړدغسې بایدله دغه تورصلیبي یرغلګردښمن نه هم خپل هیوادازادکړي اوددې لوي وحشي خونخوار استعمارڅخه دنجات لاره هم یواځې همداجهاداوقرباني ده.

د بحري کال پیل

مفتي راشد دسکوی
ژ: امید
دوهمه او وروستۍ برخه

او په اړه یې د مسلمانانو غفلت:

د حضرت عمر رضي الله عنه دشهادت ارزو:

دیته په کتو چې دشهادت مرتبه یوه له خوښیو ډکه مرتبه ده،دغم او ماتم نده حضرت عمر رضي الله عنه دشهادت مرتبې ترلاسه کولو لپاره ځانګړې دعاء کوله (صحیح البخاري، کتاب فضائل مدینه،باب کراهیة النبی صلی الله علیه وسلم ان تعری المدینة، رقم الحدیث: ۱۸۹۰۳ټوک ۲۳مخ، دارطوق النجاة).

د حضرت خالد بن ولید رضي الله عنه د شهادت ارزو:

حضرت خالدبن ولید رضي الله عنه ته درسول الله صلی الله علیه وسلم لخوا دسیف الله لقب ورکړل شوی و، نوموړی ټول عمر دشهادت مندلو لپاره بیتاب و، خو دالله جل جلاله شان ګوره هغه شهید نشو، کله چې دنوموړي دوفات وخت راغی، نو په مخ یې غټې غټې اوښکې راغلې او په ژړا شو، ویلې: نن زه په بستره پروت یم او د اوښ دمرګ پشان خپل مرګ ته منتظریم(البدایه والنهایه، سنة احدی وعشرین، ذکرمن توفی احدی وعشرین،۷ټوک ۱۱۴مخ المعارف مکتبه بیروت).

درسول الله صلی الله علیه وسلم دشهادت ارزو:

شهادت دومره ستر سعادت او دولت دی چې پخپله رسول الله صلی الله علیه وسلم هم دځان لپاره دشهادت ارزو کړې اوهم امت ته یې دهغه ترغیب ورکړی ، دحضرت ابوهریرة رضي الله عنه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایل: غواړم چې دالله جل جلاله په لار کې جهاد وکړم! او شهید شم [بیا ژوندی شم] او بیا دالله په لار کې جهاد وکړم اوشهید شم [بیا ژوندی شم] او بیا دالله په لار کې جهاد وکړم او شهید شم[صحیح مسلم،کتاب لامارة باب فضل الجهاد والخروج فی سبیل الله، رقم الحدیث: ۴۹۶۷]

غرض داچې دلته یواځې دابښودل دي چې شهادت یوداسې لوی نعمت دی چې دمندلو لپاره تمنا کېږي ، کوم داسې څېز ندی چې ورباندې افسوس او غم و شي، که چیری دا عمل سهي ومنل شي نوبیا مونږ ته دا وویاست چې دټول کال داسې کومه ورځ ده چې په هغه کې یونه یو صحابي شهید شوی نه وي؟ دتاریخ او سیر کتابونه که وکتل شي نو په هره ورځ کې دیونه، یوصحابي دشهادت پیښه رامنځته شوي، پکاردی هغه ټولې ورځې هم دغم ښکاره کولو او افسوس څرګندولو ورځې وګرځول شي، هم دا راز دېته تکه وګورو چې درسول الله صلی الله علیه وسلم په مبارک ژوند کې څو ستر او رسول الله صلی الله علیه وسلم ته ګران ملګري شهیدان شوي ، ایا داسې ثبوت شته چې رسول الله صلی الله علیه وسلم دهغوی په شهادت ماتم لمانځلی ؟؟نه! هیڅکله نه!ای مونږ درسول الله صلی الله علیه وسلم نه دغم زیات احساس لرو؟ دخدای لپاره راځئ! پخپلو عملونو فکروکړو او دغه ډول بې ځایه رسمونو څخه اجتناب وکړو.

په محرم الحرام کې دواده حکم: دپورته تفصیل سره سم په محرم میاشت کې ماتم کول په دین کې کوم اصل نلري، چې نه کول یې ضروري دي، نو هرکله چې ماتم لمانځل روا ندی نوبیا شرعاً په دې میاشت کې دواده کولو ممانعت شتون نلري بلکې عجیبه داده چې دامیر المؤمنین علی او دحضرت فاطمة الزهراء رضي الله عنهما ترمنځ واده په همدې میاشت کې شوی دی [ولولئ تاریخ مدینة الدمشق لابن عساکر،باب ذکر بنیه وبناته علیه الصلاة والسلام وآزواجه، ۳ټوک ۱۲۸مخ، دارلفکر- تاریخ الرسل والملوک للطبری،ذکر ماکان من الآ مور فی السنة الثانیة، غزوة ذات العشیرة، ۲ټوک ۴۱۰مخ،دارلمعارف بمصر]

په محرم کې دواده نه کولو مفهوم دا راوځي چې ګنې په دې کې سپیره توب دی، خو شرعاً داخبره بې اصله او بې اساسه ده بلکې داعقیده او یا په ذهن کې یې ساتل ګناه ده، دالله تعالی لخوا په هیڅ کومه ورځ یاشپه کې سپیره توب نشته داکابرو مفتیانو په فتاوو کې دا تصریحات شته دي، چې دلته درحیمیه فتاوې څخه یې ځواب را اخلو:

الجواب: محرم میاشت دماتم او غم میاشت ګرځول جایزندي، په حدیث کې دي چې میرمنو لپاره دخپلوانو په مړینه درې ورځې ماتم او غم جایزدی او دخپل میړه په وفات ورته څلور میاشتې لس ورځې ماتم لمانځل ضروري دی، ددې پرته دهرچا په مړینه له درې ورځو څخه زیات ماتم کول حرام دي درسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمان دی:

لایحل لامرأة تؤمن با الله والیوم الاخر أن تحدعلی میت فوق ثلث لیال الا علی زوج أربعة أشهر وعشراً (بخاری، باب تحد المتوفی عنها اربعة اشهر وعشراً الخ۲ټوک ۸۰۳مخ).

ژ: هغه میرمن چې په خدای او دقیامت په ورځ ایمان لري، دهغې لپاره روانده چې دچا په مړینه له درې ورځو څخه زیات ماتم وکړي خو خاوند ددې څخه مستثنی دی، چې دهغه په مرګ به څلور میاشتې لس ورځې ماتم کوي.

په محرم میاشت کې واده اونور... نامبارک یا ناروا ګڼل سخته ګناه او داهل سنت دعقیدې خلاف عمل دی، اسلام چې کوم شیان حلا ل او روا ګرځولي اعتقاداً یا عملاً دهغو په ناجایز او او حرام ګڼلو کې دایمان خطر دی، مسلمانانو ته پکاردی چې له ښه احتیاط کار واخلي ددغو رسمونو ځان وساتي ځکه چې په هغو کې ګډون حرام دی.

په ملابد منه کې راغلي: مسلم ترا تشبه به کفار وفساق حرام است یعني مسلمانانو ته دکفارو او فساقو سره مشابهت کول حرام دی(۱۳۱مخ)

داچې په محرم میاشت کې واده اونور دخوشا لیو کارونه کول روادي په دې باره کې دیوبندي او بریلوي علماء اختلاف نلري په دې اړ ه دمولانا احمد رضا خان بریلوي فتوا ولولئ:

پوښتنه: ځیني سنیان دمحرم په لسمه ټوله ورځ نه ډوډی پخوي او جارو وهي هغوی وایي: دتعزیه ددفن وروسته ډوډی پخول پکاردي ۲: دمحرم په لس ورځو کې کالي هم نه بدلوي۳: دمحرم په میاشته کې څوک واده او کوژدن هم نکوي دداسې کولو حکم څه دی؟

الجواب : دا درېواړه خبرې په ماتمکې راځي او ماتم کول حرام دی (احکام شریعت ۱ټوک ۹۰مخ)

فقط والله اعلم بالصواب (فتاوی رحیمیه، کتاب البدعة والسنة، ۲ټوک ۱۱۵مخ،دارالاشاعت کراچی)

په ورته توګه دحقانیه فتاوې [په کتاب البدعة والرسوم کې :په محرم الحرام کې دواده حکم؟ټوک ۹۴مخ جامعه حقانیه اکوړه خټک]هم ورته حکم شته

الله تعالی دې مونږ ته له هرډول منکراتو څخه د لرې والي توفیق راوبښي او دافراط وتفریط څخه مودې وساتي او دصراط مستقیم په نیغه لاره دې مونږ روان کړي آمین

محمود احمد نوید

صف یکی است دشمن اما چند تا ...!

امـارت اسـلامی افغانسـتان از بـدو تاسـیس آن شاهد تحولات زیادی بوده است؛ ولی یکی از علامـت های خوش چانسی و یا بهتر بگـویم بـرگ برنـدۀ آن همواره وحدت صف و یکپارچگی آن بوده که هماننـد خاری، چشـم بـدخواهان و دشـمانش را کـور سـاخته است.

دشمنان از همان اوائـل، وقتـی ایـن علامـت پـر رنگ پیـروزی را در امـارت اسـلامی دیدنـد بـه انـواع مختلف و ترفندهای بسیار، تـلاش ورزیدنـد تـا ایـن صف مرصـوص را پراکنـده نمـوده و بـه گمـان غلـط خویش دیوار فولادین یکپارچگی را بشنکنند امـا للّه الحمد تا امروز تمـام تیرهـای آنهـا بـه خطـاء رفتـه و هـر چـه بیشـتر تـلاش کردنـد صف امـارت اسـلامی مستحکم تر گردید و دشمنان مایوس تر و خجل تر.

مـا وقتـی مـی گـوئیم صـف یکـی اسـت سـخن گزافی نیسـت واقعیتـی اسـت کـه همگـان شـاهد آن است صـف یکـی اسـت چـون ایـن صـف صـف اسـلام اسـت، صـف قـرآن و صـف دیـن اسـت، صـف عـزت و استقلال است، صف جهاد و صف مبارزه است.

صـف یکـی اسـت؛ چـون در ایـن صـف، سیاسـی بازی، پارتـی بازی، جاه طلبی، چـوکی خـواهی، لسـان پرستی، اتهـام زنـی و دیکتـاتوری جـایی نـدارد؛ ایـن صفی اسـت کـه آرمـانی بـس والاتـر از اشـیای فـانی دنیایی داشته و ارزش هـای نـاب را مقصـد دارد کـه کمتـر صـفی خواهـان تحقـق آن ارزشـها اسـت؛ لـذا وقتی می گوئیم صف یکـی اسـت یعنـی واقعـا یکـی است و بر اساس آیۀ قرآن شریف کسانی کـه در ایـن صف جهاد می کنند ان شاء اللّه مصداق بـارز "ان اللّه یحب الذین یقـاتلون فـی سـبیله صـفا کـانهم بنیـان مرصوص. الصف" بوده و مثل بنیـاد فـولادین سـدی مستحکم در مقابـل اشـغال و اهـداف شـوم اسـتکبار بوده و همانگونه در حال مبارزه و جنگیدن است.

اما، باید این را هم بـدانیم کـه دشـمنان امـارت اسـلامی کـه ایـن روزهـا علیـه مجاهـدین تبلیغـات منفی زیاد دارند خودشان چه حـال و روزی داشـته و چقدر از وحدت و اتفاق برخوردارند؛ شـک نکنیـد کـه هیاهوی رسانه های زرخرید که این روزها به شـدت بخاطر حفظ دست آوردهای شیطانی غرب در تـرس و هراس به سر می برند و چشم دیـدن صـف متحـد

په محرم الحرام کې دواده حکم: دپورته تفصيل سره سم په محرم مياشت کې ماتم کول په دين کې کوم اصل نلري، چې نه کول يې ضروري دي، نو هرکله چې ماتم لمانځل روا ندی نوبيا شرعاً په دې مياشت کې دواده کولو ممانعت شتون نلري بلکې عجيبه داده چې دامير المؤمنين علی او دحضرت فاطمة الزهراء رضي الله عنهما ترمنځ واده په همدې مياشت کې شوی دی [ولولئ تاريخ مدينة الدمشق لابن عساکر،باب ذکر بنيه وبناته عليه الصلاة والسلام وآزواجه، ۳ټوک ۱۲۸مخ، دارلفکر- تاريخ الرسل والملوک للطبری،ذکر ماکان من الآ مور فی السنة الثانية، غزوة ذات العشيرة، ۲ټوک ۴۱۰مخ،دارلمعارف بمصر]

په محرم کې دواده نه کولو مفهوم دا راوځي چې ګنې په دې کې سپيره توب دی، خو شرعاً داخبره بې اصله او بې اساسه ده بلکې داعقيده او يا په ذهن کې يې ساتل ګناه ده، دالله تعالی لخوا په هيڅ کومه ورځ ياشپه کې سپيره توب نشته داکابرو مفتيانو په فتاوو کې دا تصريحات شته دي، چې دلته درحيميه فتاوې څخه يې ځواب را اخلو:

الجواب: محرم مياشت دماتم او غم مياشت ګرځول جايزندي، په حديث کې دي چې ميرمنو لپاره دخپلوانو په مړينه درې ورځې ماتم او غم جايزدی او دخپل ميړه په وفات ورته څلور مياشتې لس ورځې ماتم لمانځل ضروري دی، ددې پرته دهرچا په مړينه له درې ورځو څخه زيات ماتم کول حرام دي درسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمان دی:

لايحل لامرأة تؤمن با الله واليوم الاخر أن تحدعلى ميت فوق ثلث ليال الا على زوج أربعة أشهر وعشراً (بخاری، باب تحد المتوفى عنها اربعة اشهر وعشراً الخ۲ټوک ۸۰۳مخ).

ژ: هغه ميرمن چې په خدای او دقيامت په ورځ ايمان لري، دهغې لپاره روانده چې دچا په مړينه له درې ورځو څخه زيات ماتم وکړي خو خاوند ددې څخه مستثنی دی، چې دهغه په مرګ به څلور مياشتې لس ورځې ماتم کوي.

په محرم مياشت کې واده اونور... نامبارک يا ناروا ګڼل سخته ګناه او داهل سنت دعقيدې خلاف عمل دی، اسلام چې کوم شيان حلا ل او روا ګرځولي اعتقاداً يا عملاً دهغو په ناجايز او او حرام ګڼلو کې دايمان خطر دی، مسلمانانو ته پکاردی چې له ښه احتياط کار واخلي ددغو رسمونو ځان وساتي ځکه چې په هغو کې ګډون حرام دی.

په ملابد منه کې راغلي: مسلم ترا تشبه به کفار وفساق حرام است يعني مسلمانانو ته دکفارو او فساقو سره مشابهت کول حرام دی(۱۳۱مخ)

داچې په محرم مياشت کې واده اونور دخوشا ليو کارونه کول روادي په دې باره کې ديوبندي او بريلوي علماء اختلاف نلري په دې اړ ه دمولانا احمد رضا خان بريلوي فتوا ولولئ:

پوښتنه: ځينې سنيان دمحرم په لسمه ټوله ورځ نه ډوډی پخوي او جارو وهي هغوی وايي: دتعزيه ددفن وروسته ډوډی پخول پکاردي ۲: دمحرم په لس ورځو کې کالي هم نه بدلوي۳: دمحرم په مياشته کې څوک واده او کوژدن هم نکوي دداسې کولو حکم څه دی؟

الجواب: دا درېواړه خبرې په ماتمکې راځي او ماتم کول حرام دی (احکام شريعت ۱ټوک ۹۰مخ)

فقط والله اعلم بالصواب (فتاوی رحيميه، کتاب البدعة والسنة، ۲ټوک ۱۱۵مخ،دارالاشاعت کراچی)

په ورته توګه دحقانيه فتاوې [په کتاب البدعة والرسوم کې :په محرم الحرام کې دواده حکم؟ټوک ۹۴مخ جامعه حقانيه اکوړه خټک]هم ورته حکم شته

الله تعالی دې مونږ ته له هرډول منکراتو څخه د لرې والي توفيق راوبښي او دافراط وتفريط څخه مودي وساتي او دصراط مستقيم په نيغه لاره دي مونږ روان کړي آمين

امریکا دافغانستان

د دائـمي اشـغال پـه فـکر کـې

که له یوه پلوه دمکارۍ فرصت طلبۍ امریکا او دکابل دګوډاګي رژیم له لوري دسولي غولونکې څرګندونې او هڅې کیږي، خو له بله پلوه دامریکا دجمهوري غوښتونکو او دیموکراتانو دبهرنۍ تګلارې سالاکاران دافغانستان ددائمي اشغال په اړه بحثونه کوي او امریکایي جنرالان دخپل اشغال ددوام لپاره پلانونه جوړوي.

وړمه ورځ په افغانستان کې داشغالګرو پوځیانو لپاره معرفي شوي نوي قومندان جنرال جان نیکلسن دامریکا دسنا دپوځي خدماتو کمېټې ته وویل، چې دی په افغانستان کې دبهرنیو پوځیانو پاته کیدل غوره ګڼي او نوموړي په افغانستان کې دتیري ګرو داوسني جنرال جان کمپبل هغه نظر تائید کړ، چې ویلي و، په افغانستان کې باید داوږدې مودې لپاره امریکایي پوځیان میشت کړای شي او د اړتیا په صورت کې باید افغانستان ته نور پوځیان هم ولیږل شي، دجنرال کمپبل په غوښتنه، چې په افغانستان کې دامریکایي پوځیانو داوږدمهاله حضور پلوي دی اوباما په تیر اکتوبر کې پرېکړه وکړه، چې تر ۲۰۱۶ کال وروسته هم په افغانستان کې څه کم شپږ زره امریکایي پوځیان پاته شي.

په افغانستان کې دامریکا بل پخواني جنرال جان آلن هم دپنجشنبې په ورځ دبریتانیا ۴ رادیو ته په خبرو کې وویل، چې په افغانستان کې باید تر ۲۰۲۰ کال پوري په زیات شمېر کې امریکایان پاته شي، په دې ترڅ کې واشنګټن پوست ورځپاڼي دتیري سې شنبې په ورځ په خپل راپور کې دامریکا له لوري دافغانستان ددائمي اشغال په اړه ددغه هیواد نوې پالیسۍ په ډاګه کړه.

واشنګټن پوست ورځپاڼي وویل، چې لوړپوړي امریکایي چارواکي په دې فکر کوي، چې دڅو لسیزو لپاره په افغانستان کې خپل پوځیان وساتي، یاده ورځپاڼه دامریکایي چارواکو له قوله وایي، چې دوی باید دخپلو ګټو لپاره په افغانستان کې پاته شي او په افغانستان برسېره په ټوله جنوبي اسیا کې فعالیت ولري.

حقیقت دادی، چې امریکا له هغه پیله دافغانستان ددائمي اشغال په فکر کې وه، خو دمجاهدینو دبې سارې مقابلې او تیري ګرو ته دزیاتو تلفاتو د وراړولو له امله امریکایي سیاستوال دې ته اړ شول، چې د۲۰۱۴ کال تر پایه په افغانستان کې خپل جګړه ییز ماموریت پای ته ورسوي او له دغه هیواده دخپلو پوځیانو دایستلو پرېکړه وکړي، خو څنګه چې امریکاپه سیمه کې اوږدمهاله اهداف او پلانونه لري او دجګړې دروند بیټی یې هم اوس له اوږو پورته شوی، نوځکه غواړي، چې په سیمه کې خپل دوامداره حضور وساتي.

امریکا دخپلي امپراطورۍ دپراخولو او د خپل دجالي نیو ورلډآرډر لاندي دټولي نړۍ د راوستلو لپاره دا اړینه بولي، چې دافغانستان اشغال ته دوام ورکړي

او دافغانستان په گډون په گاونډيو او دسيمي په نورو هيوادونو کي ددوی په اصطلاح دتروريستانو سره دمقابلې تر عنوان لاندې خپلي پوځي اډې وساتي، دهمدې امپراليستي موخو لپاره امريکا اوس مهال له سوريې، ليبيا او دلويدځې افريقا له هيوادونو پرته، چي تيراو سږ کال يې ښکاره او پټې اډې پکي جوړي کړي، دنړۍ په ۱۳۰ هيوادونو کي تر ۱۰۰۰ زياتي پوځي اډې لري، چي تر نيم ميليون زيات پوځيان، استخباراتي کارکونکي او نور مامورين پکي ميشت دي، چي په دې کي ډيري داسي اډې شته، چي تر نيمې پيړۍ وړاندې جوړي شوي او تراوسه هم امريکايان پکي شتون لري.

داچي امريکايان په افغانستان کي دخپل اشغال ددوام لامل ددوی په اصطلاح له تروريستانو سره مقابله ښيي، داسيا په نورو هيوادونو، اروپا، استراليا او خپله دامريکا دوچي په هيوادونو لکه کاناډا، لاتينه امريکا او... کي دامريکا دپوځيانو دموجوديت لامل څه دی؟

ځواب يې واضح دی، په دې اړه دامريکا مشهور پوځي مورخ تشالمرز جونسن وايي: په نړۍ کي زموږ دپوځي اډو موخه دخپلي امپراطورۍ پراخول او دنړۍ په وچه او سمندرونو ولکه کول دي.

دامريکايي سياستوالو له نويو څرگندونو او دامريکا له پاليسۍ، څخه څرگنديږي، چي هغوی غواړي، افغانستان هم ددائم لپاره دخپلي امپراطورۍ برخه وگرځوي، خپل کلتور نور هم پکي خپور کړي، عيسويت ته پکي لا ترويج ورکړي او په بشپړ ډول له افغاني اسلامي ټولني څخه يوه امريکايي ټولنه جوړه کړي، چي دځمکي او هوا او دسيينو او سرو يې دوی مالکان وي.

خو په ماډرنو وسلو سمبال دغرب له لښکرو سره دافغان ولس ۱۴ کلن مقاومت دا روښانه کړه، چي د امريکايي سياستوالو دا خوب به هيڅکله رښتيا نشي، چي دوی به په افغانستان کي تل پاتی شتون ولري، يا به افغان جهادي خوځښت له منځه يوسي، يا به په خپلو تيرايستونکو هڅو مقاومت غلی کړي او يا به له دغې خاورې څخه دخپلي دائمې اډې او خپلو موخو لپاره کار واخلي، ځکه افغان ولس هيڅکله دخپلي ازادۍ سودا نه کوي، چي بيا نه ازادۍ ترلاسه کړای شي او نه هم سوکالي اوپرمختگ، بلکه هغوی دازادۍ لپاره جگړه کوي، چي هم ازادۍ ترلاسه کړي او هم پرمختگ.

افغانان په دې پوهيږي، چي دامريکا اشغال له جگړې پرته په بل هيڅ ډول پای ته نشي رسول کيدلی او همدا جگړه ده، چي دامريکايانو هيلي به له خاورو سره خاورې کوي او هغوی به دجگړې په مټ د شهيدانو په وينو له دې مينځل شوې خاورې څخه شړي، ځکه ټولي نړۍ وليدل، چي د۲۰ پيړۍ په دوهمه نيمايي کي امريکايان دجگړې په زور له ويتنام څخه وشړل شول او نړۍ ويني، چي دغه امپراليستي هيواد په هغو هيوادونو کي، چي مقاومت ورسره نه کيږي، له لسيزو راهيسي خپلې پوځي اډې لري ، چي نه دهغو ولسونو مخالفت په امريکاکومه اغېزه لرلی شي اونه يې هم دمشرانو مخالفت او هڅې دامريکا اشغال ته خاتمه ورکولای شي، چي په دې ډول داشغال په وړاندې له مقاومته بې برخې دغه هيوادونه تل دامريکا تر اشغال لاندې پاته دي.

خو افغانستان هغه هيواد نه دی، چي نيواکگر دې پکي خپلې هيلي پوره او ارام ژوند دې پکي ولري، بلکه افغانانو تل پرديو ته دجنگ ترخه ورڅکلي، هيڅ پردي ته يې اجازه نه ده ورکړې، چي دغه خاوره خپله کړي او په اسلامي مېړانه يې همېشه اشغالگر مختوري له خپل هيواده شړلي اوله جهاده نه ستړی کيدونکی دا ولس به امريکايان هم له ورته برخليک سره مخ کوي، انشاء الله.

مفتي ابوياسر

دشهامت دارالافتاء

په مساجدو اودعبادت په مهال دموبائلونو استعمال ته توجه کول !

پوښتنه : له شک پرته په دې دور کې دتکنالوجي زور دی ، که له یوې خوایې سهولتونه رامینځ ته کړي له بل پلو یې بیا ستونزې هم اجادکړې،دبیلګې په ډول موبایل فون که وختونه بچت کړو،هوسایې اورابطه یې دانسانانو ترمینځ فعاله کړه ،یودبل په حال یې له لېري څخه په اسانه خبر کړو ،مګر بیایې دځوان ،زاړه ،نارینه،ښځینه ، دټولو ترجیبونو پوري کمرې ،فملونه ،او نور دفسق او فجور څېزونه هم راورسول . تردې چې په مسجد کې دلمانځه ،تلاوت اوعبادت په مهال دسروز اواوازونو کرنګهار دټولو خلقو عبادت متاثره اوخراب کړې.

نوپوښتنه داده: چې داسلام له نظره باید دداسې مفاسدو مخه څخه ډول ونیول شي .کوم امور په کار ولویږي؟ مننه .

الجواب : په رښتیاهم داډول آلات اوس داستعمال له پلوه خورا په تیزي سره دخلقو لاسوته لوېږي ،خلق یې څلور ویشت ساعته له ځان سره ګرزوي ، چې داوداسه ،لمانځه ،طواف ،تلاوت ،جنازې اونورو ټولو ځانګړو وظائفو طاعاتو په مهال یې هم خلق له ځان څخه نه لیرې کوي ،موږ لیدلي چې دجماعت په مهال امام په قرائت بوخت وي اودیوه تن له جیب څخه دموبائل په ذریعه دځورنګه سروزوزونو غږ راپورته کېږي ،تردې چې ځیني خویې دسخت کرغېړنو زنانه سندرو غږهم ورسره مل وي ،بداوسخت تاثیر په لمونځ کونکو لري ،دخلقو توجه ګډه وډه کړي اودلمانځه خشوع له مینځه وړي ، داعمل دعبادت اومسجدڅخه دباندې هم ګناه ده اوپه مسجدکې اوبیادجماعت په مهال اوپه ځانګړي ډول دامام قرائت په مهال بیا ترټولو سخته ګناه ده ځکه دڅو ګډو ګناهونو ارتکاب راځي ، موږ ته دیوه مسلمان په ډول ضروري ده چې لمړی داډول تجهیزات دضرورت اواحتیاج په جوګاټ کې له حرامو نغمو اوسروزونو څخه پاک استعمال کړو ،دخبر غږ – آواز- یې عادي کړو ،اومسجد ته په ننوتو سره ،همداراز دتلاوت،طواف اونورو عباداتو کې یې غږ خاموشه کړو .

١= قال الله - تعالی: "ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ" الحج: الآیة(٣٢)، ژباړه : او څوک چې دالله تعالی دشعائرو [مساجد] تعظیم کوي [اوداحترام خیال یې ساتي] نوبي شکه چې دادزړونو[رښتوني]تقوی څخه ده .

وقال الله – تعالی: "فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ * رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ

يَخَافُونَ يَوْماً تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ" النور: (٣٦ ـ ٣٧)
ژباړه : په دغه مساجدو کې " چې الله تعالی امر کړی: چې اکرام به يې کېږي اوداالله تعالی نوم به په کې اخستل کېږی اوداالله تعالی ذکر به په کې کيږي " نوپه دې کې داسې خلق دي چې سهار اوماښام په کې داالله تعالی تسبيح وايي ،اودغه خلق هيڅ تجارت اوسوداالله تعالی له ذکر اودلمانځه له اداء اودزکوة له ورکړي څخه نه دي رامنع کړي ،اودوئ له هغې ورځې څخه چې زړونه اوسترګي به په کې اوړي ډير ويريږي .

مطلب : چې مساجد داالله تعالی دذکر ،لمانځه، تلاوت او نورو عباداتو لپاره جوړشوي ،مساجد دشعائرالله څخه دي، نوپه مسلمانانو يې اکرام ،تعظيم واجب دی اوداسې يې له هرډول کدوراتو څخه که هغه ښکاره نجاست، بې نظافتي يا معاصي وي اوکه نوري دنياوي خبري له دې ټولو څخه يې پاک ساتل هم ضروري دي .

٢= په احاديثو کې په صراحت سره ذکر دی چې :دورکې اعلان به په مساجدو کې نه کيږي ،اوکه چاورکې اعلان کاوه ورته واياست ! چې الله تعالی دي نه درپيداکوي .

وفي صحيح مسلم عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رضي الله عنه - قال قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ سَمِعَ رَجُلًا يَنْشُدُ ضَالَّةً في الْمَسْجِدِ فَلْيَقُلْ لَا رَدَّهَا اللهُ عَلَيْكَ فَإِنَّ الْمَسَاجِدَ لَمْ تُبْنَ لِهَذَا. (م ٢/ ٨٢)

مطلب: سره له دې چې دورکې اعلان يوه اړتيا ده مګر په مسجدکې منع دی ،نودسروز يا ناروا اوازونه به څرنګه څوک بې غوري اوغفلت کوي .

٣= په يوه بل روايت کې راغلي چې مساجد به له پنځو څېزونو څخه پاک ساتل کېږي : هغه پنځه څېزونه دادي : ١= حدودبه نه په کې جاري کېږي ،٢= قصاصونه به نه په کې اخستل کېږي ،٣= اشعار به نه ويل کېږي ٤= دورکې اعلان به نه کول کېږي ،٥= اومساجد به لاره نه ګرزول کېږي چې خلق به نه په کښې تېريږي

وقال معاذ بن جبل: إن المساجد طهرت من خمس: من أن تقام فيها الحدود، أو يقتص فيها الجراح، أو ينطق فيها بالأشعار، أو ينشد فيها الضالة، أو تتخذ سوقا.رواه الدارمي

مطلب : په دغه روايت کې په مساجدوکې دشعر له ويلو څخه منعه شوي دی همداراز دقصاص اخستلو ،حدودجاري کولو اونورو څخه سره له چې له ذکرشوو څېزونو څخه يې ځيني مشروع اوددين ضروري امور دي . نوڅه فکر کوئ داالله تعالی په مساجدوکې دسازونو يا بې کاره اوناروا اوازونو غږ پورته کيدل به څومره ګناه وي .

٤= وفي الاشباه : ويكره دخوله لمن أكل ذا ريح كريهة ويمنع منه وكذا كل مؤذ فيه ولو بلسانه ومن البيع والشراء وكل عقد لغير المعتكف،...وإنشاد الضالة والأشعار والأكل والنوم لغير غريب ومعتكف والكلام المباح.وفي فتح القدير:أنه يأكل الحسنات، كما تأكل النار الحطب ورفع الصوت بالذكر إلا للمتفقهة ...ويسن كنسه وتنظيفه وتطييبه وفرشه وإيقاده وتقديم اليمنى على اليسرى عند دخوله وعكسه عند خروجه، ومن اعتاد المرور فيه يأثم ويفسق، ويكره تخصيص مكان فيه لصلاته،الخ

وفي الحموي ٥٩\٤ وفي خزانة الفقه ما يدل على أن الكلام المباح من حديث الدنيا حرام فإنه قال: ولا يتكلم في المساجد بكلام الدنيا فمن تكلم في المساجد بكلام الدنيا أحبط الله عنه عمل أربعين سنة .

له عينکو(چشمو)سره لمونځ کول څرنګه دي؟

پوښتنه :له عينکوسره لمونځ څرنګه ده؟يوه مولوي صاحب راته وويل چې له عينکوسره لمونځ مکروه دی؟ مهرباني وکړئ موږته مسئله رامعلومه کړئ .والسلام المستفتي ملا محمدخان چک وردګ.

الجواب :په مذکوره صورت کې که عینکې په داسي شان وي،چې دتندي اوپوزې دلګیدلومانع نه وي،نوبیاله عینکوسره لمونځ هیڅ پروا نه لري ،اوکه دعینکوله امله یواځې تندی ولګول شي نولمونځ مکروه کیږي ،اوکه دعینکو له امله یواځې پوزه ولګول شي نوبیایې سجده شوي نه ده.

لمافی الهندیة ۱/ ۷۰:وکمال السنة فی السجودوضع الجبهة والأنف جمیعاولووضع حدهمافقط وان من عذر لایکره وان کان من غیرعذر فان وضع جبهته دون أنفه جازاجماعاویکره،وان کان بالعکس فکذلک عندأبي حنیفة رحمه الله تعالی وقالا لایجوزوعلیه الفتوای. [مثله فی الخلاصة الفتاوای ۱/ ۵۵]

وفی ردالمحتارمع الدرالمختار۲/ ۱۶۷:ومنهاالسجود بجبهته وقدمیه ،قال :علامه الشامي رح أي :حیث لاعذربهاواماجوازالاقتصارعلی الأنف فشرطه الغذرعی الراجح ... ثم ان اقتصر علی الجبهة فوضع جزءا منها وان قلّ فرض ووضع أکثرهاواجب. والله تعالی اعلم بالصواب .

دکاسمیټک،باډي لوشن ،پرفیوم اواسپرېګانو د استعمال په اړه!

پوښتنه :معاصرپرفیوم ،باډي اسپرې ،باډي لوشن ،کا سمیټک ،لوشن کریم اوداسې نوروکې چې الکحل ګډ وي ذ وشرعاددېاستعمال څرنګه دی؟

الجواب : که له تحقیق څخه معلوم شي چې په ذکرشوو شېزونو کي دانګورو اوخورما(کهجور)الکح ل ګډ دي نو بیاددې ذکرشوواجناسو څخه شرعا دیوه استع مال هم روانه ده . اوکه دامعلومه نه وي نو ترهغه وخته چې تحقیق یې کېږي داستعمال ګنجایش لري، ځکه چې په بازارونو کې اوسني ذکرشوي اجناسو کې ګډ شوي الکحل دانګورو او خورماوو څخه نه دي . نولمونځ ورسره صحیح ده اوجامه وربانذي نجسه نه ګرزي، البته دشک په صورت کې یې عدم استعمال بهتر دی. (تکمله فتح الملهم والله تعالی اعلم)

په دېوالونو دتزیین لپاره پردې ځړول !

پوښتنه : محترم مفتي صاحب! دډیرو خلقو په کوروکې په دیوالو دتزیېن لپاره درختونو ښایسته پردې ځړول کېږي نوشرعي حکم یې څه دی ؟

الجواب : په مذکوره صورت کي که چیرته دغه پردې، دیوه صحیح غرض لپاره په دیوالونو ځوړندي شوي وي ، بیا صحیح دي، اوشرعاکوم قباحت نه لري اوکه چیرته دخالي تزیین لپاره وي بیامکروه دي.

لمافي ملتقی الابحر :فصل فی المتفرقات :۱/ ۲۳۶ ولا بأس بستر حیطان البیت باللبود للبرد ، ویکره للزینة . وکذا إرخاء الستر علی البیت وإذا أدی الفرائض وأحب أنْ یتنعم بمنظر حسن وجوار جمیلة فلا بأس

وفي البحرالرائق : فصل فی اللبس : ۸ / ۳۴۹ ط / مکتبه رشیدیه : وفي التَّتِمَّةِ إرْخَاءُ السِّتْرِ في الْبُیُوتِ مَکْرُوهٌ

وفي المحیط البرهاني :الفصل الحادي والعشرون فی الزینة واتخاذ: ذکر الفقیه أبو جعفر في شرح «السیر الکبیر»: أنه لا بأس بأن تستر حیطان البیوت باللبود المنقشة إذا کان قصد فاعله دفع البرد، فإن کان قصد فاعله الزینة فهو مکروه، وذکر شمس الأئمة السرخسي في «شرح السیر» أیضاً: لا بأس بأن تستر حیطان البیت باللبود إذا کان قصد فاعله دفع البرد، وزاد علیها فقال: أو بالخیش إذا کان قصد فاعله دفع الحر؛ لأن مقصود فاعله الانتفاع دون الزینة، وإنما یکره من ذلک ما یکون علی قصد الزینة، فقد صح أن عمر رضي الله عنه أمر بنزعه ولما رأی سلیمان ذلك، فقال أبو .... بینکم هذا، وتحولت الکعبة في کبده أشار إلی معنی الکراهة وهو تشبیه سائر البیوت بالکعبة، وفي «فتاوی أهل سمرقند» إرخاء الستر علی البیت مکروه،

والله تعالی اعلم وعلمه اتم

سرښکته صلیب!

داد محمد ناوک

دلته لا ژوندی یم، سا روانه ده
دلته دې ببړی ډوبه شیطانه ده
دلته کعبه دنگه ده، لا ځوانه ده
دلته د صلیب گوزاره گرانه ده

د لته د عمر د پښو پل ژوندی
دلته مو د سپینې پگړی ول ژوندی
دلته د دوښمن د مرگ اجل ژوندی
دلته د تکبیر نغمه چالانه ده

زه د طارق اس د پښو گرد یمه
ډېر یمه؛ که ستا په نظر فرد یمه
شاته منډه نه لرمه، مرد یمه
گرده زمانه راته حیرانه ده

تانه خپل تاریخ تر خاورو لاندې دی
ژوند دې د سراب غوندې پُل باندې دی
سر دې اوس د سور دوزخ پر وړاندې دی
زما جنت جنت خاوره خندانه ده

زه د یرموک کرېږه یم، ژوندۍ یمه
زه درته توپان یمه سیلۍ یمه
چاوې د جبار* پښو کې زیندۍ یمه!؟
دا دنیا په ما باندې ودانه ده

ته دلته پخپل صلیب په دار شولې
دلته مې پښو کې خواروزار شولې
زما تر سینه تاو د مرگې، ښکار شولې
نن دې مرۍ بنده، مېنه ورانه ده

دلته صلیب سرښکته هلال ته کړ
ستا بادار یې اړ دجوړې سوال ته کړ
نن مو لویدیځ خم، د اسیا خال* ته کړ
سپینه مانۍ زبون وهلې مانه ده

۱۳۹۴-۱۱-۲۴

Shahamat
بدر الفتاوى
في
الفقه الحنفي
مولانا مفتي نور محمد (ثاقب)
مكتبة النور - پشاور
بدر الفتاوى
في
الفقه الحنفي
داسلامي امارت دمركزي دار الافتاء د پخواني
رئيس مولانا مفتي نورمحمد (ثاقب) صاحب تر
فقيهانه اشراف او نظارت لاندې د شويو استفتاوو
په اړه دصادر شويو افتاوو مجموعه
هغه مست د اوبو شور اوس پكې نشته
د كابل د ماهيپر سينه زخمي ده
[فيضاني]